7516

Bibl. Soc.

IV

Papiery - literata
Adama Gorayn'skiego
[1805-1876]

Ostatni Gierałtowski

1

Na kępie w koło wodami oblanej
Starych swych stawów, w cieniu swoich dębów
Dom Gierałtowskich wiekiem przyłamany
Jeszcze się z swoich nierozwiązał zrębów, —
~~Gałązką chmielu, porosły parkanek~~
Strzeże podwórca, a wązkim pomostem
Drożyna ~~sitem~~ zwężona i chrustem,
Prowadzi gościa przed szlachecki ganek. —
Zasię za domem, jak staremi laty
Ściele się ogród w kwatery, w kwadraty
Przecięte długim szpalerem grabowym. —
W rogu altana zatoczona kołem —
~~Lwim~~ Z swym ośmokątnym marmurowym stołem.
~~Już mchem~~ porosły, ~~pęknięty na poły~~
~~Poszczerbiony~~, Dawniej ten stół wesoły
Był drobnej dziatwie zabawą, weselną
I starszych ludzi czasem rozweselał —
~~Potrącon bowiem gałęzią~~ grabową
Dzwonił ~~jak dzwonek~~ na kościelnej wieży
Czasami ~~jednak~~ stół ten starożytny

Wieczorny

~~Potrącon~~ wydawał głos ~~smutny~~ – ponury chciwie / +

~~Ten~~ stół ~~dzwon mamucowy~~ –

Dzwonił jakoby na obrzęd grobowy ~~[illegible]~~

W dniu tym ~~dziewczynki~~, jak ~~króliki~~

przestraszone dzieci ~~uciekały~~

~~białe przestraszone~~ rozbiegały się po ogrodzie –

a starsi ~~rozweseleni~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~, ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~, smutnieli, jakby pod ~~biorąc to za niedobrą~~

wrażeniem

niedobry wróżbę; ~~że~~ przepowiednię nieszczęścia. –

Staremi czasy ten dworek na kępie ~~[illegible]~~

pysami obleany był ~~siedziba~~, rodzinnem gniazdem Gierałto-

ich siedzib wskich. Wzdłuż ściany domu ~~i~~ w opłotach podwór-

za porozpinane suszyły się włoki, więcierze

i saki. Gierałtowscy bowiem, jak wszystka szlachta

Oświęcima, Zatora, od prawieków do cechu

rybaków wpisani, chodowali rybę, to jest karpia

Rozsiadywali się z swoją kadzią pod Sukien-

nicami na Krakowskim rynku albo

płynęli na ~~spuszczali~~ ~~rybę~~, ~~[illegible]~~ rybne Sekrzynią Wisłą do

Warszawy. Stąd ~~tę~~ szlachta ta dostała nazwę

panów karpików; bratem karpikiem ba

witano szlachcica na sejmiku w Proszo-

wicach, wszelkim kole i obozie. na jarmarku i odpuście

Gierałtowski był karpikiem z dziada i pra-

dziada

Ród liczny, za Piastów, powoli drobniał ~~wieka~~ 2
mi: zaś w r. 1650 acz było kilka niewiast tego ro-
du zamężnych ~~i posażnych~~, po saku(x) i więcie-
rzu(x) pozostał jeden tylko tego gniazda imie-
nia pan Mateusz Gierałtowski na Gierałtowicach —
Za młodu Mateuszek bawił na dworze pa-
na Wilkońskiego Odrowąża w Stryszowie —
pod Kalwaryą ~~Stolnik~~ Wilkoński ~~tytułowany~~
~~stolnikiem~~ był mu ojcem chrzestnym
W 18tym roku życia Mateusz już w domu ojca, —
a ten wprawiał go do rybnego rzemiosła.
Był to chłopak żwawy, sprytny, do każdej
rzeczy ciekawy, czy to z lipiny wystrugać
sobie skrzypeczki i skleić; z klonowej gałąz-
ki jednolity wyrobić łańcuszek. — ~~Włóczył~~
Wyuczył się też i wyćwiczył się w chodzenia na
szczudłach, na których niekiedy milową
odbywał drogę. —
~~Głośny~~ Był to głośny dzień kiedy stary Gierałto-
wski wyprawiał ~~Mateuszka~~ synka pod opieką

(x) Zamiast po mieście

starego szypra z szescioma skrzyniami do Warszawy. Była to pierwsza woda Mateuszka, a tegoż dnia na intencyę szczęśliwej żeglugi i dobrego targu odbyła się solenna wotywa w Gierałtowskim Kościele. Po sutej uczcie we dworze ksiądz z kościelnym przyborem, sąsiedzi i bracia karpiki długim cugiem puścili się ku brzegom Wisły. Przyhalowane do lądu skrzynie odebrały pokropienie święcone, pstre ~~żagielki~~ proporczyki zafurkotały na wietrze, puściła lina a skrzynie poszły Wisłą. — Po dwumiesięcznym czasie wrócił szyper z Mateuszkiem, bryką ładowną Norymbergskią ~~korzeniem~~ bakalią, pwzderkiem gdańskim, piernikiem toruńskim i płatami pąsowego sukna; które Dania ~~podone czasy~~ Warnawa dostarczała Polsce, na podszewki do sulimanek ozdobe krakowskiej czapki —

już 40 letni.

W obecnym czasie pan Mateusz po ~~śmierci~~ rodzicu odziedziczył ~~tegoż rzemiosło i dom~~ i wioskę, i stawy z ich ~~swoją~~ rybą, ~~sadzawki z narybkiem~~ i ~~włoki, więcierze i saki~~ i całe bogactwo rybiego rzemiosła. I miała być nowa woda, spust ryb do Warszawy, — skrzynie z ~~swym szyprem~~ czekały na Wiśle — a dom Gierałtowski ~~napełnił~~ zarwał się licznym gościem: Przybyły siostry z drobiazgiem swych dzieci, ~~mnoga przyjaciół i rąsiadów~~, i ~~zawił się dom pana Mateusza braćmi karpikami~~: Stół się ~~rozsunął i~~ rozdłużył jak długą była sień we dworze. A dzień był postu, więc rak zaprawił ~~na~~ zupę, szczupak z chrzanem stanął za mięso, karp z słodką podlewą za potrawę, — pieczony lin i karaś za pieczenię, i ikra z kaszą zaprawiona miodem ~~służyła za wety~~; Rybę oblano się winem wedle przysłowia: post pisces, vinum misces.

a wilią spustu

Dzień ten zaczął się wesoło i przytoczył się do zmroku pośród żartów, opowiadań różnych przygód i dykteryjek rybackich. O wieczornym chłodzie, przy świetle księżyca goście przenieśli się do ogrodu, albowiem jak wyżej pisano —

Za domem ogród w kwatery, kwadraty
Przecięte długim szpalerem grabowym
W rogu altana, z stołem marmurowym
A stół ten stary dziatki rozweselał
A radość dzieci i starym udzielał.

I kiedy wszyscy obsiedli murawę, która okrągłą ławą stół ten marmurowy otaczała i ciągnęła się rybacka gawęda, a kielich obchodził swoją kolej, jeden z chłopców obecnej dziatwy na tej biesiadzie, przybiegłszy do altany podniósł leżący na ziemi drążek grabowy i całą siłą ośmioletniej ręki uderzył w stół marmurowy.

jął bić i dzwonić w stół marm

~~Ale stół, kroplami rosy zawilgły, na to uderzenie~~ odezwał się ponuro ~~zajęczał~~ boleśnie. ~~Przestraszony chłopczyk uciekać począł~~ goście zamilkli ~~i nie długo bawiąc~~ żegnali gospodarza. ~~zabierali się do odjazdu~~

I dom Gierałtowskich był znowu pusty ~~cichy~~ bo i obie siostry ~~z dziatwą~~, jakoby spłoszone ~~w ciszę~~, kazały ~~zajeżdżać swoim~~ kolaskom ~~i~~ odjechały. —

~~I przyszła noc~~, ~~ale~~ Gierałtowski nie ~~kładł~~ się na posłanie. W swym alkierzu, gdzie się paliła oliwa przed wizerunkiem Ukrzyżowanego siedział ~~gospodarz~~ w swoim krześle, w dawnych przypomnieniach pogrążony, zadumany; ~~Ciemność~~ i cisza ~~otaczała go~~, ~~niekiedy tylko~~ na dworze zrywał się wiatr, gałązkami ~~grabiny~~ ~~potrącały~~ o szyby —

przesuwał się Księżyc, podnosił się od ziemi.

Gierałtowski w swoich myślach pogrążony siedział w swoim krześle. Myśli były smutne.

W tem w cichości powoli otwarły się obie swe połowy a w progu stanął wiekiem przygarbiony, i swowłosy starzec. Gierałtowski poznał wchodzącym stolnika Wilkońskiego pana na Stryszowie. Zadziwiony osłupiały chciał przemówić, ale w piersiach nie ma głosu, chce powstać nie ma siły. —

Lampa gaśnie. —

Gierałtowski przeciera oczy, budzi się i ogląda po izbie. Wilkońskiego już nie było.

Przez otwór okienicy świta już ranek i wchodzi szyper po ostatni rozkaz

pański, gotowy do drogi, ~~bo~~ skrzynie z rybami czekają ~~od wczoraj~~, na Wiśle pora do żeglugi sposobna.

~~A tam~~ zatentował ~~dziedziniec~~ pod kopytem ~~konia~~ i ~~w biega~~ posłaniec z listem z czarną pieczęcią; ~~posłaniec wysłany~~ ze Stryszowa, ~~a pismo donosi~~ o śmierci stolnika.

Pogrzeb.

Opis domu, izby, gdzie stawiany katafalk, księża, goście, lud.

Spowiedź; Opis kaplicy grobu Chrystusa w Kalwaryi; Opis domku, w którym mieszka zakonnik, stróż grobu Chrystusa. Był to pobożny, świętego życia pustelnik, ksiądz Pacyfik, 90letni starzec.

Gierałtowski ~~stanąwszy~~ przed furtą tej pustelni, ~~pociągnął za dzwonek~~

[illegible] — [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ — ~~[illegible]~~"
~~opowiedział się, że pragnie spowie-~~
~~dzi~~ Gerat [illegible] — uklęknął i ~~tak zaczął swoją~~
~~spowiedź~~ przed [illegible] — i zaczął [illegible]

Miałem lat 14, kiedy ojciec oddał mnie na dwór pana stolnika —
Dobry był to pan, pokochał mnie jak własne dziecie, był bowiem bezdzietny, że mną odprawiał pacierze, śpiewał godzinki itd. — Z nim do kościoła na primaryę, w adwencie na roraty z latarką w ręku i brał mnie na przechadzkę, ~~wodził~~ bądź do kaplicy upadku, bądź do wody Śgo Wojciecha, która ~~[illegible]~~ ocembrowana czysta ~~była~~ jak kryształ a stolnik tą wodą zwilżał ~~swoje oczy~~ [illegible]
A moja służba była panu miłą, ~~bo~~ chciał mieć mię zawsze przy sobie w nocy ligałem przy jego łóżku na sienniku na ziemi, zasypialiśmy

razem, ale pan mnie budził skoro świt, wołając: surge puer, ~~[illegible]~~.

Jednego razu zjechała ~~była~~ siostra pana stolnika, zamężna, mieszkająca w Sandomierskiej ziemi. Bawiła blisko tydzień nareszcie żegnała i zbierała się do wyjazdu. Była to już wilia wyjazdu ~~w~~ ~~[illegible]~~

przesuwał się księżyc, podnosił się od ziemi. Gierałtowski w swoich myślach pogrążony siedział w swoim krześle a myśli były smutne.

W tem w cichości powoli otwarły się drzwi obie swe połowy a w progu stanął wiekiem przygarbiony, i swowolny starzec. Gierałtowski poznał wchodzącym stolnika Wilkońskiego pana na Stryszowie. Zadziwiony osłupiały chciał przemówić, ale w piersiach nie ma głosu, chce powstać nie ma siły. — Lampa gaśnie. — Gierałtowski przeciera oczy, budzi się i ogląda po izbie. Wilkońskiego już nie było.

Przez okienicy świta już ranek i wchodzi szyper po ostatni rozkaz

Na swojéj kępie, wodami oblanéj
Starych swych stawów w cieniu swoich dębów
Dom Gerałtowskich stare ~~swoje ściany~~
Jeszcze się z starych nie rozwiązał zrębów
Wyschła ~~już~~ fosa z swoim sitowem porostem
Strzeże ~~Odbejście~~ podwórza a wązkim pomostem
Wbiega drożyna. zatacza się wkółko
Przed ganek, piękną ozdobny kopułką. —
Zasie za domem, jak staremi laty
Ogród w kwatery z bukszpanu, w kwadraty,
Środkiem szpalerek ciągnie się grabowy
W ~~krógu~~ altana zatoczona kołem
Z swym ośmiokątnym marmurowym stołem
~~Z wierzchu~~ Był mchem porosły, pęknięty na poły
I poszczerbiony. Dawniejszemi laty
Był drobnéj dziatwie zabawą, uciechą.

I starszych ludzi wrasem rozweselał,
Uderzon bowiem gałęzią grabowę
Bywało jednak stół ten marmurowy
Dzwonił jakoby na obrzęd grobowy.

Wtenczas spłoszone dzieci uciekały, rozbie-
gały się po ogrodzie, ale i starsi smutnieli
jakoby pod wrażeniem niedobrej wróżby, prze-
powiedni nieszczęścia.

Dawnemi czasy ten dworek na Kępie stawami
oblany był siedzibą Gierałtowskich rodzinnem
ich gniazdem. Wzdłuż ściany domu w płotach
podwórza porozpinane suszyły się wołoki,
więcierze i saki. Gierałtowscy bowiem, (jak
wszystka szlachta Oświecima i Zatora) od pra-
wieków do cechu rybaków wpisani, chodowali rybę,
to jest kurpia. Korzystali się z swojej kadzi
pod Sukiennicami na Krakowskim rynku

albo pływali na rybnéj skrzyni Wisłą do Warszawy; ztąd szlachta ta dostała nazwę panow Karpików; bratem Karpikiem witano szlachcica na sejmiku w Proszowicach, w rycerskim kole i w obozie, na jarmarku i odpuscie. Gieraltowski był Karpikiem z dziada i pradziada. Ród liczny za Piastów powoli drobniał, zaś w r. 1650 acz było kilka niewiast tego rodu zamężnych, po saku i więcierzu pozostał tylko jeden tego gniazda z imienia pan Mateusz Gieraltowski na Gieraltowicach. Za młodu Mateuszek bawił na dworze pana Wilkońskiego Odrowąża w Stryszowie pod Kalwaryą. Stolnik Wilkoński był mu ojcem chrzestnym. W 18tym
205 roku życia Mateusz już w domu ojca, — a ten wprawiał go do rybnego rzemiosła. Byłto chłopak sprytny, do każdéj rzeczy ciekawy, czyto z lipiny wystrugać sobie skrzypeczki i skleić; z klonowéj gałązki jednolity wyrobić łańcuszek. Wyuczył

się też i wyćwiczył w chodzeniu na szczudłach, na których niekiedy milową ba dłuższą odbywał gonitwę.

Byłto główny dzień, kiedy stary Gierałtowski wyprawiał synka pod opiekę starego szypra z sześcioma skrzyniami do Warszawy. Była to pierwsza woda Mateuszka, a tegoż dnia na intencyę szczęśliwéj żeglugi i dobrego targu, odbyła się solenna wotywa w gierałtowskim kościele. Po sutéj uczcie we dworze ksiądz z kościelnym przyborem, sąsiedzi i bracia karpiki długim cugiem puścili się ku brzegom Wisły. Przyhalowane do lądu skrzynie odebrały pokropienie święcone, pstre proporcyki zafurkotały na wietrze, puściła lina a skrzynie poszły Wisłą. — Po dwumiesięcznym czasie wrócił szyper z Mateuszkiem, bryką ładowną Norymbergską bakalią, puzderkiem gdańskim, piernikiem toruńskim i płatami pąsowego sukna, które Dania

Warszawie dostarczała na podszewki do sukmanek włościanom Krakowskim, na przyzdobę rogatéj czapki. —

W obecnym czasie pan Mateusz acz czterdziesto-letni, po zmarłym ojcu odziedziczył wioskę i rybę i całe bogactwo ojcowskiego rzemiosła i miała być nowa woda do Warszawy; dom Gierałtowskich zaroił się gościem, przybyły siostry z drobiazgiem swych dziatek i panowie sąsiady, bracia Karpiki. Stół się rozdłużył jak długą była sień we dworze, a że to był dzień postu, więc rak zaprawił zupę, szczupak z chrzanem stanął za mięso, za potrawę karp z słodką podlewą, poczem szła ikra z kaszą zaprawna, pieczony lin i karaś zakończył biesiadę; rybę oblano winem, wedle przysłowia: post pisces, vinum misces.

Dzień toczył się wesoło do swego wieczora, goście przeszli do ogrodu, albowiem jak wyżéj pisano:

Za domem ogród w kwatery, kwadraty
Przecięty długim szpalerem grabowym
W rogu altana z stołem marmurowym,
A stół ten drobne dziatki rozweselał
Tego wesela i starym udzielał.

Goście obsiedli kołem altanową ławą, kielich obchodził swą kolej wśród żartów dykteryjek rybackich i opowiadań i przygód flisackiego życia, wtenczas jeden z chłopaków obecnéj dziatwy na biesiadzie, wbiegł do altany z konarkiem darniny i całą siłą ośmioletniej ręki uderzył w stół marmurowy, ale stół dnia onego za-dzwonił dziwnie smutnym tonem i ponurym.

Biedny dzwon płacze – zawołał chłopak zasmucony, zamilkli goście, przerwała się gawęda po niedługiej chwili, już i żegnali gospodarza i obie siostry jakoby spłoszone niedobrą wróżbą zabierały się do odjazdu.

Gierałtowski został sam, dwór przed chwilą gwarny, teraz pusty i cichy, zadumał się

Gierałtowski, przysiadłszy krzesła siedział smutny w przypomnieniach dawnych czasów pogrążony. Ściemniło się, na dworze chuchrał wiatr, szumiały drzewa kołysane burzą, bity o szyby okien i miotały błyskawicami. Gierałtowski nie kładł się na postawie, w swoim alkierzu, w swoim starem krześle siedział smutny. Była może północna godzina, kiedy z cicha powoli otwarły się po drzwiczki alkowy, w progu stanął starzec przygarbiony wiekiem, mizerny, blady; był to stolnik Wilkoński; gospodarz zadziwiony, osłupiały chce mówić, w piersiach nie ma głosu, sili się powstać z krzesła — nie ma siły, gaśnie lampa przed obrazem utrzymywanego, ciemność rozpościera się po izbie — postać Wilkońskiego zanurza się w ciemności. Gierałtowski budzi się ze snu a przez szczeliny okienney przebija już światło

poranka, szyper wchodzi do izby po ostatni rozkaz pański, skrzynie z rybami czekają u brzegów Wisły, czeladź do drogi gotowa, a czas spokojny, niebo pogodne, dzień bez wiatru, ale w téj właśnie chwili słychać tentent pędzącego konia z podwórza — wbiega posłaniec z listem. List ma czarną pieczęć — pismo wysłane ze Stryszowa — niesie wiadomość o śmierci stolnika — zaproszenie na pogrzeb — na chleb żałobny.

Pogrzeb.

Wilkoński Odrowąż Stolnik Sandomierski leżał w otwartéj trumnie na katafalku, gradusze kirem nakryte — mnogo świec jarzących się pali — oświeca izbę, którego ściany obite czarnem suknem, okna zasłonięte oponami — dwóch księży zakonu OO. Bernardynów Kalwaryjskich odśpiewuje smutne wilie. Zasmuceni słudzy stoją całą gromadką — słychać cichy płacz i wzdychania — lud góralski tłoczy się u wnijścia — niewiasty klęczą i modlą się — w przyległéj

komnacie krewni, przyjaciele, sąsiedzi bliżsi i dalsi z smutnemi twarze cichą prowadzą rozmowę i bliżsi i dalsi przybyli wszyscy oddać ostatnią cześć i usługę przyjacielowi, patryarsze który przeniosł się na łono wieczności; jeden drugiego pyta: a gdzie wychowanek Stolnika, który był mu ojcem i dobrodziejem.

Gierałtowski wyjechał z rana już i wieczór i noc nadchodzi a jego niema.

Tymczasem Gierałtowski w drodze, skoro wyjechał na ostatnią górę z której szczytu gwałtownym spadem zbiega droga ku głębokiej kotlinie gór, której długim zakrętem rozciągnięta zieleni się wieś bogata w sady i jarzębinę, w tym miejscu, ~~gdzie~~ co się zaciemnia gajem jodłowym które to miejsce lud Bugajem zowie na pamiątkę gajów dawnych bogów, z wierzchowiska góry skąd oko z jednej strony widzi piętrzące się

pasma gór, które coraz wyższemi stopniami
wznoszą się aż do panującej nad Krajem
Babiejgóry; z drugiej strony wzbija się
w bystrą górą uwieńczona zamkiem niby
korona na czole Lanckoroną zwaną, a sie-
dziba starosty, a którego władzy i sądu podlega
cała okolica; i drugiej równie wysokiej góry
lasem czarnym porosłej; jest to góra Kalwa-
rya, miejsce odpustów i cudów; na pochyłościach
tej góry rozrzucane kościoły i kaplice, a od
jednej do drugiej prowadzą drożki wydeptane
stopami pobożnych pielgrzymów. Tu się rozcho-
dzą na dwie strony i krzyżują dwie drogi, prawa
wiedzie na Stryszów ku suskiemu państwu,
lewa do św Kalwaryi i Lanckorony. –

Na Rzepie w Polo wodami oblanéj
Swych starych stawów w cieniu swoich dębów
Dom Gierałtowskich
Jeszcze się z swoich nie rozwiązał zrębów
Znaczym się chmielem porosły parkanek
Strzeże podworca
A wąska droga przebiegłszy bramę
Zatacza swą Rolej przed szlacheckí ganek
Po obu bokach domu
Dwa narożniki Kopułką nakryte
Za domem jak staremi laty
Ogród w kwatery, w kwadraty
Przecięty długim szpalerem grabowym
W rogu altana
Z wapnym ośmiokątnym stołem marmurowym
Bywał on dzieci zabawą, weselem
Uderzon bowiem gałęzią grabową
Dzwonił tak dźwięcznie, miło i wesoło
Niekiedy jednak stół ten marmurowy
Zbudzony dawał głos smutny i grobowy

Na kępie w koło wodami oblanéj
Swych starych stawów w cieniu swoich dębów
Dom Gierołtowskich
Jeszcze się z swoich nie rozwiązał zrębów
Tnącym się chmielem porosły parkanek
Strzeże podworca.
A wązka droga przebiegłszy bramę
Zatacza swą kolej przed szlachecki ganek.
Po obu bokach domu
Dwa narożniki kopułką nakryte,
Za domem jak staremi laty
Ogrod w kwatery, w kwadraty
Przecięty długim szpalerem grabowym.
W rogu altana
Z swym ośmiokątnym stołem marmurowym
Bywał on dzieci zabawą, weselem
Uderzon bowiem gałęzią grabową
Dzwonił tak dźwięcznie, miło i wesoło.
Niekiedy jednak stół ten marmurowy
Zbudzony dawał głos smutny i grobowy.

~~Uderzony wydawał głos dziwnie ponury~~ — dzwonił jakoby na obrzęd grobowy. Prze„straszone dzieci rozbiegały się po ogrodzie, starsi smutnieli, jakby pod wrażeniem nie„dobréj wróżby, przepowiedni nieszczęścia. Staremi czasy ten dworek na kępie, oblany był stawami, był siedzib, a rodzinnem gniazdem Gierałtowskich. Wzdłuż ściany domu, po [illegible] opłotach podwórza porozpinane suszyły się włoki, więcierze i saki. Gierałtowscy bowiem, (jak wszystka szlachta Oświecima i Zatora) od prawieków do cechu rybaków wpisani, chodowali rybę, to jest karpia. Rozsiadywali się z swoją kadzią pod Sukiennicami na krakowskim rynku, albo pływali na rybnéj skrzyni Wisłą do Warszawy; ztąd szlachta ta dostała nazwę panów Karpików; bratem Karpikiem

pąsowego sukna, które Dania ~~Warszawy~~ dostarczała ~~Polsce~~ na podszewki do sukmanek na ozdobę ~~krakowskiej~~ czapki. —

W obecnym czasie pan Mateusz acz czterdziesto-letni po zmarłym ojcu odziedziczył wioskę i ~~stawy~~ i rybę i całe bogactwo ojcowskiego rzemiosła i miała być nowa woda do Warszawy, dom Gierałtowski zaroił się gościem, przybyły siostry z drobiazgiem swych dziatek i panowie sąsiady, bracia Karpiki. Stół się rozdłużył jak długą była sień we dworze, a że to był dzień postu, więc rak zaprawił zupę, szczupak z chrzanem stanął za mięso, za potrawę karp z słodką podlewą, ~~pieczony~~ ikra z kaszą zaprawna, pieczony lin i karaś zakończył [illegible]. Rybę oblano winem, wedle przysłowia: post pisces, vinum misces.

Dzień toczył się wesoło do swego wieczora, goście przeszli do ogrodu, albowiem jak wyżej pisano

Za domem ogród w kwatery, kwadraty
Przecięty długim szpalerem grabowym
W rogu altana z stołem marmurowym,
A stół ten ~~kiedy~~ dziatki rozweselił
Tego wesela i starym udzielił.
Goście obsiedli kołem ławę altanową, kielich
~~Kielich~~ obchodził swą kolej wśród żartów
dykteryjek rybackich i przygód życia, wtenczas
jeden z chłopaków obecnej dziatwy na
biesiadzie, wbiegł do altany i konarkiem
darniny ~~jął bić i dzwonić~~ w stół marmurowy;
ale stół dnia ~~tego~~ ~~za~~dzwonił dziwnie
smutnym i ponurym tonem

witano szlachcica na sejmiku w Proszowicach, w rycerskim kole i w obozie, na jarmarku i odpuście. Gierałtowski był karpikiem z dziada i pradziada. Ród liczny za Piastów powoli drobniał, zaś w r. 1650 acz było kilka niewiast tego rodu zamężnych, po saku(x) i więcierzu(x) pozostał tylko jeden tego gniazda z imienia pan Mateusz Gierałtowski na Gierałtowicach. Za młodu Mateuszek bawił na dworze pana Wilkońskiego Odrowąża w Stryszowie pod Kalwaryą. Stolnik Wilkoński był mu ojcem chrzestnym. W 18tym roku życia Mateusz już w domu ojca, – a ten wprawiał go do rybnego rzemiosła. Byłto chłopak ~~żwawy~~, sprytny, do każdéj rzeczy ciekawy, czyto z lipiny wystrugać sobie skrzypeczki i skleić; z klonowéj gałązki jednolity wyrobić

X

łańcuszek. Wyuczył się też i wyćwiczył w chodzeniu na szczudłach, na których niekiedy milową ba dłuższą odbywał ~~drogę~~ [illegible]

Byłto główny dzień. Kiedy stary Gierałtowski wyprawiał synka pod opiekę starego szypra z sześcioma skrzyniami do Warszawy. Była to pierwsza Woda Mateuszka, a tegoż dnia na intencyę szczęśliwéj żeglugi i dobrego targu, odbyła się solenna wotywa w Gierałtowskim kościele. Po sutéj uczcie we dworze ksiądz z kościelnym przyborem, sąsiedzi i bracia karpiki długim cugiem puścili się ku brzegom Wisły. Przyhalowane do lądu skrzynie odebrały pokropienie święcone, pstre proporcyle zafurkotały na wietrze, puściła lina a skrzynie poszły Wisłą. — Po dwumiesięcznym czasie wrócił szyper z Mateuszkiem, bryką ładowną Norymbergską bakalią, puzderkiem gdańskim, piernikiem toruńskim i płatami

Rozkłada się po swoich górach całe Królestwo Wielopolskich, czy Styrpo Starym Koniu, od rzeki Raby do Soły, oparte o ścianę Babiejgory; po wschodniej stronie widzisz dwa bratnie wzgórza, górę Lanckoronę z Zamkiem i siedzibą Starosty i drugą górę na drugiem świętą Kalwaryjską, z swoim klasztorem i Kaplicami i Drożkami, które w sobotę pielgrzymstwo pobożnych i cudów. W tym Wlasku Bugajem zwane, krzyżują się drogi, — jedna wiedzie na Stryszów, ku Suskiemu państwu, druga do Świętej Kalwaryi i Lanckorony. —

14 | 2

26
60
15 | 60

Dziś 16 i 70

Szanowny Wice Prezesie!

Wyczytałem w onegdajszym czasie, że Namiestnicza Komisyja Krakowa zawezwała Komitet o przyspieszenie odpowiedzi w kwestyi prawa, które ogranicza procent, to mnie znagla zakomunikować Wmu Panu kilka uwag (do których uporządkowanie czasu mi nie starczy) zawsze w tej myśli że moje pobieżne uwagi dojdą do Jego rąk, przed finalnie zredagowaną odpowiedzią P. Ministrowi. — Konkluzya, na podstawie większości głosów, zapadła, ponieważ była tylko wyrazem przekonania większości członków Towarzystwa, że prawo ograniczające procent, bezwzględnie zniesione sprowadzi w obecnym czasie, ~~krajowi~~ szkodliwe następstwa; — zarazem wskazane zostały pewne warunki, po których dopełnieniu dopiero, one prawo uchylone być może; — Komitet, mając sobie poleconą ~~tylko~~ Redakcyę odpowiedzi Panu Ministrowi, tem poleceniem mu danem nie jest związanym i ograniczon tak dalece, ażeby nie mógł i niemiał, oprócz przykazanych mu na sesyi; inne także przytoczyć motiwa, celem silniejszego poparcia swojego zdania. Ale i Ministeryum, jeżeli uzna stósownem oprzeć się na powadze danéj mu odpowiedzi przez Komitet Towarzystwa rolniczego Krakowskiego; tem łatwiéj pójdzie za tą odpowiedzią,

jak skoro takowa ~~dokładną~~ (relacyą 2 (popartą 1 będzie)
o stanie materyjalnym naszego ziemiaństwa, o stó=
sunkach miejscowych i naturze interesów mianowicie téj klasy
mieszkańców, którzy stan rolniczy stanowią w Galicyi;
z drugiéj zaś strony, rozumiem że Towarzystwo
rolnicze poczuwać by się musiało również do obowiąz=
ku odpowiedzialności ~~niemal~~ w obec całego ziemiaństwa
gdyby aktem nie dosyć umotywowanem, a jednak rozstrzygającym sprawę (która wycho=
dzi z koła czysto rolniczego) sprowadziła następstwa
~~wielkiéj liczbie~~ ogółowi ziemian szkodliwe. —
Nasze Towarzystwo albowiem reprezentuje ziemiań=
stwo urzędownie, nie prezentuje je jednak moralnie,
chyba tylko do ograniczonéj liczby rzeczywistych
swych członków; powtórzę, nie reprezentuje wszystkich
ziemian, już dla tego, że wstęp do Korporacyi
Towarzystwa nie jest pozostawion wolnéj woli każdego
ziemianina, obywatela kraju; sam Statut Towarzystwa
czyni pewne restrykcye, co do niektórych osób, tém samym
takowych z grona radzących wyklucza, i w ten czas
nawet, kiedy na obradę wchodzą sprawy decydujące
o losie nienależących do Towarzystwa Ziemian; ci w ten
czas, powtórzyć będą mogli owe znane Radzą
Se nobis, sine nos!

Podniesiona sprawa na sessyi 3go Czerwca b. r. była rzeczywiście jedną z najważniejszych spraw, jakie kiedykolwiek rozbierane bywały na przeszłych zgromadzeniach Towarzystwa; dotyka najliczniejszą klasę mieszkańców kraju, rozstrzyga o doli lub niedoli tysiąca rodzin x) sięga w daleką przyszłość nietylko; ale gdyby rozstrzygniętą została przez Rząd aktem bezwzględnego zniesienia prawa, które ograniczą procent, do pewnej ~~tylko~~ tegoż wysokości, ten akt rządowy będzie prawem, które, (wbrew uznanemu po wszystkie czasy Axiomatowi, że żadne prawo w stecz nie działa oddziaływać będzie na niezliczoną ilość interessów zawiązanych pod zasłoną praw które moc swą dziś utracą; Zasłonięci starem prawem pod niem bezpieczni i o swą przyszłość spokojni, dzisiejsi dłużnicy poddać się będą musieli woli sławnych swych wierzycieli; tych wola będzie dla nich prawem jakie zaś prawo dyktuje Kapitalista temu, który znaglony potrzebą szuka u niego pomocy, to każdemu wiadomo.

---

x) Przytoczę przykład jeden z tysiąca, Starym zwyczajem rodzina, spadłą na nią fortunką po Rodzicach, dzieli się w ten sposób: Syn bierze wioskę, córki otrzymują spłatę. Wartość wioski 30,000 fl która 5 procent zatem 1500 fl oddaje brat za równo, z siostrami pobiera z swéj ziemi roczną kwotę 500 fl Co się stanie z właścicielem ziemi na któréj dziś cięży obowiązek płacenia rocznych 1000 fl

Podajemy się wszelkiemu Rządowemu prawu wedle niego organizują się nasze domowe sprawy, ale jak skoro wolno nam zabrać głos w przedmiocie prawa, będącego w projekcie, natenczas, mając na oku, na myśli, na uwadze i na sumieniu dolę bratnich mam ziemian, zubożały (kraj nasz) nasze stósunki domowe, właściwość naszego położenia, miarę zasobów i summę tych ciężarów, które gniotą naszą ziemię, użyjemy całej siły naszej mowy, ażeby nam dostarczyła kolorów do obrazu, już nie pomyślności, — ale tego ubóstwa, nędzy i upadku, do jakiego nachyla się (w przeważnej większości) ziemiaństwo w Galicyi i z tej przyczyny zasługuje na szczególne uwzględnienie. Kwestya nam przekazana do opinionowania nad nią; podaje nam właśnie najstósowniejszą do tego chwilę. —

Dając Panu Ministrowi wierny obraz rzeczywistego stanu rzeczy w kraju, na tem pewniejsze tegóż uwzględnienie liczyć możemy. —

---

jak skoro w moc nowego prawa, rodzeństwo zażąda od właściciela ziemi kwoty procentowej podwyższonej do 1500 fl.

Czyliż w takim wypadku nowe prawo nie działa wstecz? Układ rodzinny zawarty pod osłoną prawa dawnego; traci swoją moc i obowiązywanie, — ze szkodą jednej, z zyskiem drugiej

[illegible]

Jeżeli zaś i ta nadzieja nas omyli; nie my przed-
się weźmiemy tę nową probę, powiem niebezpiecz-
ną, dla kraju, i dla narodu; która proba w razie
jéj nieudania się, będzie nowym ciosem
zadanym naszym ziemianom, naszym braciom.
Nie mamy bowiem szczęścia w uczynionych pro-
bach; za każdą taką probą chociaż w innym
rodzaju zrobioną w 31szym, 46tym, i 63em roku
pociągnął się cały szereg klęsk materyjalnych i
narodowych. Każda proba sprowadziła nowy
rozbiór kraju między obcych; do liczby motywów
na poparcie naszego zdania, dodałbym daléj i te
uwagę, że prawo cywilne nie daje swojéj sankcyi
ugodzie, którą zawiera złożony chorobą z swojem
lekarzem; unieważnia ugodę między klijentem
a tegoż adwokatem. — Ale stósunek dłużni-
ka do swego wierzyciela należy do téj saméj
kategoryi; jest to stosunek człowieka przy-
ciśniętego potrzebą pożyczki do zamożnego
kapitalisty; stosunek zupełnéj zawisłości pierw-
szego od drugiego. —
Pominę niektóre charakteryzujące właściwości
naszego narodu; tegóż cnoty i błędy, z jednéj
strony, skora wola do poświęcenia się, do ofiar
materyjalnych dla wyższéj idei, z drugiéj —
pewna lekomyślność, która pochopnemi nas
czyni do marnowania grosza, robienia nienaglo-
nych

potrzebą pożyczek, jak skoro ułatwioną mamy do tego drogę; te obie właściwości jedne chwalebne, drugie zgubne, w równej mierze przynoszące nam materyjalne straty, ~~w przeciągu lat~~ sprowadziły obecne zubożenie się wielu ziemiańskich rodzin; ale zarazem zbijają to twierdzenie niektórych, jakoby ułatwienie zaciągania nowych długów na ziemi; ~~jeżeli~~ które ~~ma~~ być skutkiem zniesienia prawa o lichwie; takie mówi ułatwienie przyniesie ~~nam~~ korzyści krajowi, ziemiaństwu pogniecie, zbawi. —

Co się ~~zaś~~ ~~nas~~ naszego Narodu ~~wyjątkowo~~ tyczy, nie ~~jest~~ może być nam ~~także~~ obojętną druga ~~strona~~ taka poruszonej kwestyi o lichwie, obyczajowa i moralna; ~~nie mniej~~ i połączona z nią strona narodowa, którą z uwagi spuszczać nie godzi się; co do uwagi, ~~że zmiana prawodawstwa o lichwie~~ uprawnienie ~~takowej~~ lichwy i wprowadzenie ~~[illegible]~~ takowej nasze stosunki, w krajowy i domowy obyczaj; chociażby norma naszych spraw i interesów krzyżować się miała ze starym zwyczajem ~~naszem~~ i moralnem naszym przekonaniem, przyjmiemy tę nową normę, ~~gdyż~~ dla ~~ogólnego~~ dobra kraju i ~~tem łatwiej~~, jeżeli w niej widzimy ~~niechybny~~ jawny środek, którego ~~użyciem~~ upadłe rolnictwo ~~się~~ podźwignie, ~~uwolni się~~ uwolni ziemię od przygniatających ją ciężarów; kraj zubożały stanie się zamożnym ~~i~~ nastąpi

nowa era ogólnéj pomyślności; ~~którą nam~~ ~~mówią~~. Otóż zachodzi pytanie

Czy ~~stale~~ rolnictwo nasze liczyć może na zbawienność tego środka; kiedy dzisiaj właśnie Rząd Pruskiego kraju, gdzie rolnictwo jak wiadomo jest zamożne, bogate, kwitnące, uorganizowane, ~~nie~~ ~~korzyść wcale tu~~ nie widzi, korzyści owszem ~~ale~~ upatruje niebezpieczeństwo grożące właścicielom ziemi, ~~i na~~ ~~ugorzą~~ wprowadzając nowe prawo o lichwie czyni zarazem dla majątków ziemskich dwie i nader ważne restrykcyje i wyjątki, mniemam, że to odwołanie się do zrobionéj restrykcyi Pruskiego Rządu w interesie właścicieli ziemi, winno być zamieszczone ~~być~~ winno w odpowiedzi do Pana Ministra, i tym więcéj, że Rząd Pruski uczynił te restrykcye, w skutku umotywowanych przedstawień reprezentantów Pruskiego ziemiaństwa. —

Tych kilka pobieżnie skreślonych uwag powierzam W. Panu z prośbą ażeby zakomunikowane ~~być mogły~~ Jakowej komissyi zajętéj redakcyją odpowiedzi na odezwanie się Pana Ministra; gdzie sam Pan Minister wypowiada swą wątpliwość, azali zmiana prawa, (o którém mowa,) nieokaże się szkodliwą dla rolnictwa. Pan Minister zażądał od nas informacyi i pewnego pouczenia się o stanie i stósunkach galicyjskiego ziemiaństwa.

Niezapominajmy o tem, że nasze zdanie jako reprezentantów ziemian naszych Braci ważyć się będzie z przeciwném nam zdaniem abstrakcyjnych teoretyków i utopistów, i walczyć z wymownym głosem tej klassy mieszkańcom — których sfera i potęgi, mianowicie w Galicyi podnosi się w miarę zubożenia właścicieli ziemi, którzy w projekcie Rządowym widzą otwierającą się nową drogę wiodącą do ich ultra-egoistycznych celów. —

W każdym razie pragnę, ażeby W. Pan uważał podane mu uwagi dzisiejsze, jako odezwę adresowaną do Komitetu; jaka taka pozostanie w aktach Towarzystwa rolniczego — na którą się powołując wolno mi będzie powiedzieć:

Salvavi animam meam. —

A Gorczyński

Pan Stomarski

Szlachcic który był na dziedzictwie
trochę źle gospodarował — stracił —
przedał wieś — wziął dzierżawę —
stracił — narzeka na wszystkich
choć sam winien — ma córkę —
a teraz siedzi w mieście — małym
w Kamienicy u Kupca — dobrego
człowieka — który go przyjął
gratis — bo kiedyś pokumali
się —
Córka kocha się w P. Józefie
Jest to syn bogatego dziedzica
— ten naturalnie przeciwny, potem
widząc miłość syna — zgadza się
i przybywa sam do ojca
poznaje się z nim — zezwala —

Żyje ojciec Słomackiego
polonus w kontuszu — łeb siwy
dyktyerek pełno w gębie —
Słomacki go panuje —
~~Wtem~~ Słomacki w scenie
jednej — bardzo czule dziękuje
Kupcowi — że go przyjął — ~~to~~
Kupiec się rozczula — prosi zostań
zostań poki chcesz —

Zachodzi zmiana

pod koniec aktu przychodzi list
z Augustowskiego i Numerek
Kuryerka Warszawskiego —
z tego dowiaduje się Słomacki
że jakiś ojciec jego Chrzestny

który co rok na swoje imieniny
posłał mu — jednego dukata
przez lat 50 — umarł i
zapisał mu cały milion —
Kuryerek to potwierdza —
~~[illegible]~~ stomachu — chochi
sapie — rzuca się na kanapie
zakłada kapelusz na głowę
krzyczy — monosylabami —
~~[illegible]~~
Kostyna zapada

Akt II
— trzyszy przy nim stary Ojciec
córka i stary lokaj —
On ~~[illegible]~~ nic nie mówi — albo
tak że myślą że zwaryował

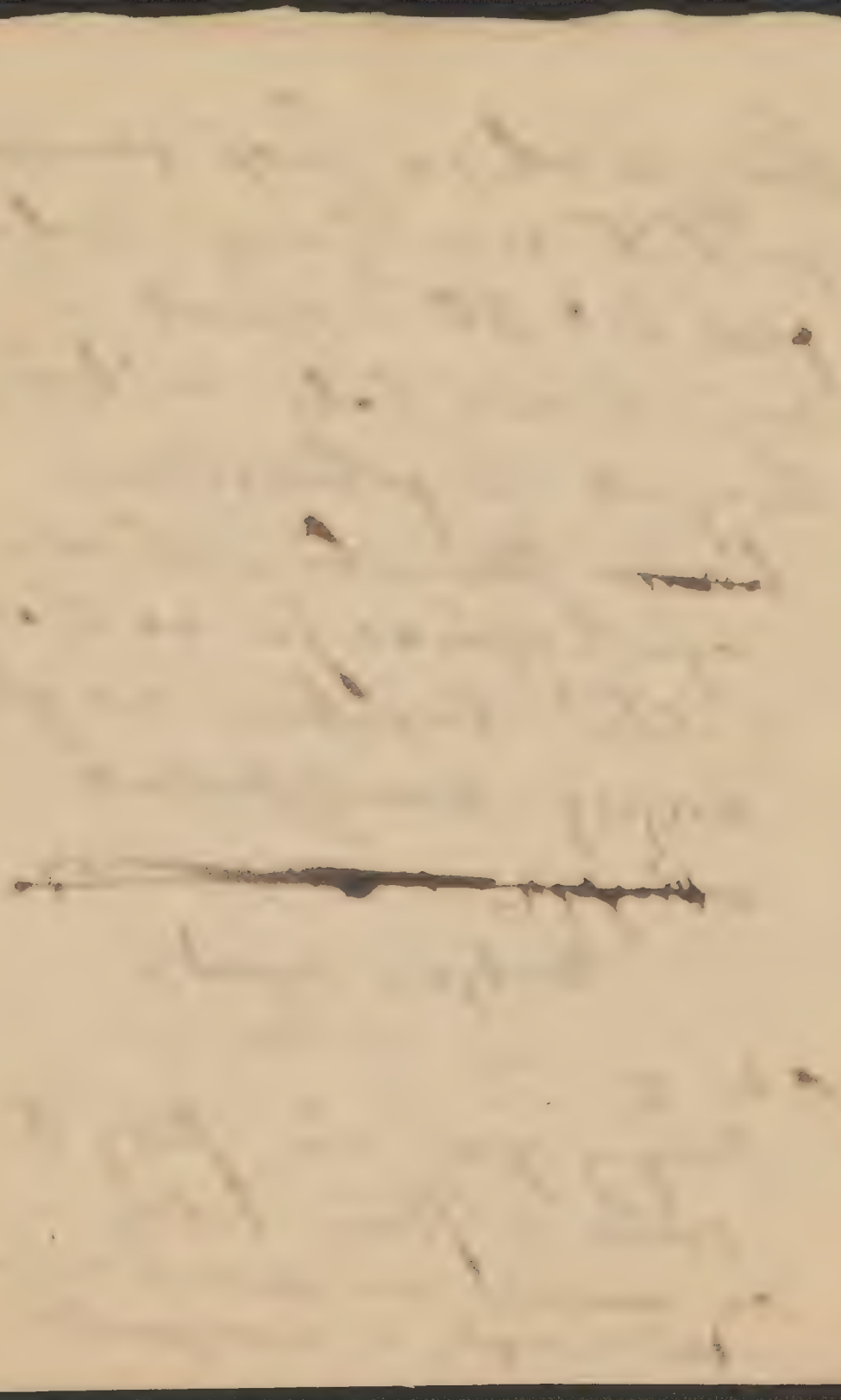

Wróżba Cyganki

Pan Wojski
Ewusia } córki
Felisia }
Pani Matka ich babka
Pielgrzym

—

Scena I

Ewusia i jedni, strony Felisia z drugiej siedzą – zadumane –
Ewus. wzdycha
Felisia wzdycha
Ewusia ach Felisiu –
Felisia ach Ewusiu
Ewusia – Co to z tego będzie –
Felisia. Ach nie wiem
Ewusia ach i ja nie wiem.

Ewusia – Coś okropnego –

Felusia – Coś okropnego

Ewusia nasz Tata ~~poszedł – do pasieki~~

Felusia Poszedł do pasiecznika

Ewusia Mówił – że On wybiera się do Rzymu –

Felusia ~~do Rzymu~~ pasiecznik to mówił?

Ewusia – Ale nie pasiecznik – tylko Tata to mówił

Felusia Ale mnie ~~pasie~~ Tata mówił – że On myśli ~~wybiera~~ się na jarmarki – do Łęczycy –

Ewusia. Ale cóż ty mówisz – ten ~~pobożny~~ pielgrzym – ~~ten na jarmark~~ który bawi u nas od ~~tygodnia~~ miesiąca, ten święty człowiek ~~wybiera~~ myśli o jarmarku –

Felusia. Ale bo ja myślę o Panu Walerym –

Ewusia – (do siebie) ach a ja myślę o pielgrzymie –

Felusia Gdyby nie ta urozba - Gganki
Ewusia - Byłabym - dziś nieszczęśliwa
Felusia A teraz płaczemy obiedwie -
~~idzie~~ wstają - zbliżają się do siebie
ściskają się i płaczą =
Słychać kurkot pojazdu - obie
odskakują od siebie ~~i biegną~~
Ewusia Ach to pewnie ~~on~~ - nasz pielgrzym
Felusia - ~~pewnie on~~ Pan Walery -
biegną do drzwi - te się otwierają
wchodzi Pani Malska -
Jeszcze
Cóż Pani Malska i stary lokaj (za nią)
Obie razem - Babunia
nasza Babunia)
Pani M - Dzieci ~~moje~~ jak się macie
dzieci -
Obie Zdrowe z łaski Boga całujemy
rączki kochanej Babuni / całuje ją
Pani M. Całuje je wczoło

Pani Ma. Ca co niespodziewaliście się mnie
dzisiaj –

Obie. Nic nie

Pani M. Gniewam się bardzo żem ~~[illegible]~~
odwiedź przyjechała do was –

Obie. Cieszymy się radujemy i dziękujemy
kochanej Babci – całuję po rękach

Pani M. Na to, tych karesików dosyć
zostanę z wami – zofrasę – tychim
tak tychim – ani minutę dłużej.

Eleonora. Uproszony – nie puścimy babcia

Jela. Nie puścimy.

Pani M. – potem o tem – teraz pomóżcie
mi – niech się rozbiorę – a ty
do Lobaja Jestem tu Bartłomieju

Lobaj. Jestem –

Pani M. pozwól ręczy –

Lobaj. ~~[illegible]~~ Idę –

Pani M. Nie odchodzę – czekaj

Lokaj Czekam

Pani M. Jak pozwolisz rzeczy

Lokaj – rzeczy –

Pani M. Zawołam posłuszna po kowala

~~Lokaj~~ ~~trzeba~~ zatratowała się Chorążanka

Lokaj Zatratowała – po kołodzieja

Pani M. Niech rozkuje – a potem poślesz

Lokaj ~~rozkuje~~ ~~Jak~~ – pośle –

~~Pani M. Lokaj~~

Pani M. Opatrzy kolasę

Lokaj – ~~Opatrzy~~ – Idę wprost

Pani Mat.

Otóż moje dzieci – zmęczyłam się

wytłukłam się po tej drodze a to

dla was jedynie dla was –

Obie Babunia taka dobra kochana

Pani M a wiecie co się stało
Obie – o Boże coś takiego
Pani M Stłukły mi się okulary – a
aż tu przynoszą mi ~~[illegible]~~ te listy –
coście ~~[illegible]~~ pisały do mnie.
Ja stara ~~[illegible]~~ bez okularów – ja ślepa –
~~[illegible]~~ – ~~[illegible]~~ trzeba jechać
~~do i ot~~ przynoszę wam te listy ~~[illegible]~~ –
Dobywa dwa listy = Ewusia – któryż
to twój?
Ew – ~~[illegible]~~ to ten – moja Babuni – odlicza
Felusia – a mój to może ten odlicza –
Pani M No – szkoda czasu – ~~siadam~~
siada. Ewusia tyś starsza – zacznij ze
tyś pierwsza. –
Ewusia Czyta Donoszę kochanej Babci
żeśmy z Tatki zdrowe – Nic się
u nas nowego nie stało – tylko
przed miesiącem – była Cyganka

Każda swój odczytanie

we dworze – która wróżyła ludziom
różne rzeczy. – ~~a~~ i ~~mnie wzięła~~
~~ciekawość~~ różne rzeczy – coż dalej –
Pani M
Ewuszia że mnie wzięła także ciekawość
zapytania się wróżki
Pani M wróżki –
Ew. a wróżka – przepowiedziała mi z ręki
że ja
Pani M że ja
Ewu. Ciszej – zakocham się w starym
~~a pójdę~~ a –
Pani M Co – co ~~ja nie~~ na to nie
nie słyszę – ~~czytaj~~ czytaj głośniej
Ewu. trochę głośniej, zakocham się w
starym
Pani M patrzy na nią
Ewuszia – a potem pójdę za młodego
Pani M Co.. co. nie słyszę –

La-bruyere
La rochefoucauld
Charakter
pensées

Grysiewiczowa

Dy Hajbo

Komerare

Nie może być

Pani Nov. ~~[illegible]~~ po drodze
chodzi do kościoła – wstąpiła – nazbierała plotek
~~[illegible]~~ idzie do kościoła potem ~~[illegible]~~
wieczorem schodzą się razem
Co pani mówi – nie miała ~~[illegible]~~?
Nie może być
A słyszała pani – bardzo chora. –
Bardzo chora – A komu to ona zapisze? ~~[illegible]~~
Doktorowie nie obiecują ~~[illegible]~~ i zapisała –
Szepcą że ~~[illegible]~~ Panna A. – dostanie –
Nie może być co pani mówi – ale majątek
nie taki jak mówią – pokazały się długi
Długi ~~[illegible]~~ nie może być
Wiem pani mówi, że pół majątku Leoni
10. tysięcy, a reszta pół kamienicy
która idzie na 7 sióstr po nieboszczyku Stryju –
~~Nie może być~~ Idzie za mąż – nie może być, ale wie
pani, że on nie jest taki bogaty, jak
głosili – a wie Pani, że Xaw. – Fakt był
pretendentem – ale – jakiś miał
wypadek w teatrze – ~~[illegible]~~ – Ha ha ha – ale
Czy on taki bogaty – –

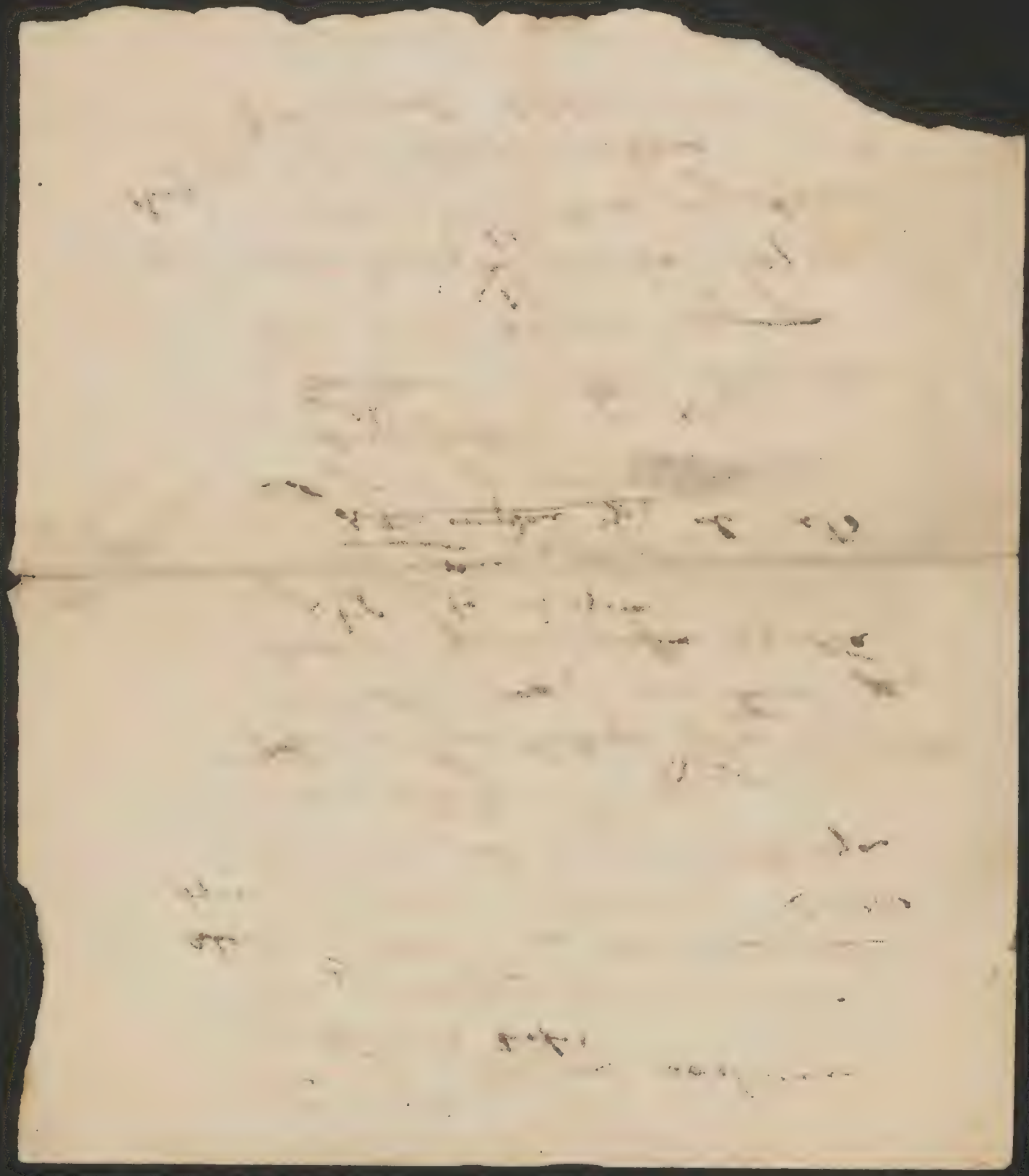

Narzekania

Damy — które jak te ptaki hodujesz
którym się zdaje, że kiedy z ciebie
cały świat wzgardzony — a dziś ich
mówi — trzeba się zgodzić [illegible]
~~Ten~~ zbytek miłości sobie — czyim że
~~że~~ żyć niemoże być dobitnie
który faworyta — powiedziałaby ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ który na świecie jeden tylko
im potrzebny — gdy się [illegible]
tajemniczy [illegible] — czy nie [illegible]
[illegible] — czas to —
~~Czasem~~ [illegible] — ale [illegible] — do [illegible]
niemowe [illegible] ale je — apetyt [illegible]
każdy czasem pije — i [illegible]
I [illegible]
może bywać ~~[illegible]~~ [illegible] — zamykać obraz i ~~[illegible]~~
zawsze w pieśni żali — i zawsze [illegible] ~~[illegible]~~

Druga tak się bawi w poezyi ostrożnie
i z większą atencją — bo się lęka
aby nie wystawiła się więcej — albo
mniej jak ~~drugie~~ wszystkie wszystkiego
— [illegible] — nigdy nic nie przyjdzie
zawsze narazi ~~na szwank~~ ~~[illegible]~~ — ale w poezji jedynie
znarowi się w [illegible] a je
jedno [illegible] wszystkiemu pomaleńku
~~francuskie~~ ktoś
— czytając ~~[illegible]~~ książki — całe się nie [illegible]
dnia cały, zwiedza wszystko czytać
charakteryzuje, że ~~nie takie~~ jak ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ma wzór
awersję — ~~[illegible]~~ tak do
polityki książki — polityka wiersza
jest dla niej coś — jakby strasznie
jednak pisze o
nieodpowiedniego — ~~[illegible]~~ polityce
wiersza ~~do~~ dla [illegible] [illegible] —
Ta trzecia — zowie się ~~[illegible]~~
Miss-a dla oczu niewieście

albo

Jej dyskusja — o niczem = albo
o sobie — zawsze [illegible] drugich n. p.
Zobaczycie że ja zachoruję
Zobaczycie że ja będę musiała pożyczyć
Zobaczycie że ja nie będę miała
czem zapłacić doktora
Zobaczycie że ja nie będę mogła
Mogę kapelusza na lato

Pamiętaj
Rezydentki przesiadują — ciągle obolewają
na nią
Nie może pojąć — nie może
[illegible] do [illegible]

Cały świat jej – kocha swoje rączki
którą daje jej ciągle zmartwienia
bo, pomimo wszystkich szczęśliwych
wszystkich [illegible] – nie dosyć
[illegible] – arystokratyczna –
~~kocha swoje~~ Panisia – ~~[illegible]~~ Misio piesek
cały świat to jej pokój
nie lubi potrzeb – bo to zawsze
jakieś ~~[illegible]~~, ofiary –
~~jakieś~~ włóczęgi – składki –
Ach Narzeka na rzęsy – a je pomarańczu
Musi jeść pomarańczami się liczy
– kieliszek wina
Ale cóż – kiedy tylko szampańskie
mi dobrze robi.
Doktor to jakiś Bożek – bo jak
wchodzi – ~~[illegible]~~ cuciała światła
w pokoju – ~~ale~~ ten Bożek ~~[illegible]~~ otwiera ~~[illegible]~~ igłę
i ~~[illegible]~~ zamykała bankietem.

a Doktor to pierwszego piętrowy –
bo są doktorowie – 2gie piętro
z podaszu – pałaconi i z podmieścia
~~Piętra~~ Piętra są – w kamienicach
w teatrze – w mieście – bo ~~[illegible]~~
~~to I piętro~~ pańska ulica
to I piętro, – po przemianie walczy
do II piętra – zatułki – 3cie
podmiejskie druki ~~to~~ zaliczy.

Inna znowu

Strojka — czyni tylko w towarzystwie
cierpiących — czuła się ukontentowana
Jeśli chory przyjechał poraz
a widziała i panna [illegible]
czarną kokardą, który to jest
podobno [illegible] być cierpiącym
[illegible] zawsze [illegible] przy niej —
mała te [illegible]
mała cierpień [illegible] znanie i zawsze — a
Pani [illegible] Konfesora
twoja
opowiada niewcześnie
wyobraźnię sobie — usiadłem
na Kanapie a [illegible]
w ogrodzie — i dopiero po [illegible]
wszyscy zimno patrzą a ja
siedziałem na Kamieniu
Święty Stary i drzwi Lwów.
Lubi starych — nie [illegible]
Homeopata [illegible]

Chorzy i Doktorzy.

Ta choruje na ~~wspomnienia~~ zmianę swojej twarzyczki
I ja byłem piękną — włos biały
oczko nieliczne — brzydka — rączka
z pierścionkami bilansowemi
~~ta~~ Sama jemu — a jak ją całowali
ścichali — a Twoja idę ulica i tu
i tu kłania mi się — ja sy
myślę kiep! mnie księżna
się kłaniali — Hrabiowie wszyscy
chcieli się do mnie — Baronowie
szaleli za mną — Xiążę Esterhazy
oświadczył się o mnie —
Ja do teatru nie chodzę, bo
~~wystawa~~ odkąd obaczyłem raz
w loży na I piętrze, kupcowe z swoją
siostrą bankierową — dawniej
żadna kupcowa nie śmiała
się pokazać w loży I go piętra

Maruday

Anastazy Zimowski Marabitow

Chyliczkowski

Pierwszy przymiot komedyi
ażeby – była nasza – krajowa
miejscowa polska – obraz – z naszego
społeczeństwa – n. stosunków
nasi ludzie – typy nasze
Drzewiecka P. Prospera nie jest
miejscową polską = chociaż
Prosper, jego żona – może i kilka
innych postaci typowych wchodzi
– ale cały obraz jednak nie
polski – Tati – Goldberg –
Ta śpiewaczka – są to postaci
wyjątkowe – nie są typami
ale jest są też charaktery
które wyjątkowo pojawiają się
nie znajdzie ich wiele – może
dlatego że się kryją – albo że
nie mają wstępu do społeczeństwa

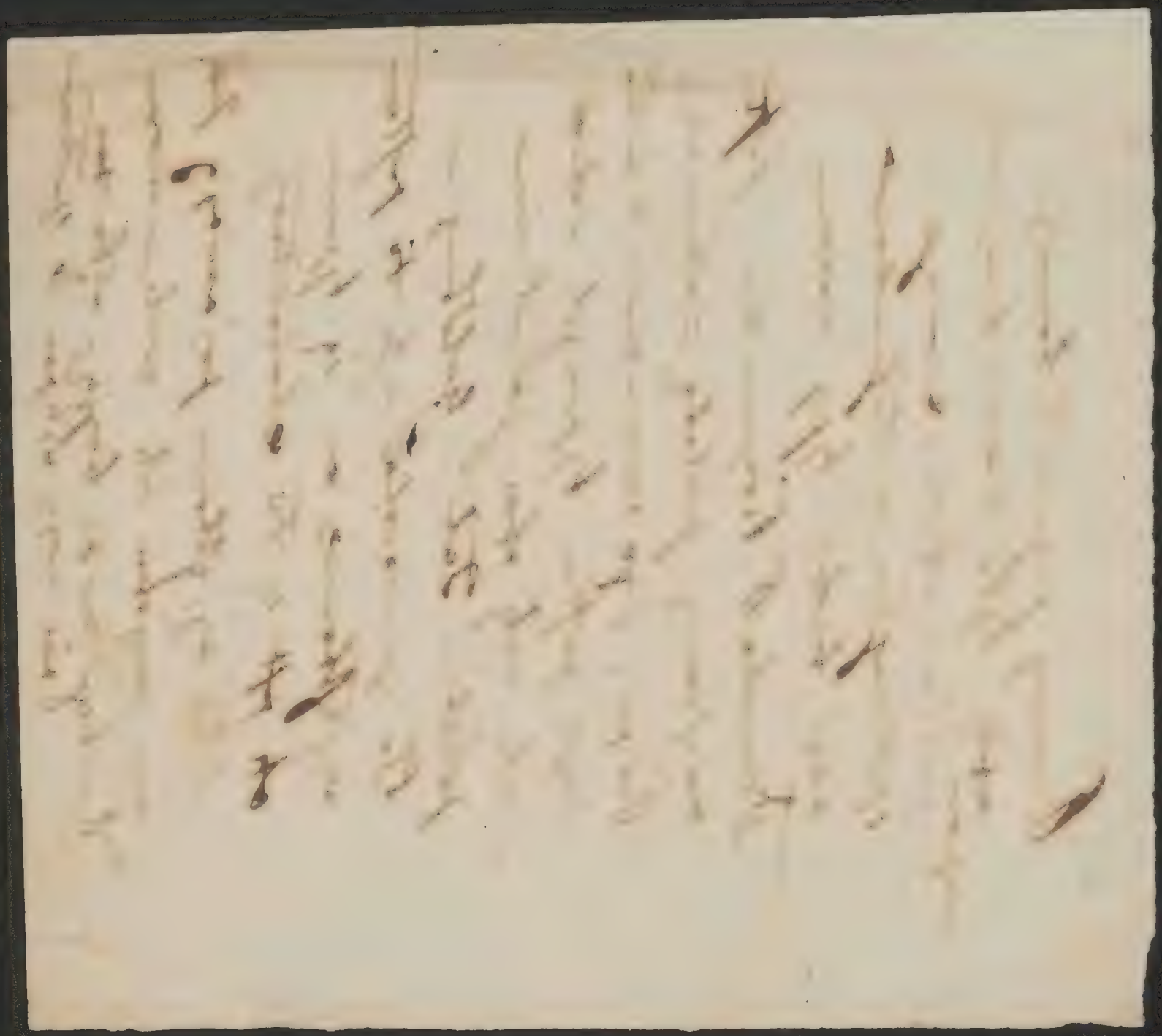

Czyt.

komedye arystofana:
— Goldoni
— Molliere
— Fredro —

~~Gdzie~~ Vaudeville francuskie
Naśladowania Vaudevillów
posse. Szwank-Lustspiel
Komedie, Charakterstücke
Vittoryumälde — Zend-scene
— my mamy tragedy dramat i komedye
francuzi — ~~mieli~~ tylko tragedye
i komedye — chociaż obcego
natura sztuki dramatyczna
n. p. P. Sardou —
Nigdy za późno —

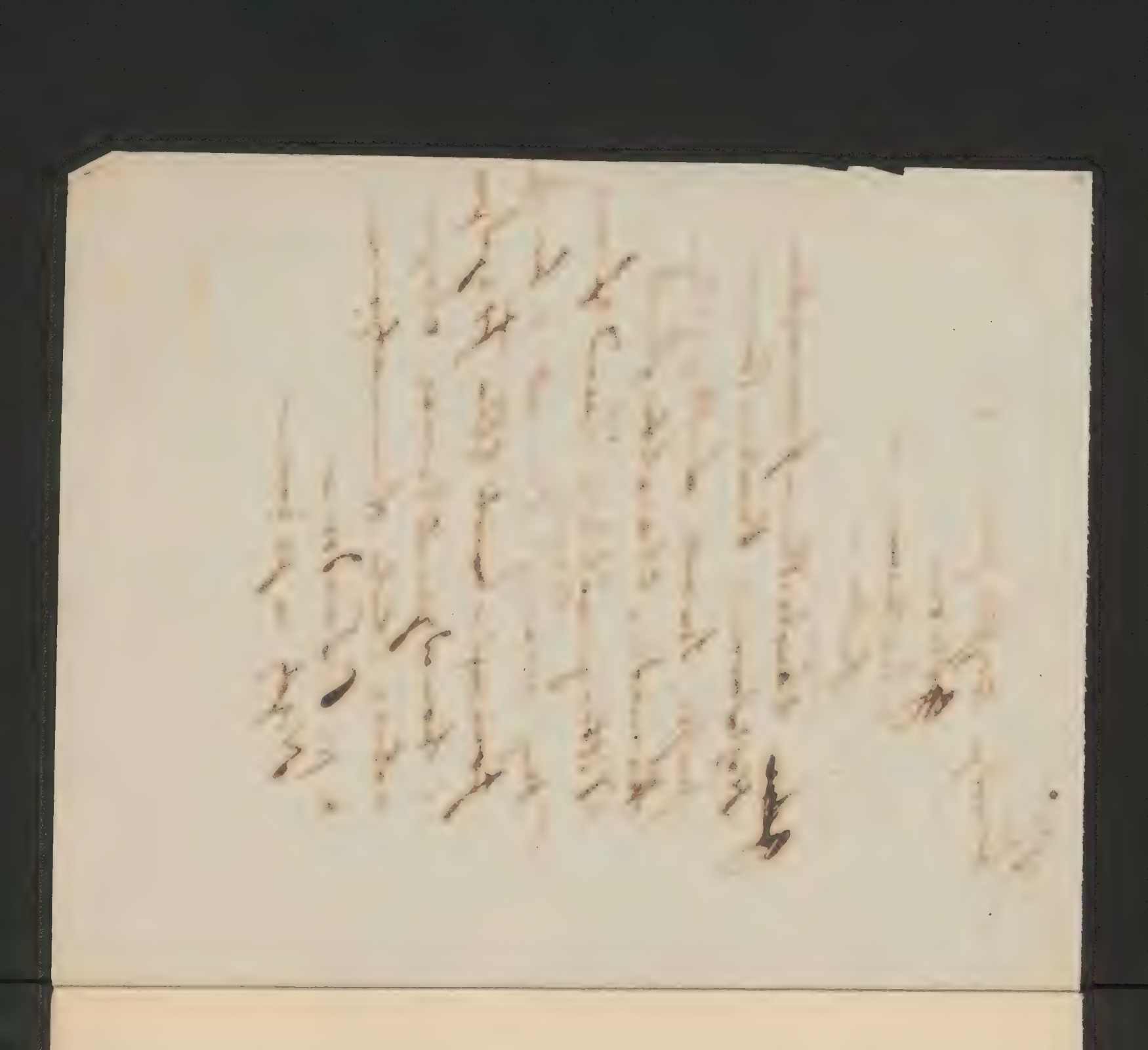

berzeniorti – studya jego dist.
– le secret d'amuser c'est de tout
dire –

arystokracya

Jeśli oficyalista ale
Urzędnik prywatny
Bo proszę Ja jestem z familii
Pędzickich — mój wuj ciotecz
stryjeczny był urzędnikiem
prywatnym w klucznie
Kosterkiewicz
ale on się podsyna pod naszą
familię bo my się piszemy
Kosterkiewicz
Ja jestem ostatni tego
imienia Kosterkiewiczem
jem na litwie jest linia
Ojciec go ciągle kompromitował
bo wyjechał z tym że kiedyś
nosił sukni do Pani Strakowej
Zawsze mamy wspomnienie o córce
która miała mój fortepian

Są ludzie którzy myślą głośno
Co jest powieść o to, roztrząsanie publiczne
~~[illegible]~~ zagadki życia na ulicy
Jest ~~to~~ przeniesienie życia z domu na
ulice
Wiara w idee a satyra na fakta. To
jest ~~[illegible]~~ komedyja — nasza
Czy zerwać trzeba róże aby je ci zapachła
ale jest ~~[illegible]~~ ciele, które potrzeba zatruć na
proch aby wóz wydała.

Niesforne myśli
Tak nieładna, tak zepsuta tak piękna a
tak niewierna, tak łagodna a tak bezwstydna
tak tęskna a tak płocha.
Człowiek wtenczas dopiero jest wzorem ludzi
który pracą dochodząc prawdy i światła
kształcąc się i doskonaląc — który w
ofierze Bogu — pokonaną i zdeptaną
pychę, fałsz i ciemnotę — które po
walce — przezwyciężył.

jest tu jaka, dama grubo
która idzie ku świątyni
cnoty
od niej
blask
się rozchodzi
piękne
przy niej nie
~~[illegible]~~ patrz
nabłaźna
której
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Scena

Scena się rozjaśnia

Czarny pokazuje się w tyle z łukiem

~~To on - biada mi - czarny twój morderca~~

~~A kratusza strzałą on na ciebie godzi -~~

~~Ot~~ I już - Wyskoczył na wzgórze -"

To on! - o biada - tu ~~przy moim~~ ~~do mego~~ boku

~~Ty przy mem sercu~~ -

Przy piersiach moich zostań Lutogorze!

Ja ~~cię~~ nie puszczę - ja ciebie zasłonię.

Łukaj ~~[illegible]~~ zawsze.

(Burzywój wchodzi)

Bur. ~~[illegible]~~ Uszlowo

Wanda — — ~~Przybywaj~~ - ~~rączo ku obronie~~

~~Ot~~ prędzej - ~~tarczę~~

~~miecza~~ - i ~~pukierza~~ -

~~przybywaj~~ w obronie

~~tu bierzcie~~

przybywaj

~~Nim strzała~~

~~[illegible]~~

Na sperny extrakt
zapisał perfumy

Wiele już polki umieją piszą po polsku i piszą —
ale ~~jeszcze nie nauczyły się~~ czy umieją czytać po polsku i
trudno to wiedzieć bo jeszcze
~~jeszcze tylko po~~ nie czytają ~~po polsku~~ —
polskich książek — Ale już czas i wielki czas
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ażeby i u nas polki
~~Ch~~ Największa chluba i chwała czeka
te — która pierwsza przestanie czytać nauki
francuskie romanse — czytać polskie książki
interesować się nimi
i literaturą — x (11)
~~czyta~~ pielgrzym — Pani Ziemnicki i któraż
z dam naszych go zna. trzyma go. która
go czyta — powtarzamy pytanie — któraż
z pań naszych to czyta — i — jest to pismo
najmoralniejsze — które matka — córce
mąż żonie — tu jest religii nauka i
~~[illegible]~~ zabawa — nie ta która
truciznę ma na dnie słodkiej czary —
ale pod słodyczą — języka — stylu, rzeczy
samej — jest i słodkość moralnej
nauki —
Takie jest pismo pielgrzym [illegible]
wydaw. [illegible] w Warsz. [illegible]
[illegible] rocz. 7 f. 30 —

pod rokiem cała Galicya czytała matylkę
o niej mówiła, rozbierała — umarła w
chwili cała Galicya czyta ku mysterii ku
pamięci — o tych ~~tych~~ obrazach [illegible]
dowcip — gadło — pasy [illegible] —

przykłady — wiadomości ten ~~wykształcenia~~ powiększenia wiedzy
ukształcenia umysłu — i właśnie P. Bianu
tam pisanie dostępne te —
o sztukach pięknych — o malarstwie — nowych
sztukach — | gdzie tak mało
Bibliografie — osób owoczesnych — mało mają
powieści — treścią interesujące — opisaniem
wdzięczne — tendencyą oznaczone zawsze moralną —
udzielanie nauki — jest i poezya — utwory
wysokich talentów — a między niemi znajdą
się poezye — Pani Gabrielli Żmij która czem
jest Mickiewicz między poetami — ona
między poetkami polskiemi — wyjątkiem z
poematu Matki — są prześliczne —

Stowan – ~~pis~~ ~~jeśli~~ pismo to Pielgrzym
wydawane ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Ziemskie ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ autorkę dzieła o Edukacyi Kobiet
(przez inne pisma wielu) – to samo już
mówi – że ta co się zastanawiała nad
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ wychowaniem i kształceniem płci
do której sama należy – jest zapewne –
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ tą która – w mocnej
~~[illegible]~~ przekonaniem wierząc w to – że szczęście
człowieka – życie jego poczciwe – ~~[illegible]~~
edukacya ~~[illegible]~~ – torować – a ~~[illegible]~~ –
– więc, wy panie, ~~[illegible]~~ zabawy potrzebujecie
Czytajcie po całych dniach. – czytaniu nie polskiej Ziemi
czytajcie – ~~[illegible]~~ 6 dni w tygodniu – ale
dzień jeden przeznaczony, Panu, dzień świętego przez ~~[illegible]~~
na przeczytanie kilka kartek pielgrzyma
będzie to na zbudowanie duszy chociaż
– a i na pociechę – narodu – że ~~[illegible]~~ w niedziele
~~[illegible]~~ polki – ~~[illegible]~~ –
~~[illegible]~~ mają wszystkie (moralną) ~~[illegible]~~ i polską

z Tarnowskiego
Coraz Czasu nie przestaje w pół
funty stan kraju ~~ub~~ przepowiadają upadek
wielu ~~[illegible]~~ majątku

~~a bodaj~~
a swoję admiracyę ~~po~~ ~~[illegible]~~ nie
składać w kościele i w podwórku
~~po~~ ~~pracowanie~~ (jakiejś) ~~obcego~~ ~~[illegible]~~ panamcom
którzy o te admiracye ~~nie dbam~~ (kiedy im składana)
~~[illegible]~~ kochających go żołnierz nie dbają
niezważać ~~nawet o nią — i jest jeno~~
~~[illegible] — [illegible] [illegible] [illegible]~~
nie wolej ż nagrodzić temu robotnikowi
~~który bardzo~~ ziomkowi — bratu własnemu
który — pracę swoję nam poświęca —
~~wól~~ pracy o nas uczyli — nam pisze
~~nam~~ i poświęca dni i noce — nie
odświeżenia nam w pamięci — przeszłe
dziejów. — ~~po~~ obce dla niedoświadczonych
obrazów —, zbiera fakty krajowe
i swoje — które nie mają w innego
~~[illegible]~~ przeszłe publicznośći, tylko
tą z ziomków stojącej — takowej spojrzenia
od takowej teście, uwagi — ~~po~~ oczekiwania
nagrody. a wreście — i wsparcia potrzebuje

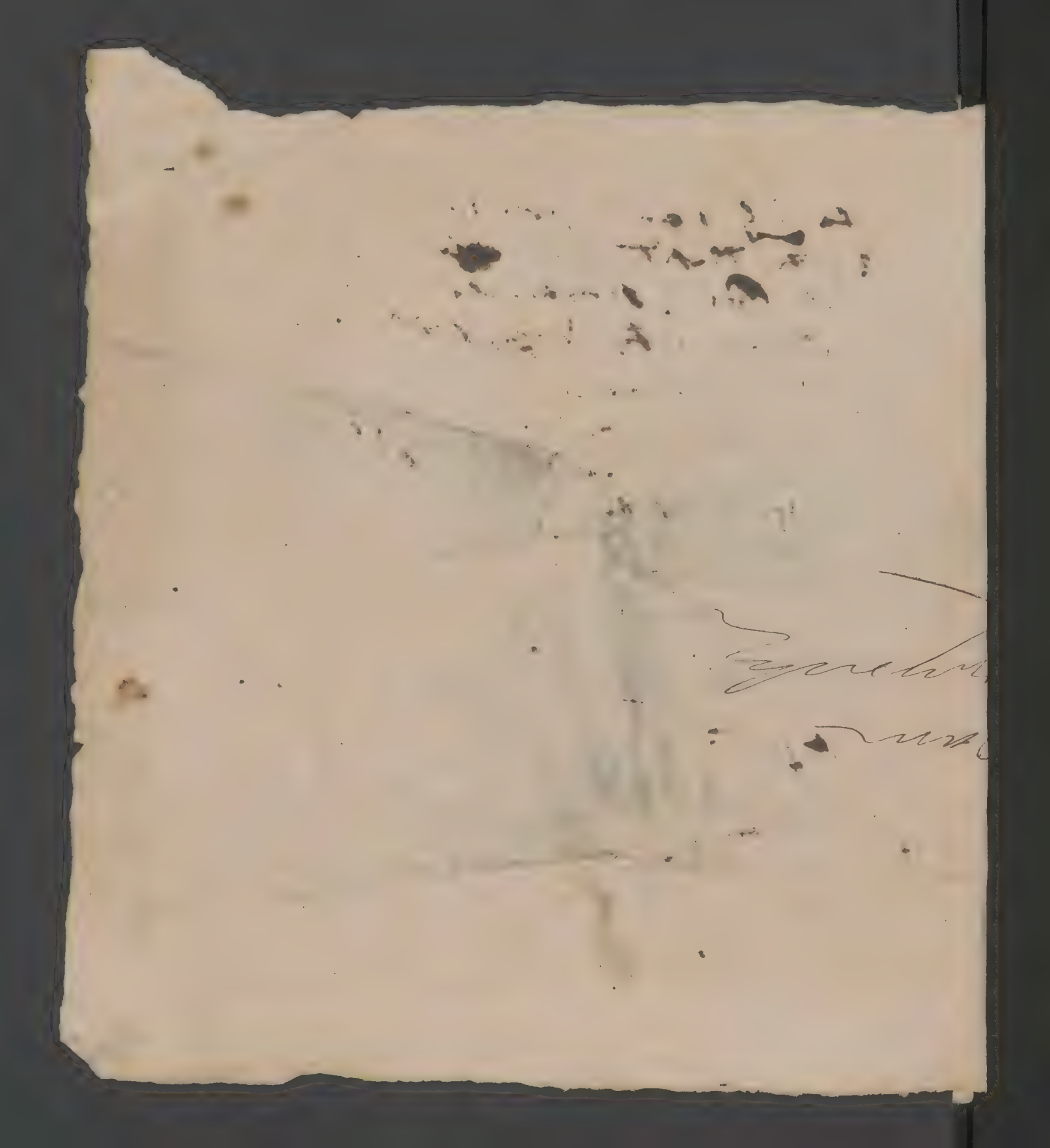

On gotowy

Umrzeć z rozpaczy – że mu już tak mało
Do zabijania bliźnich pozostało.

Chciałbo płacić – głos obu
O jak wiele z tą panią też weszło do grobu.

Szczęśliwy kto i żyje dobrze i umiera

Odźwiernym serca –
Co dla kraju robił – przecie nam doszło
czysto – jak przez kanał złoty.

jak do ula –
Nie godzi się zasierać – ani można zgoła
Co tam z wierną czeladką – pierwsza robi przeszła

niemam go ~~[illegible]~~ zowie
Bo się od niej żadnych ~~nowinek~~ płotecznych nie dowie

Strzelał w rybie oko

Obyś spędził więcej złoty
pytają się u bramy janczara – i (swajcara)

Czy ja myszka – choć ziem ziarneczko w komorze
Dom gospodarski wymorze
Jakże mi dodawać sadła.
Im bardziej we dzwoni biją – tym on głośniej dzwoni.
Kto się o wszystkich łaskę stara, żadnej niema
zabił sto tysięcy
~~Nie wskrzesił~~ jednego nie wskrzesił.

Syndyk klasztoru
w kusej łosicy – a miał szczerbę od szarpaka
Ciekawość jak ogon pawi tyle ma oczu –
A głupiego przyjaciel każdy.
U niego myśl za zamkiem, choć usta otworem.
Jak na zegarze niebijącym – ~~z tablicy~~
index pokaże która godzina
przez jej pytel wszystko winną postać się
przewiele.
Jakiś kamień na ~~kaszku~~ siedzi na gębie
i gniecie poły – aż nie wygniecie
Pani Tibi-Jolka – tibi-soli.

A gdy przyszło do sęka — i do kłębu (2) nici
Poznano, że to ~~[illegible]~~ narobił ~~[illegible]~~ języczek wypaplał kobiecie
Mniemałem że ma biesa, co mu wszystko wietrzy
Żebym takiemu gębę zaparzył łakiem i sygnetem.
Smażę mózg, aż do piątej treści
~~Tnie~~ — co mu pod kieł przyjdzie —
Cudze piszem na głazie a swoje na piasku —
— Ja gdy patrzę na nie — (~~[illegible]~~
I za dobą mi suknią, i za obiad stanie)
Za szczęściem, jak jaskółki — biegamy za ~~złotem~~ tem
Albo ty gryź, albo będziesz zgryziony.
Co z wiatrem przyszło, to z wiatrem zleci
Głupi co wtenczas prawdę mówi — kiedy nie poprawi.

Życie kawalera jest to dejeuner a la fourchette
wesoło – wrzaskliwe – nieporządne – ale huczne
szumne – pianne – ~~ale~~ a potem – ~~to~~ próżne
flaszki i ~~potem~~ ~~niedojedzone~~ pozostałe pot
forty – zniszczone talerze, ~~[illegible]~~ kieliszki
pokój – a potem jeszcze dzień długi –

Życie żonatego – to obiadek domowy – spokojny
~~[illegible]~~ swobodny – wygodny – zdrowy

Niepewne to co posiadamy w sercu cudzym
Jestem gotów – dać się uwięzić twoim oczom

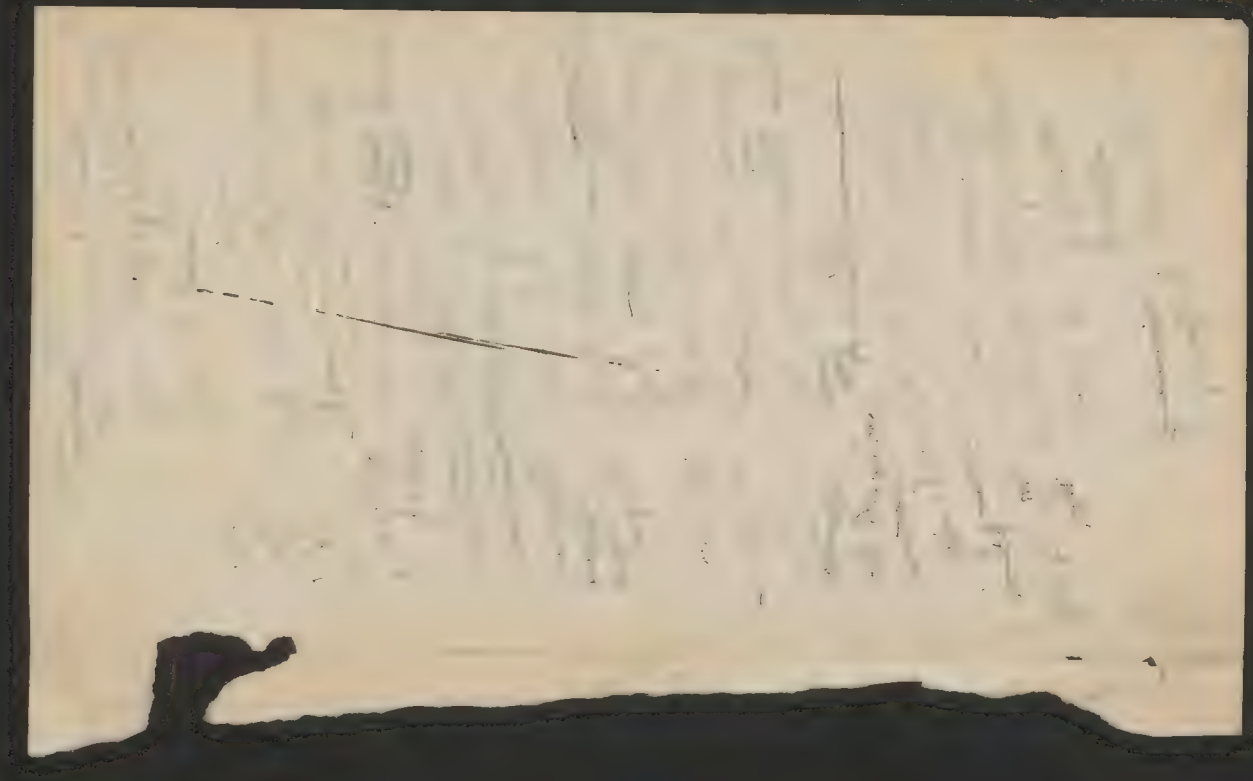

die Tüchtigkeit ist klein und
ausgezeichnet ist auch Aufmerksam-
nung nicht das mehr u. weniger
d. Stil Stimmung seine
Sage gehört. Gleich, Stadium
u. gewaltige Form u. Stimm-
gebung in d. eigenen
Anschauungen u. Erscheinungen.

Scena jest to świątynia
nie dosyć dowcipna, intrygi
zawiłe —
scena nie jest salonem i co
w salonie uchodzi za rzecz
dobrą i skończoną — i ~~[illegible]~~
więcej jak ociężałe — na scenie nie

la verità, vince quella verità.

wiedzie

P. Jakubowski 10 [illegible]

za Addalege

Zaręczeni

Dowcipy francuskie

Chory na imaginacyę
na panu

Wiązki Mąkoli

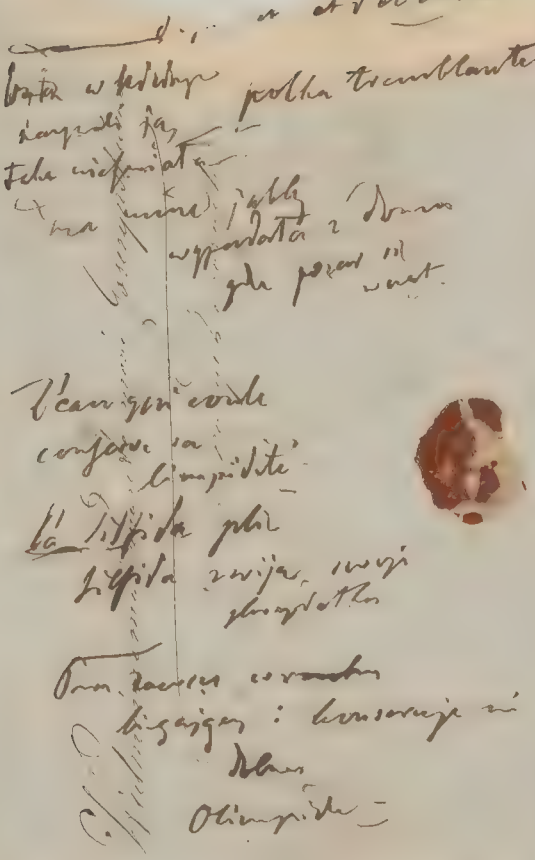

uczucia przez kochanej dobroci
wspomnienia są to kwiaty z utraconego
raju

Je lui ai laissé l'habit
mais j'ai vidé les poches.

ptaszek najpiękniej śpiewa po
deszczu —
— po tej katastrofie miłość
najdłużej napisała.

Bonjour et amitié

Nie był to rekwizyt przy pierwszej
katalii —
I otworzyła uśmiechem serce
aniżeli tam wcześnie miłość —

Tęsknił Bogi, pokłonił się kochanej

[illegible]

[illegible]

Ty spoczywa Tyran

JWielmożny Panie,

może Pan nie zapomniał o profesorze jugosłowiańskim który 26. VIII. b. r. zawitał do Brzeźnicy i miał zaszczyt, być nawet gościnnie przyjętym przez JW Państwo. W feljtonie, co go napisałem dla lublańskiego dziennika „Jutro", opisałem między innem też dwór brzeźnicki; wczoraj posłałem 1 egzem=

płacz pisma na Szanowny adres Pana.

Pan pamięta, co mi dało specjalny powód do przyjazdu do Brzeźnicy: chodzi mi o literacką pozostałość ś.p. dziada JW Pana, Adama, właściwie o jego korespondencję, notatki itd.

Pan był łaskaw przyrzec mi, że mi Pan rzeczy przygotowuje. Nie mogłem wtedy powiedzieć, kiedyby mi było znowu możliwe, przy=

jechać do Brzeźnicy. Teraz mi się zdaje, żebym mógł przybyć do Brzeźnicy około 1. XII. b. r. Będzie mianowicie 29. XI. Kongres historyków polskich w Warszawie i prawdopodobnie wezmę w nim udział.

Czyby Pan był łaskaw zawiadomić mnie, czybym mógł wtedy u Pana, na dworze brzeźnickim pracować?

Prosząc o łaskawą odpowiedź, ślę Pani Małżonce oraz Panu

oddany

Dr. Fr. Ilesicz,
prof. univ.

Zagreb, Uniwersytet
18. X. 30. Jugosławja.

70

JWielmożny Pan

Zygmunt Gorczyński

Ziemianin itd.

Brzeźnica

koło Skawiny

(woj. krakowskie)

Polska

(Bologne)

Wielmożny Panie,

bardzo serdecznie dziękuję za uprzejmy list z dnia 24. VII. 70. Dnia 29. VI. wyjechałem do Warszawy, aby wziąć udział w Zjeździe historyków polskich. Miałem na Zjeździe też referat; spodziewałem się, że mi się uda wpaść w drodze powrotnej do Boreźnicy i do miłego domu Szanownych Państwa, ale stało

się inaczej; pracowałem parę dni jeszcze w Bibljotece Rapperswilskiej w Warszawie, a potem było już za późno, bo miałem urlop tylko do 10. XII.

Teraz wątpię, żebym mógł przed sierpniem czy wrześniem znowu przyjechać do Polski.

Pozwolę sobie poprosić o coś, raczej spytać się: Czy by Wielmożny Pan Korespondencji ś.p. dziadka, o ile się ona znalazła, nie mógł

mnie do Zagrzebia posłać w liście poleconym? Ja wszystko bardzo sumiennie wracam. Oczywiście, proszę tylko i nic więcej.

Na razie życzę Wielmożnym Państwu wesołych Świąt i szczęśliwego nowego roku, pamiętając zawsze i wszędzie o Polsce i łącząc wyrazy Poważania i Szacunku

oddany

Dr Fr. Ilesicz,

Zagreb, Univers., 12. XII. 20.

JWielmożny Pan

Zygmunt Gorczyński

Ziemianin itd.

Brzeźnica

Poczta Skawiny

(woj. krakowskie)

Polska

(Pologne)

Zagrzeb, 19. XI. 11

DOPISNICA

Serdecznie dziękuję
Wielmożnym Państwu
za miłą pamięć.
Było w moim planie
w zeszłym wrześniu
odwiedzić znowu
Brzeźnicę, ale nie
[illegible]. Kiedyś
już będzie.
Łączę wyrazy szcze-
rego poważania
oddany
X. Fr. Ilesicz

Wielmożny Pan
Zygmunt Gorczyński
Ziemianin
Brzeźnica
(Dwór)
koło Krakowa
(woj. krakowskie)

KARTA
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
SA PODELOM NA BANOVINE
OBJAŠNJENJE
SEDIŠTE BANSKE UPRAVE
" " Okruž. Inspent.
" " Pojentnih Srez.
Železnice
Dupli kolosek
Jedan
Uski
BANOVINE:
I. Dravska II. Savska III. Vrbaska IV. Primorska
V. Drinska VI. Dunavska VII. Moravska
VIII. Zetska IX. Vardarska
PREŠTAMPAVANJE ZABRANJENO
AUSTRIJA
MAĐARSKA
RUMUNIJA
BUGARSKA
ALBANIJA
JADRANSKO MORE
JADRANSKO
Ljubljana
Zagreb
Trst
Rijeka
Zadar
Split
Dubrovnik
Banja Luka
Sarajevo
Mostar
Beograd
N. Sad
Subotica
Segedin
Arad
Temišvar
Petrosen
Turnu Severinu
Kraljevo
Niš
Skoplje
Sofija
Solun
Skadar
Cetinje
Bari
Taranto
Ancona
Perugia
Rimini
Trieste
Fiume
Udine
Venezia
Milano
Torino
Genova
Firenze
Roma
Napoli
Balkan P.
Rodopi

Zagrzeb, 9. XII. 31

Serdecznie dziękuję za Łaskawie mi przysłaną gazetę. Bardzo Łaskawie i miło ułożony jest artykuł w pierwszej chwili pytałem się kto to napisał, później odgadnąłem.

Kłaniam się Pani Krajowej, a Pana serdecznie pozdrawiam uprzejmy

Dr. [illegible]

Foto i Nakłada S. M. Zagreb, Oktogon 1.

75

2 10 12 31

Wielmożny Pan

Zygmunt Gorczyński

Ziemianin

Brzeźnica

koło Skawiny

(woj. krakowskie)

76

Dr. Fr. Hesić

prof. univ.

Zagreb

Poštnina plačana v gotovini.

Leto XI., št. 210 — **Ljubljana, četrtek 11. septembra 1930** — **Cena 2 Din**

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842; Praha čislo 78.180; Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Aretacija poljskih poslancev

Volilni blok levičarskih strank in centruma – Aretacija bivšega min. predsednika Witosa

Varšava, 10. septembra, s. Levičarske stranke in centrum objavljajo skupen proglas, da je pet strank in sicer poljska socialistična stranka, kmetska stranka Wyz Wolenie, Piastova stranka, kmetska zveza ter narodna delavska stranka ustanovili skupen volilni blok, ki bo na podlagi skupnega volilnega programa postavil skupne kandidatne liste.

Varšava, 10. septembra, s. V pretekli noči je bilo v Varšavi in v provinci aretiranih več sejmskih poslancev. Od teh poslancev je več organizatorjev opozicijskega kongresa v Krakovu dne [illegible] julija, na katerem je bilo izrečenih mnogo ostrih napadov proti državnemu predsedniku. V Varšavi je bilo aretiranih devet bivših sejmskih poslancev, med njimi dr. Leiberman in Barlicki (poljska socialistična stranka) in Kiernik (kmetska zveza). V provinci je bil med drugimi aretiran bivši ministrski predsednik Witos.

Varšava, 10. septembra, s. O aretacijah opozicijskih voditeljev poročajo, da so bile izvršene na podlagi odloka notranjega ministrstva. Aretacije se bodo še nadaljevale. Aretiranih bo tudi nekaj novinarjev opozicijskega tiska. Mnogo aretacij je bilo izvršenih tudi v vzhodni Galiciji med člani ukrajinske manjšine.

Varšava, 10. septembra, g. K aretacijam opozicijskih poslancev poročajo, da je bilo doslej aretiranih 22 opozicijskih poslancev. Aretacije so se danes dopoldne nadaljevale. Tudi v Lvovu so bili aretirani 4 ukrajinski poslanci. Posamezni poslanci so bili aretirani v poslopju Sejma. Pisalne mize poslancev so zapečatili, njihovo vsebino pa izročili policijski direkciji. Aretirani poslanci so bili prepeljani v državno jetnišnico v Brestu. Očividno namerava Pilsudski zrušiti opozicijski blok. Aretacije so po vsej Poljski vzbudile veliko pozornost. Kot nosilec kandidatne liste opozicijskega bloka je bil postavljen sejmski maršal Daszynski. Zanimivo je, da so se aretacije izvršile na direktno povelje notranjega ministra brez sodnega naloga.

Pritegnitev Avstrije in Madžarske v agrarni blok

Konferenca zunanjih ministrov Male antante je sklenila, da povabi Avstrijo in Madžarsko v agrarni blok

Ženeva, 10. septembra, s. Danes je bila konferenca zastopnikov Male antante, da se doseže skupno naziranje v vprašanju agrarnega bloka in nameravane pritegnitve Avstrije in Madžarske. Na tej konferenci je jugoslovenski zunanji minister dr. Marinković obrazložil svoje naziranje, ki stremi za tem, naj bi se še letos Avstrija in Madžarska povabili na agrarno konferenco. Pred tem naj bi se vršila še pogajanja z Dunajem in Budimpešto. Dr. Beneš je izjavil, da bi bilo primerno pričeti ta pogajanja še v času bivanja dr. Schobra v Ženevi, v kolikor bi bilo to mogoče brez strokovnjakov. Konference se je udeležil tudi francoski diplomat Massigli.

Sodelovanje agrarnih držav

Poljsko mnenje o mednarodnem gospodarskem sodelovanju — Podlaga za konsolidacijo miru v srednji Evropi

Varšava, 10. septembra. AA. »Gazeta Polska« ugotavlja v uvodnem članku pod naslovom »Pacifistično sodelovanje«, da varšavsko konferenco osmih agrarnih evropskih držav priznavajo in cenijo politični krogi v vsej Evropi tako kakor zasluži. Ta konferenca, ki ji je smoter skupna obramba pred gospodarsko krizo, je konstruktiven akt in je v soglasju s temeljnimi principi dela za konsolidacijo miru. Vsako tesnejše sodelovanje na polju mednarodne gospodarske solidarnosti pa spravlja v sklad tudi napore, storjene na polju proizvajanja in izmenjave produktov, kar pripravlja dosego onih smotrov, katerih presoja bi bila z izključno političnega stališča nemogoča.

Pomen varšavske poljedelske konference se kaže zlasti v dejstvu, da se je na njej razpravljalo o blagostanju 95 milijonov prebivalcev držav, zastopanih na njej. Toda blagodejna vloga te konference ne bo omejena samo na gospodarstvo. Povoljno bo učinkovala tudi na delo za konsolidacijo miru v srednjem delu evropskega kontinenta, zlasti pa v državah, ki so izpostavljene nevarnostim, zaradi katerih morajo misliti tudi na nesoglasja in spore, ker se še vedno nahajajo na gotovi primitivni stopnji razvoja. Držeč se strogo okvira gospodarskega značaja je Poljska s svojo iniciativo pri sklicanju te konference izpolnila poslanstvo ojačevanja mednarodne solidarnosti in poravnanja protiračunov. Konferenca v Varšavi je v zvezi s nedavnimi konferencami v Sinaji in Bukarešti in predstavlja dragoceno podlago za ustvaritev tudi drugih pogodb na še širših gospodarskih terenih, ki bodo eden izmed najvažnejših predmetov mednarodnih pogajanj.

Razburljiv komunistični proces v Budimpešti

Sodna razprava proti 22 komunistom, ki neprestano manifestirajo za rdečo internacijonalo

Budimpešta, 10. septembra, s. Pred tukajšnjim kazenskim sodiščem se je danes pričela razprava proti skupini 22 komunistov. Ob tej priliki je prišlo v dvorani do velikih nemirov. Ko je predsednik otvoril razpravo, so se obtoženci dvignili s sedežev ter so pričeli vzklikati komunistični internacijonali in komunističnemu tisku. Državni pravdnik je takoj dvignil obtožbo proti obtožencem zaradi upora. Sodni dvor si je pridržal odločitev ter je pričel izpraševati obtožence o njihovih osebnih podatkih. Obtoženci niso hoteli odgovarjati ter so ostro napadali sodni dvor. Predsednik je nato odredil, da se obtožencem zvežejo roke, ter pustil odstraniti tudi občinstvo iz dvorane. Tudi nato je le težko uspelo dobiti od obtožencev podatke, ker so venomer vzklikali komunistični internacijonali. Končno je predsednik kaznoval več obtožencev z zaporom od 2 do 5 dni.

Nemško-ruske vojaške zveze

Berlin, 10. septembra, d. Ministrstvo za državno obrambo je objavilo včeraj demanti izjav bivšega državnozborskega poslanca Künstlerja na nekem nedeljskem shodu socialnodemokratske stranke, da so se častniki državne brambe dogovorili z ruskim vojaškim atašejem in nemškimi komunisti o volilnem proglasu komunistične stranke. Ministrstvo za državno obrambo imenuje trditve Künstlerja fantastične in nezaslišane ter ga poziva, naj javno pove, kdaj in kje so se ti sestanki vršili, kdo izmed častnikov se jih je udeležil in kakšne dokaze more doprinesti za svoje izjave. Ako bo Künstler ostal dokaze za svoje trditve dolžan, pravi nadalje vladna izjava, se bo sam označil za obrekovalca, proti kateremu si pridržuje ministrstvo za državno obrambo pravico uvedbe sodnega postopanja. Nadalje izjavlja ministrstvo, da niso častniki, ki so po Künstlerjevih izjavah zaposleni v Rusiji, v nobeni zvezi z ministrstvom za državno brambo.

»Zeppelin« dospel v Moskvo

Moskva, 10. septembra AA. Semkaj je opoldne priletel »Grof Zeppelin«.

Moskva, 10. septembra AA. Zrakoplov »Grof Zeppelin« je odletel iz Moskve, da se vrne v Friedrichshafen, danes ob 5. popoldne.

Enotna fronta madžarske opozicije

Budimpešta, 10. septembra, d. Na večerajšnjem zborovanju državnega kongresa madžarske socijalnodemokratske stranke je poročal Jakob Weltner o boju za demokratizacijo Madžarske ter je izjavil, da obstoja na Madžarskem samo navidezen parlamentarizem in da ne more biti nobenega govora o svoboščinah državljanov. V resoluciji, ki jo je predlagal, se poziva stranka, naj povabi vse meščanske opozicijske skupine v parlamentu k osnovanju skupne fronte proti diktaturi in reakciji. Ako ne bo odstranjen sedanji volilni sistem in ne bo uvedena splošna volilna pravica, bo nastalo za socialno demokratsko stranko vprašanje, ali bi ne bilo umestno, da ne sodeluje več v parlamentu. Resolucijo Weltnerja je kongres po daljši debati sprejel.

Zita proti civilnemu zakonu nadvojvode Albrehta

Budimpešta, 10. septembra AA. Upravitelj dvora bivše cesarice Zite grof Josip Hunayady je poslal listom komunike, da je nadvojvoda Albreht obiskal bivšo cesarico Zito z namenom, da dobi za svoj civilni zakon njeno odobrenje. Toda bivša cesarica Zita je v imenu starejšine rodbine odklonila odobritev civilnega zakona, češ, da je bil sklenjen brez njene vednosti in brez njene odobritve. Cesarica Zita najstrožje obsoja ta korak nadvojvode Albrehta.

OTVORITEV SKUPŠČINE DRUŠTVA NARODOV

Posvetovanja vodilnih državnikov o panevropski uniji — Za predsednika skupščine DN je bil izvoljen rumunski delegat Titulescu

Ženeva, 10. septembra, d. Včeraj popoldne so se vršili razgovori med posameznimi državniki o stališču, ki naj ga zavzamejo na zasedanju skupščine Društva narodov. V krogih delegatov tvori predmet najživahnejših razgovorov ponedeljkova konferenca evropskih držav o Briandovem načrtu Panevrope, o katerem bo po njenem sklepu razpravljal plenum DN. Zaenkrat je skoro gotovo, da se ne more računati s pozitivnim sodelovanjem Anglije. Nasprotno pa kažejo pritrdilne izjave posameznih delegatov, zlasti dr. Marinkovića, ki je prvi govoril v smislu francoske spomenice, nadalje Mironesca, Zaleskega, Venizelosa in Procopa, da je načrt o evropskem sodelovanju našel mnogo več zagovornikov, kakor se je splošno smatralo. V ženevskih krogih poudarjajo, da plenum DN sam sicer ne bo mogel mnogo ustvariti, da pa more vsekakor mnogo storiti za direktno sporazumevanje med prizadetimi državami, kakor se je že zgodilo v vprašanju locarnskih pogodb in splošne razorožitve.

V hotelu Beau Rivage so se včeraj sestali zunanji ministri Male antante k posvetovanju o svojih smernicah na sedanjem zasedanju DN.

Avstrijski zvezni kancelar dr. Schober je imel včeraj več razgovorov z vodilnimi državniki o gospodarskih zadevah in stališču Avstrije glede na vprašanje Panevrope. Sestal se je z Briandom in Curtiusom, zvečer pa je sprejel italijanskega zunanjega ministra Grandija, ki je ostal dalje časa pri njem. Pri razgovorih so posamezni državniki označili svoja naziranja o panevropskem vprašanju. Dr. Schober jih je tudi informiral o avstrijskem gospodarskem [illegible] Bivši ministrski predsednik [illegible] je prispel iz Lyona v Ženevo, da poseti zunanjega ministra Brianda. Ob tej priliki je izjavil, da odstopitev Briandovega načrta v razpravo v skupščini Društva narodov ne pomeni nobenega neuspeha. Kar je mogel Briand doseči v sedanjih razmerah, se je zgodilo. Trajalo bo pač leto dni, da bomo dospeli do prvega konkretnega uspeha v panevropskem vprašanju.

Ženeva, 10. septembra. AA. Enajsto skupščino Društva narodov je otvoril poslevodeči predsednik Zumela (Venezuela). V svojem govoru je podal sliko lani izvršenega dela. Uspehi so bili veliki, čeprav so nastale razne zapreke, je poudarjal. Povsod raste vera v idejo Društva narodov. Najvažnejše naloge se tičejo miru in gospodarskega vprašanja, nadalje izpopolnitve pakta ter obsežne gospodarske akcije vseh članov Društva narodov. Semkaj spada tudi plemenita zamisel Brianda.

Po otvoritvenem govoru Zumele je bil izvoljen odbor za verifikacijo pooblastil delegatov, ki jih je takoj med otvoritvenim govorom pregledal. Delegati so se sporazumeli, da izvolijo za predsednika skupščin Društva narodov bivšega rumunskega zunanjega ministra in sedanjega poslanika v Londonu Titulesca, ki je dobil 46 glasov. Titulescu je sprejel izvolitev ter je v kratkem govoru naglasil pomen letošnjega zasedanja.

Ženeva, 10. septembra AA. Na tej skupščini DN je zastopanih 52 držav. Med delegati je osem ministrskih predsednikov in dvajset zunanjih ministrov.

V otvoritvenem govoru je predsednik omenil delo, ki ga je dodelila zadnja skupščina Društva narodov raznim organizmom te velike mednarodne organizacije. Ob tej priliki je predsednik pripomnil, da bi hoteli nekteri krogi Društva narodov, da se pospeši njeno delo in prilagodi mednarodnemu ritmu in njihovemu upanju. Predsednik je nadalje dejal, da dela tako velike mednarodne organizacije ne morejo napredovati tako hitro. Ko je očrtal napore Društva narodov v vprašanju juridične organizacije miru, razorožitve, gospodarskih sporazumov in borbe proti mamilom, je poudarjal važnost spravljivosti, ki naj bi vladala pri razpravah Društva narodov, ki naj z medsebojnimi koncesijami reši v blagor človeštva vsa vprašanja. Posebno je naglasil važnost Briandovega načrta, ki naj služi za končno konsolidacijo, zbližanje in pomirjenje Evrope. Nato [illegible] omenil umrle: Stresemanna, Nansena in Lorda Balfourja.

Končno je predsednik omenil, da je sprožil veliko idejo Društva narodov Boliviar na panamskem kongresu, ki se je vršil pred 100 leti.

Nato je pristopila skupščina k izvolitvi svojega predsednika. Novo izvoljeni predsednik Titulescu se je zahvalil za čast in pozval skupščino na vzajemno in uspešno delo. Nato je izrazil upanje, da bo mednarodno sodelovanje s pomočjo dobre volje in z medsebojnim razumevanjem premagalo vse ovire.

Skupščina je sklenila, da se konstituira kakor običajno vsako leto šest komisij, ki bodo obravnavale razna vprašanja dnevnega reda.

Popoldne so se sestale te komisije, da izvolijo svoje predsednike. Prva komisija, ki se bavi z juridičnimi in ustavnimi vprašanji, je izvolila za predsednika italijanskega delegata Scialoja. Druga komisija, ki se bavi z vprašanji tehnične organizacije, je določila za svojega predsednika nizozemskega zastopnika Colina. Tretja komisija za vprašanje razorožitve, je izvolila grškega delegata Politisa. Finančna komisija je izvolila za predsednika Cartona de Wiarta. Peta komisija, ki se bavi s socijalnimi in humanitarnimi vprašanji, je izvolila madžarskega delegata grofa Apponya. Končno je bil izvoljen za predsednika šeste komisije, ki obravnava razna politična vprašanja, kanadski delegat Robert Borden.

Nadalje je skupščina Društva narodov izvolila za podpredsednike francoskega zunanjega ministra Brianda, bolivijskega delegata Costa du Relsa, nemškega zunanjega ministra Curtiusa, angleškega zunanjega ministra Hendersona, japonskega delegata Matsudeiro in španskega delegata Quinonesa de Leona.

Vseh šest podpredsednikov in šest predsednikov komisij skupno s predsednikom komisije za dnevni red princem Varnvaidyo so konstituirali skupščinski odbor.

Nove članice DN

Ženeva, 10. septembra d. V krogih Dn se razpravlja o vprašanju, ali namerava Turčija v bližnjem času vstopiti v Društvo narodov, za kar obstojajo gotovi znaki. Tudi druge, zlasti pa južno-ameriške države so baje pokazale pripravljenost vstopiti v Društvo narodov.

Stalen manjšinski odbor pri DN

Newyork, 10. septembra d. International Law Association je na svojem zasedanju sprejela predlog, da se pozove Društvo narodov, naj ustanovi stalen manjšinski odbor v svrho boljše zagotovitve varstva narodnih manjšin. Posebna naloga tega odbora naj bi bila preiskovanje, v koliko se pravice manjšin v raznih državah na prikrit način omejujejo s splošno zakonodajo.

Pritožba madžarskih Slovakov

Praga, 10. septembra AA. »Československa Republika« piše: Ker madžarski tisk neprestano naglaša manjšinsko vprašanje z edinim ciljem revizije trianonske pogodbe, je treba to propagando označiti kot sterilno in pogubno ter jo obsoditi tem bolj, ker se ve, kako Madžari postopajo s svojimi narodnimi manjšinami. To dokazuje tudi najnovejši memorandum Slovakov v Madžarski na Društvo narodov.

Zakon o notarjih podpisan

Na ozemlju ljubljanskega višjega deželnega sodišča dobi zakon obvezno moč že dva meseca po svoji objavi

Beograd, 10. septembra, p. Na predlog ministra pravde je Nj. Vel. kralj podpisal zakon o javnih beležnikih (notarjih). Javni beležnik more biti samo naš državljan, star najmanj trideset let, ki je dovršil pravno fakulteto v naši državi ter ima najmanj 5 let prakse, od teh vsaj dve leti pri javnem beležniku in eno leto na sodišču ter je položil sodniški ali odvetniški izpit. Za javnega beležnika so lahko postavljeni tudi državni pravobranilci, predsedniki zbornih sodišč in univerzitetni profesorji prava. Na sedežu vsakega sreskega sodišča se ustanovi praviloma po eno notarsko mesto. Pri večjem številu prebivalstva bo ustanovljeno po eno mesto na vsakih 30.000 duš. V mestih preko 40.000 prebivalcev more postaviti minister pravde že na vsakih 20.000 duš po enega notarja. V roku dveh mesecev bo minister pravde določil število javnih beležnikov in njihove sedeže. V tem času se stavijo na razpoloženje vsi dosedanji javni beležniki. Novi zakon o javnih beležnikih dobi obvezno moč na teritoriju višjega deželnega sodišča v Ljubljani dva meseca po obnarodovanju, na teritoriju Srbije pa, ko bo minister pravde to s posebno uredbo določil.

Primorci na Oplencu

Beograd, **10. septembra. M.** Kraljevska zadužbina na Oplencu je bila tudi danes cilj mnogobrojnih deputacij, ki prihajajo iz vseh krajev naše države in celo iz inozemstva, da se poklonijo na grobovih vožda Karagjorgja in kralja Petra I. Med drugimi se je poklonila danes na grobovih na Oplencu deputacija Primorcev pod vodstvom zaslužnih narodnih borcev dr. Dinka Trinajstića, prof. Špinčića in drugih odličnih narodnjakov s Krka, Kastva, Omišlja in Aleksandrova. Deputacija je položila na grob vožda Karadjordje in kralja Petra dva krasna venca. Popoldne je deputacijo sprejel v daljši avdijenci Nj. Vel. kralj.

Napredovanje v državni službi

Beograd, 10. septembra p. »Službene Novine« objavljajo ukaz o napredovanju v višjo skupino višjih poljedelskih svetnikov banske uprave v Ljubljani Frana Trampuža in Viktorja Zajca.

Najlepša cesta v Beogradu

Beograd, 10. septembra p. Danes je bila na svečan način izročena javnemu prometu novo zgrajena cesta Beograd-Dedinje, ki vodi do kraljevega dvorca. Cesta je dolga pet kilometrov ter je v vsej dolžini asfaltirana. To je najlepša cesta med Beogradom in okolico. Svečanosti je prisostvoval tudi kraljev zastopnik, upravnik dvora general Vuković. Otvoritveni govor je imel beograjski župan inž. Nešić.

Povratek zagrebškega nadškofa

Zagreb, **10. septembra. č.** Včeraj se je vrnil iz Ljubljane v Zagreb nadškof dr. Ante Bauer, ki se je mudil na VII. mednarodnem akademskem misijonskem kongresu v Ljubljani ter ob tej priliki obiskal v spremstvu nuncija Pellegrinetija tudi nadškofa dr. Antona Jegliča v Gornjem gradu. Nadškof dr. Bauer se je vrnil v Zagreb v spremstvu svojega tajnika dr. Slamića zaradi nujnih opravkov, dasiravno kongres še ni zaključen.

Tuje vojne delegacije v Kragujevcu

Beograd, **10. septembra. č.** Danes dopoldne sta prispeli v Kragujevac delegaciji češkoslovaške in rumunske vojske, ki sta prisostvovali velikim svečanostim na Banjici. Na čelu češkoslovaške vojaške delegacije je bil načelnik generalnega štaba general Sirovy v spremstvu beograjskega češkoslovaškega poslanika Fliederja in generala Stanisavljevića. Goste je pozdravil upravnik kragujevaških vojaških zavodov general Pavlović. Takoj za Čehoslovaki je prispela v Kragujevac skupina rumuske vojaške delegacije z načelnikom rumunskega generalnega štaba generalom Samsonovićem. Ko so gostje obiskali vse oddelke zavoda, jim je bil prirejen v oficirskem domu svečan obed.

Važna seja jugoslovenskih mest v Ljubljani

Zagreb, 10. septembra. č. Dne 29. t. m. se bo vršila v Ljubljani seja Zveze mest. Na seji bodo razpravljali predvsem o vprašanju najemninskih doklad in o posledicah, ki bodo nastopile po ukinjenju tega finančnega vira v komunalnih dohodkih zainteresiranih mestnih občin. Na seji bodo sklenili zaprositi ministrstvo financ, naj se naredba o ukinjenju najemninskih doklad ukine ali vsaj odloži uveljavljenje naredbe do 1. januarja 1932.

Češkoslovaško priznanje naši vojski

Beograd, 10. septembra. č. Načelnik generalnega štaba ČSR general Jan Sirovy je dal ob priliki poslednje smotre naše oborožene sile izredno značilno izjavo. Po ugotovitvi, da ni sedaj prvič prisostvoval smotri jugoslovenske vojske, ki jo je imel čast opazovati že ob priliki kraljevske poroke, je dejal general Sirovy, da je najnovejša smotra dne 6. t. m. nudila vsakomu gledalcu vtis izredne vojne sile Jugoslavije. Ta smotra je manifestirala velik napredek jugoslovenske vojne tehnike. General Sirovy je bil osebno naravnost zadivljen nad jugoslovensko vojsko in njenim uporabljanjem najnovejših vojaških pridobitev. Jugoslovenska vojska je v vsakem pogledu svetovni vojaški reprezentant. Organizatorji te poslednje smotre so v polni meri dosegli svoj cilj.

Sanacija hrvatskih seljaških zadrug

Sarajevo, 10. septembra. č. Danes se je vršila tukaj skupščina Saveza hrvatskih seljačkih zadrug, ki ji je prisostvoval tudi minister socijalne politike in narodnega zdravja g. Nikola Preka. Navzočih je bilo 42 delegatov raznih zadrug, včlanjenih v Savezu. Predsednik Saveza dr. Luka Čabrajić je pozdravil ministra ter predlagal pozdravni brzojavki Nj. Vel. kralju in predsedniku ministrskega sveta generalu Živkoviću. Obe brzojavki sta bili z navdušenjem sprejeti. Nato je bilo podano poročilo zlasti o težkočah, ki jih je imel Savez zaradi svojih zvez s Hrvatsko seljačko banko, ki je propadla. Vlada je zagotovila Savezu kredit v znesku 3.300.000 Din, s čemer je Savez saniran. V Savezu je bilo včlanjenih 100 zadrug s 13.400 člani. V stečaj je prišlo od teh zadrug sedem.

EVROPSKI LISTI O JUSTIFIKACIJI

Vedno jačji odmev tržaške tragedije v vsem evropskem tisku — Nove sodbe vodilnih češkoslovaških listov

Odmev tržaške sodbe in njene izvršitve je po vsej Evropi vedno jačji in globlji. Celo izredno rezervirani in prej nevsiljivi deli italijanskega tiska so izrazili svoje mnenje na način, ki je za angleške običaje zelo ostel. Kljub intervenciji italijanskega poslanika nadaljujejo tudi češkoslovaški listi s komentarji k tržaški tragediji. Italijanski listi pa se sedaj omejujejo le na polemiko s češkoslovaškega stališča, ne povedo pa nič novega za tržaške justifikacije.

Italijanska intervencija tudi v Bratislavi

Bratislava, 10 septembra. M. Tudi bratislavski italijanski konzul Balbieri je včeraj pri pokrajinski vladi protestiral zaradi pisave češkoslovaškega tiska. Češ, je odgovor, da je češkoslovaški tisk svoboden, tiskovni predstavniki italijanski pa ne. Ker se izraža »Slovenski Denik« tendenciozno, ker se ne bodo ukinili češkoslovaški novinarski uradi v Rimu. Nikdar ne bo rekel češkoslovaški novinar rabil tako prostaških izrazov, kakor jih vsak dan najdeš v italijanskem tisku, kadar je govorilo Slovanih. V resnici pa je gospod konzul samo spomnil kako je poročal fašistični tisk o Tukovem procesu.

„Preračunana provokacija"

Pariz, 10 septembra M. »Tempo« poroča, da so bile vesti o izvršenih justifikacijah prvi dan zjutraj v Beogradu sploh zelo previdno kroge. Objava v listih je bila zabranjena, da bi se javnost preveč ne razburila. To se je zgodilo s posebnim ozirom na vesti, ki so prihajale iz Italije. Šele drugi dan so bile vesti objavljene, a fašistično časopisje je takoj začelo govoriti o »preračunani provokaciji«. Ta izraz je bil uporabljen tudi v zvezi z izjavo ministra Marinkoviča, ki je izjavil, da ne bo dal fašistom vodje balkanskih mučenikov, ki je izvršil justifikacijo ter se zgrozil nad tem.

Sodba uglednega londonskega lista

Londonski »Manchester Guardian« piše o tržaški tragediji. Obsodbi sprejaja k mi kalegoriji dogodkov, do katerih bodisi svetovni nazor ni bres simpatij. Zaradi tega so bili poslani v Zagreb protesti in prošnje v brezupni želji, da rešili življenje obsojencev. Brzina, s katero se je izvršila justifikacija, je premišljen udarec proti temu upu, ki se bojuje za svobodo. Usmrtitev Slovenc so videli v tem sistematično borbo za denacionalizacijo Slovanov; proti temu fašizmu niso imeli drugega orožja, kakor nekdaj njihovi sedanji zasužnjevalci vojvodine Koroške. Prav tako kakor nekdaj Italija proti Avstriji in tako se obnaša tako kakor takrat. Nekdaj Za one, ki poznajo zgodovino, je to izkazal podoben in maskiranem.«

Apel francoske lige za zaščito človeških pravic

Pariz, 10. septembra. Osrednji odbor vsjavija apel francoske lige za zaščito človeških pravic. Apel se bavi z fašistično nasilnostjo v Trstu in Julijski krajini. Pravi, da je sodba [illegible] imelo, še preden je bila izrečena odsodba, vsaj da mora biti sodba najstrožja in takoj izvršena. Apel daje poudarek temu, da je italijanska vlada uklicala Slovanom šole in ostale kulturne ustanove, ki so bres razloga aretirala 600 svojih slovanskih državljanov v Trstu, na Goriškem in v Istri, preganjanje, ki ga vrši fašistična milica proti svojim [illegible] sodržavljanom, ima svrho, da razpali strasti državljanov Jugoslavije, da bi se le ti utili pritiskom, da z orožjem intervenirajo.

Liga poziva javno mišljenje vsega sveta, da protestira proti dosedanji zločinski, ki je v resnici samo zločin in krščev pravic narodnih manjšin, njihovih jezikov in običajev.

»Volonté dostavlja: »Če pomislimo, da liga za zaščito človeških pravic predstavlja organizacijo cveta francoske inteligence in da steje nad 100.000 članov, si moremo misliti, kakšna bitja je napravil ta apel na javno mišljenje. Razen tega je treba vedeti, da ta liga dela na zbližanju med Francijo in Nemčijo in da je njen apel moral zivo odjeknuti v Franciji.«

Okrepitev protifašizma

Pariz, 10 septembra M. Organ protifašistov [illegible] poroča o tržaški sodni in pravi: »Ko je [illegible] sodba, smo se zbali, da bodo emigrantov, naslovljen na vse kulturne narode, poročo

Naši kraji in ljudje

Rodbina ustreljenega Miloša v Ljubljani

Ljubljana, 10. septembra.

Davi so prispeli z osebnim vlakom iz Trsta v Ljubljano svojci v soboto ustreljenega Zvonimira Miloša, oče Julij, mati Marija, sestra Darinka in mlajši brat Davor. Ostali so v Ljubljani samo dve uri, nato pa se ob pol 10. odpeljali z brzovlakom v Zagreb, kjer sta že več mesecev Zvonimirjev brat in sestra Dušan in Marija. Ta dva sta bila odšla iz Trsta že takoj po Zvonimirjevi aretaciji spomladi, ker jima tam ni bilo več obstanka.

Miloševi pripovedujejo, da so se odpeljali iz Trsta ob 1. ponoči. Razprodali so tam vse, kar so imeli, trgovino in pohištvo. Z denarjem so skupno z Bidovčevim očetom najeli in plačali še privatno advokata, ki je bil uradno določen za branitelja njunih sinov. Plačali so mu za vsakega klijenta po 30 tisoč lir, torej skupno 60.000 lir. Zdaj so brez premoženja.

Zaprtega Zvonimira sta smeli pred razpravo obiskati samo mati in sestra. Pozneje tudi ti dve nista mogli več do njega; tudi k razpravi jim ni bilo mogoče priti v sodno dvorano. Mlajši brat Davor je bil med razpravo aretiran, vendar pa že po štirih urah zopet izpuščen. V soboto zjutraj so izvedeli, da je bil Zvonimir s tremi svojimi tovariši obsojen na smrt in že tudi ustreljen. Kje so pokopani, pa niso mogli dognati.

Miloševi izgledajo izmučeno, onemoglo. Z bledih koščenih obrazov se jim čita grozno duševno trpljenje zadnjih mesecev, posebno še zadnjih dni. Nič ne tožijo in ne jokajo; ni več solz v njihovih očeh.

Ob pol 10. so se odpeljali proti Zagrebu k Dušanu in Mariji.

France Valenčič,
četrti med tržaškimi obsojenci in ustreljenci. Star je bil 33 let, po poklicu pa prokurist pri neki lesni tvrdki. Bil je ljubezniv in inteligenten mladenič pri vseh znancih izredno priljubljen. Obtožen je bil, da je eden glavnih organizatorjev slovenskega omladinskega pokreta, da je dobavljal orožje svojim tovarišem in preskrbel tudi bombo, ki je bila položena v poslopju fašističnega glasila »Popolo di Trieste«.

Zofija Frančeskinijeva
roj. Korže, poročena s trgovcem Hilacijem Frančeskinijem v Gorici, je bila v tržaškem procesu obsojena na dve leti ječe.

Nesreča nemškega avtomobilista

Rajhenburg, 10. septembra.

Včeraj zvečer je privozil s osebnim potniškim avtomobilom znamke Oppel neki nemški zdravnik s soprogo iz Ludwigshafna po cesti med Rajhenburgom in Blanco.

Na mestu, kjer križa glavno cesto železnica, je hud ovinek, ki ga pa potnik ni opazil in se je z vso silo zaletel v zaprte zatvornice. Zaradi sunka in nizkega težkega avta so se k sreči zatvornice odbile, voznik pa je z vso silo zavrl avto, ki je nenadoma obstal sredi železniške proge tako pokvarjen, da ga ni mogel spraviti ne naprej in ne nazaj. Komaj sta se potnika vsa prestrašena in z lažjimi praskami izmotala iz avtomobila, je v nekaj trenutkih privozil ljubljanski večerni osebni vlak, ki pride na postajo Videm-Krško ob 21.15. Vlak se je zaletel v stoječi avto, ga vrgel praznega kakih 15 m proč na nasip in ga tako pokvaril, da bodo uporabljivi le še posamezni deli.

Sreča v nesreči je bila ta, da so se zatvornice odbile, ker bi sicer nesreča gotovo zahtevala smrtne žrtve.

Jako fin nastop potnika se s priznanjem komentira. Takoj po nesreči je namreč izjavil, da niti železnice niti železniškega osobja ne zadene nobena krivda in je nesrečni primer pripisati zgolj naključju, da ni na ovinku zapazil pravočasno zaprtih zatvornic.

K slovesu Julija Betetta

Danes zjutraj odhaja z monakovskim brzovlakom na enoletni angažma v Monakovo najodličnejši član našega opernega ansambla, Julij Betetto. Že v vojnem času je posetil domovino in priredil samostojne koncerte z nepozabnimi interpretacijami, zlasti Adamičevih in Pavčičevih samospevov. Ko je bivši upravnik opere, Matej Hubad zbiral slovenski operni ansambl, je sledil Betetto pozivu svojega prvega učitelja in ostal pri nas do danes, dasi ga je Dunaj skušal znova pridržati in čeprav mu je ondotno umetniško življenje nudilo več drugih pobud nego jih je mogel dobiti v svoji ožji domovini.

Betettove operne kreacije (Kecal, Lotario, Basilio, Župan, Kralj, Tref itd.) so po svoji originalnosti in umetniški usovršenosti vedno ostavile vtisk popolnosti: tako zaradi zmagujočega, polnega glasu in vzorne vokalizacije, kakor po samonikli igri in tipični maski. Njegov visoki bas je bil neprekosljiv v kantileni klasikov (Mozart, Beethoven), a tudi koncertne partije v velikih svetovnih delih (Verdi: Requiem itd.) so ostavile trajne vzore lepega oratorijskega petja.

Betetto je bil tudi predsednik Udruženja slovenskih igralcev. Njegov kolegijalni nastop in priprosto-svetska tehtnost njegove besede je vsekdar uspešno reševala stanovske zadeve v prilog celokupnega igralskega stanu.

Njegova šola za solo-petje je hvaležnim gojencem ugladila praktično in teoretično smer do cilja — pevskega poklica. Betetto je kot *stalni* steber slovenske opere v najtežjih časih ostal doma, ko je mnoge druge naše pevce gnalo sicer razumljivo hrepenenje po razmahu v svet. Preverjeni smo da bo njegova odsotnost le začasna. Širok krog njegovih znancev in častilcev le želi da bi nam ga tujina ob letu vrnila zdravega in bogatejšega po delu in po razmahu. Srečno pot in do veselega svidenja!

Najstarejša učiteljska garda izumira

Ljubljana, 10. septembra.

V ponedeljek 8. t. m. popoldne se je vil skromen pogreb z dolnjega konca Dolenjske ceste za Gradom k Sv. Križu.

Bil je to pogreb enega, pravzaprav drugega najstarejšega učiteljskega veterana še izza konkordatske dobe na bivšem Kranjskem, Franca Klinarja, staroupokojenega nadučitelja, ki je bil že v 89. letu starosti.

Pokojni je pričel svoje učiteljsko službovanje 1861. leta. Tedaj je bila šola še popolnoma podrejena cerkvi, odnosno nekaterim mogočnim cerkvenim gospodom, ki so zahtevali brezpogojno udanost v vsem in povsod. O tem vedo marsikaj povedati še živeči nad 80 let stari učitelji. Pet ali šest jih je še.

No, pokojni učitelj Klinar tudi tedaj ni klonil. Ostal je zvest svojim učiteljskim idealom vse življenje. Bil je v svojem naprednem prepričanju do konca svojega življenja neomahljiv.

Služboval je na več krajih, a poslednja in najdaljša njegova služba je bila na Hrušici pri Ljubljani. Od tu se je preselil pred več kot 20 let kot upokojenec v Ljubljano. Tu si je postavil iz prihrankov svoje pičle učiteljske plače majhno hišico na Dolenjski cesti pod Rakovnikom in preživel kot staroupokojenec svoja zadnja leta prav skromno. Poleg pouka se je pokojni pečal s posebno vnemo s sadjerejo, posebno s požlahtnovanjem in prežlahtnovanjem raznih vrst sadja. V mlajših letih pa tudi s preskušanjem vsakovrstnih rastlinskih semen. Sadni vrt okrog njegove hišice je trud njegovega dela. Vsa drevesca je pred leti sam zasadil in požlahtnil.

In zadnji blagoslov, ko se ga je odneslo iz hiše, ni prejel pod streho, kakor je navada, ampak pod drevjem na njegovem vrtu, kar nekako simbolizira njegovo delo v tej stroki.

Možu neomahljivega značaja, oraču in sejalcu na prosvetnem polju bodi ohranjen blag spomin!

Pri želodčnih težkočah, zgagi, zmanjšanem občutku za tek, zapeki, pritisku na jetra, tesnobi, tresenju udov, zaspanosti povzroči kozarec »Franz Josefove« grenčice takojšnje poživljanje zastale prebave. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel slave »Franz Josefovo« vodo kot važen pripomoček proti griži kakor tudi želodčnim obolenjem, ki nastopajo v zvezi z mrzlico. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Požar na Količevem

Radomlje, 10. septembra.

V minuli noči okrog polnoči je iz neznanega vzroka nastal ogenj v lesenem stanovanjskem in gospodarskem poslopju posestnice vdove Capudrove na Količevem. Požar je opazil v bližini se nahajajoči Jakob Kaplja, delavec v Bonačevi tovarni. Stekel je takoj na kraj nesreče, pa še ni mogel več odpreti vrat, da bi izpustil živino, ker se je ogenj bliskoma razširil na vse poslopje, ki je bilo krito s slamo.

Bonačeva tvornica je s sireno alarmirala delavce in opozorila na požar sosede in gasilce. Na mesto požara so prispela gasilna društva Vir z ročno, Radomlje z motorno in Dob istotako z ročno brizgalno. Gasilci so se takoj lotili dela in posrečilo se jim je, požar v kratkem času omejiti. Poslopje vdove Capudrove je zgorelo do tal z vso krmo in živino, to je z 1 kravo, 1 telico in okrog 50 kokoši.

Sumi se, da je nastal ogenj na podu, kjer so se nahajale kokoši. Najbrž je kak kokošji tat po neprevidnosti vrgel vžigalico v slamo. Orožništvo je takoj uvedlo preiskavo in baje že aretiralo dva osumljenca. Sreča v nesreči je, da vdova Capudrova usodno noč ni prenočevala doma, nego pri svoji hčerki v vasi, kajti sicer bi prav lahko postala tudi sama žrtev požara.

I. državna strelska tekma

Ljubljana, 9. septembra.

Strelstvo je eden izmed najstarejših in najlepših sportov. Gojili so ga prav tako uspešno in z veliko ljubeznijo stari narodi, kakor ga goje danes v vseh delih sveta.

Strelstvo gojijo dandanes posebno Angleži, Francozi in Nemci, zelo razvito pa je tudi pri naših južnih bratih, pri Srbih, čijih strelske družine so prenesli tudi k nam. Med Slovenci je najstarejša strelska

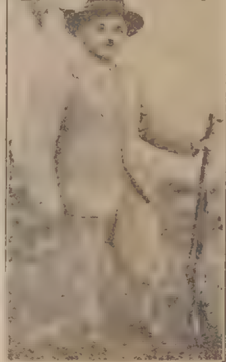

Zmagovalec državnih strelskih tekem
veletrgovec Gorup iz Zagreba, ki si je priboril naslov državnega strelskega prvaka in je že nekaj let sem najboljši strelec v državi.

organizacija Družba ostrostrelcev, ki je [illegible] pred kratkim praznovala svoj 100letni [illegible]

[illegible] gojé strelstvo v slovenskih pokrajinah tudi lovci [illegible] društvo [illegible] tekme [illegible] za te [illegible] animirane prireditve, pada [illegible] Dočim se je pred leti strel[illegible] udeležilo [illegible] strelcev, je bila slaba udeležba [illegible] kljub temu, da se je zadnja leta po[illegible] ostrostrelcev udeleževala tudi strelski družini iz Maribora in [illegible]

Prva leta so prihajali na tekme iz vseh delov države, letos pa so bili izvzemši par [illegible] iz Kranja, dveh ali treh Zagrebčanov in nekaj Mariborčanov, sami Ljubljančani in še teh je bilo manj kakor druga leta.

Treba bo ugotoviti, kje da je temu povod, kajti škoda bi bilo, da bi nekoč tako animirane strelske tekme izostale.

Delni povod bodo najbrž tehnične pomanjkljivosti, za katere pa absolutno lovce ne zadene krivda, nadalje dandanes draga [illegible] in nekoliko pomanjkljiva organizacija. Strelci pa so se pritoževali tudi nad baje neprimernimi darili, za katere je vsak tekmovalec, če jih je skušal biti deležen, moral izmetati velike vsote denarja.

Če bi bilo več tekmovalcev in bi se streljanje hitreje vršilo, bi bili stroški gotovo boljše kriti pri večji udeležbi.

Tehničnega izboljšanja bi bilo želeti posebno pri streljanju na leteče golobe in bežeče zajce. Pri golobih je potrebno, da se najde kak ugodnejši prostor, mogoče nekoliko bolj desno od sedanjega kritja, kjer bo strelcu dana možnost, da lahko strelja tudi na golobe, leteče na levo od kritja.

Prostor na bežeče zajce pa je bil letos izbran tako neugodno, da so bili zadetki zaradi kratke proge, kjer se je videlo zajca bežati, le slučajni. Najbrž pa tudi prožila pri zajcih niso funkcijonirala.

Če se bodo lovske strelske tekme vršile še v nadalje na vojaškem strelišču, bo v prihodnje treba skrbeti, da bodo odpravljeni vsi omenjeni nedostatki, treba pa bo urediti tudi jačje sodelovanje lovcev v kritjih in boljši pouk vojakom, ki pomagajo lovcem.

Pri letošnji lovski strelski tekmi, ki jo je priredila »Osrednja uprava lovskih udruženj kraljevine Jugoslavije« in se je imenovala I. državna strelska tekma, so se najbolj odlikovali naslednji strelci: Na vojaško tarčo, ležečo bojno meto, je najbolje streljal narednik Ristić; kot drugi pa je bil trgovec Gorup iz Zagreba. Na stoječo bojno meto je bil prvak Gorup, drugi pa polkovnik Novaković; na bojne bočno stoječe mete sta bila najboljša strelca Gorup in major Risto Vučinić.

Pri tekmovanju na tarče oblastne strelske družine na 100 m so se odlikovali I. Gorazd in Heinrihar Minko; na 200 m pa dr. Robič iz Maribora in Jeglič iz Kranja. Na tarčo ostrostrelcev »Emona« sta najbolje streljala puškar Albin Šifrer in viš. sod. svetnik dr. Kaiser.

Najlepše uspehe pri lovskih tarčah pa so dosegli: Na srnjaka dr. Robič in Gorup; na lovsko krožno tarčo mag. pharm. Bakarčič in Gorup; na »Zlatoroga« zopet Gorup in dr. Robič; na bežečega jelena veleindustrijalec Fran Heinrihar in kapetan Peer; na leteče golobe veleindustrijalec Jakil in J. Kranjc iz Maribora; na bežečega zajca Krajnc in dr. Kaiser; pri malokaliberskem streljanju pa sta bila prvaka Gorup in Galič.

Kakor vidimo iz doseženih uspehov, je bil izbran za prvaka pri vojaškem in ostalem streljanju trgovec Gorup iz Zagreba.

Kljub ne preobili udeležbi je bilo, izvzeto vojaško streljanje, izstreljenih nad štiri tisoč strelov.

Lov na divje prašiče

Poljčane, 10. septembra.

Nekaj več kot deset let bo od tega, kar so se v naših gozdovih zadnjikrat pojavile divje svinje in so jih tedaj tudi nekaj pokončali. Sicer se je pa še tu pa tam včasih kdo širokoustil, da je srečal divjega prasca, vendar so bile to samo bajke nedeljskih lovcev. Zdaj pa je prišlo iz šale do resnice ...

Te dni se je namreč pojavila v tukajšnjih gozdovih kar cela četica divjih prašičev, ki hodijo ponoči na bližnje njive uničevat poljske pridelke. Kar ne požrejo, pa pomandrajo. Tako so se te črne pošasti te dni oglasile pri kmetih Debelaku in Zvonšaku in uničevale koruzo in krompir ter razrile vso njivo. Opazili so jih dalje tudi v bližnjem trgu Studenice, kamor so se prišle hladit in valjat v mlako. Videli so jih tudi ljudje, ko so šli k jutranji maši, kako so stopale preko ceste, potem ko so se napile vode v Beli in nato izginile v bližnji Zalončev gozd, kjer so se najbrž zadrževale čez noč. Po izpovedi očividcev šteje nevarna tolpa kakih 13 divjih svinj.

Ljudstvo je zaradi tega nenavadnega pojava silno vznemirjeno, ker ima upravičen strah pred divjo zverjadjo. Pa tudi škoda, ki jo povzročajo svinje na svojih nočnih pohodih, je občutna. Takoj so bili seveda alarmirani o tem nezaželjenem posetu naši lovci, ki so se v nedeljo odzvali v obilnem številu. Ker pa se je proti večeru vsul gost dež, ki je trajal skoro vso noč, so se morali brez uspeha vrniti. Vendar so vedno na straži, zato uspeh gotovo ne bo izostal. To pa je tudi splošna želja vsega, predvsem kmečkega prebivalstva.

Krvav pretep pri Sv. Juriju

Hrastnik, 10. septembra.

Kot vsako leto, so tudi v ponedeljek in že v nedeljo zvečer odšle velike množice delavcev in kmetov k Sv. Juriju, oddaljenem 3 ure od Hrastnika, kjer se na praznik »male maše« po končani maši vrši okoli cerkve nekaka veselica. Že v nedeljo na večer je odšla tudi godba iz Hrastnika, kar še bolj privlači zlasti mladino na ta dan k Sv. Juriju. Ker je pač pri nas žalosten pojav, da se mora seveda zlasti ob takih prilikah napajati ljudstvo z alkoholom, so se tudi ob tej priliki pokazale nadvse žalostne posledice. Kot zadnjič na Kumu, ni moglo ostati brez pretepa. Nihče izmed prisotnih, med katerimi je pač vladalo najboljše razpoloženje, ni slutil, da bo postal še tega dne žrtev pretepa mlad mož, dočim sta dva druga odnesla težke poškodbe.

Ko se je na večer precejšnja skupina vračala proti Kouku na dom, je med njimi nastal prepir, nakar je Ivan Mejač iz Turja udaril s nekim topim predmetom Toneta Laznika iz Kouka in ga ranil na glavi. Ko pa so se že pomirili, se je Laznik spomnil, da je pozabil dežnik in se je napotil nazaj. Na poti je pa v gozdu obležal. Od močnega udarca po glavi mu je počila žila in zaradi krvavitve v možgane je padel v nezavest. Našli so ga drugi dan ob 9. zjutraj, nakar je čez pol ure izdihnil. Pokojnik, star šele 27 let, je bil poročen in je zapustil ubogi ženi 3 otročiče. Preje je delal pri rudniku in je pred 2 leti prevzel domačijo na Kouku.

Žalostno je, da ta pretep ni bil edini, ampak sta odnesla od Sv. Jurija resne poškodbe tudi Franc Laznik, bratranec pokojnega Laznika in pa neki Krče, ki oba delata pri rudniku v Hrastniku. Bila sta nevarno ranjena in je zlasti stanje prvega prav resno.

Zopet jasen dokaz, kako žalostne posledice ima alkohol.

Javni telovadni nastop Sokola v Višnji gori

O lepi telovadni prireditvi višnjegorskega Sokola minulo nedeljo je že obširno poročal »Ponedeljek«. Z nastopom je društvo proslavilo 10-letnico svojega obstoja, ki se je razvila v lepo patriotično manifestacijo. Višnjegorski Sokol je dokazal, da je vsa Višnja gora in nje okolica v njegovem taboru, kar naj mu bo v vzpodbudo za nadaljnje delo. Slika predstavlja nastop ljubljanske vrste z mednarodnimi telovadci pri vajah na drogu.

Novi Gasilski dom na Barju

Barjanski gasilci so v nedeljo z blagoslovitvijo otvorili svoj novi dom, ki jim je po svoji obsežnosti in opremi v ponos. Za dograditev doma gre zasluga predsednika društva g. Verbinca in mestni občini ljubljanski, ki je društvu izdatno pomagala. Slika predstavlja moment pri blagoslovitvi, ko je lepo slavnost deloma motil naliv.

In zopet pride Al Jolson v najnovejšem zvočnem filmu Smej se in plakaj!

Danes premiera ob 4., četrt na 8 in četrt na 10

Najslavnejši igralec in filmski umetnik sveta v svojem prvem govorečem velefilmu

Emil Jannings

SINJI ANGEL

Marlene Dietrich

kot partnerica v vlogi lepe zapeljivke Lole, ki je omamila srce neizkušenega, nravstveno visoko stoječega profesorja Ratha in ga pogubila.

Izven sporeda briljantna zvočna humoreska „Micky-miška v strelskih jarkih“

Predprodaja vstopnic dnevno od 11. do pol 13. ure.

Elitni Kino Matica
Telefon 2124

Domače vesti

* **Kraljica zopet na Bledu.** Nj. Vel. kraljica Marija se je s prestolonaslednikom Petrom iz Beograda vrnila zopet na Bled.

* **Ostavka na državno službo.** Dr. Matej Rabič, zdravnik državnega zdravilišča v Topolšici, je podal ostavko na državno službo.

* **Službeni list kraljevske banske uprave Dravske banovine** objavlja v 24. števiIki zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o narodnih šolah; pravilnik o posebni izobrazbi strokovnjakov za živila in odredbo o ustanovitvi zdravstvenih občin v področju Dravske banovine.

* **Še nova razmestitev finančne kontrole.** Od službenega okoliša ukinjenega oddelka finančne kontrole v Planini pri Sevnici pripada politična občina Jurklošter razen katastralne občine Mrzlo polje, dalje katastralna občina Trobendol iz politične občine Št. Rupert nad Laškim oddelku finančne kontrole v **Laškem** (v službeni okoliš tega oddelka spada torej zdaj cela politična občina Št. Rupert nad Laškim), politični občini Golobinjek in Planina pri Sevnici sta prideljeni oddelku finančne kontrole v **Sevnici**, politične občine Planinska vas, Presečno in Sv. Vid pri Planini oddelku finančne kontrole v Kozjem, politični občini Dobje in Loke in pa katastralna občina Mrzlo polje iz politične občine Jurklošter pa oddelku finančne kontrole pri **Sv. Juriju ob juž. železnici**. — Od službenega okoliša ukinjenega oddelka finančne kontrole pri Sv. Juriju ob Ščavnici pripadata politična občina Ivanjci in katastralna občina Stavešinci iz politične občine Očeslavci glavnemu oddelku finančne kontrole v **Gornji Radgoni**, politične občine: Grobonoš, Sv. Jurij ob Ščavnici, Kraljevci, Okoslavci in Očeslavci razen katastralne občine Stavešinci oddelku finančne kontrole v **Radencih**, politične občine: Bolahnečici, Galušak, Moravci, Mala Nedelja, Slaptinci in Tezbegovci oddelku finančne kontrole v **Ljutomeru**, politične občine: Andrenci, Sv. Anton, Cogetinci, Smolinci in Župetinci oddelku finančne kontrole pri **Sv. Lenartu v Slov. goricah**, katastralne občine: Gibina, Rjavci in Slavšina iz politične občine Sv. Andraž v Slov. goricah pa oddelku finančne kontrole v **Ptuju**. — Od službenega okoliša ukinjenega glavnega oddelka finančne kontrole v Petrovcih pripadajo politične občine: Andrijanci, Dankovci, Mačkovci, Moščanci, Pečarevci, Peskovci, Gor. Petrovci in Stanjevci glavnemu oddelku finančne kontrole v Hodošu, politične občine: Lucova, Olovci, Poznanovci, Prosečka vas in Šulinci oddelku finančne kontrole v Martinji, politični občini: Košarovci in Kuštanovci pa oddelku finančne kontrole v Domanjševcih.

* **Poroka.** Danes se poroči v župni cerkvi v Celju g. Mato **Prašnikar** iz Trbovelj z gdč. Cirilo **Smodičevo** z Dobovca. Mnogo sreče!

* **Na XI. mednarodnem kongresu evropske dentistovske zveze** bo zastopal Zadrugo koncesijoniranih zobotehnikov Dravske banovine v Ljubljani kot delegat g. Ivan **Radovan**.

* **Narodna ženska zveza** javlja članicam, da bo 14. t. m. v Sarajevu posvečen novi dom Kola srbskih sester. Članice slovenskih ženskih društev, ki se žele udeležiti slovesnosti, morajo imeti legitimacijo s podpisom predsednice in tajnice društva, ki ga bodo zastopale. Dovoljen je za vožnjo 50% popust. Kakor običajno, se kupi cel vozni listek do Sarajeva, ki velja za brezplačen povratek. V ta namen morajo udeleženke dati svojo društveno legitimacijo overoviti od tajništva Kola srbskih sester v Sarajevu.

* **Dijakom v vednost! Brezplačno dobiš po izbiri lepo leposlovno knjigo, ču kupiš šolskih knjig vsaj za 100 Din v knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Čim večji je kupni znesek, tem večja je izbira. Ne zamudite priliko, ki Vam jo nudi omenjena knjigarna!**

* **Umetniška Matica** sporoča svojim članom, da bodo prejeli letos edicije že pred Božičem. Obe sliki slikarja Ivana Kosa ter monografija slikarjev bratov Vidmarjev bodo nadvse zadovoljile ljubitelje naše upodabljajoče umetnosti. Rok za priglasitev novih članov je do 30. t. m. Vse člane pa, ki še niso poravnali svojih obveznosti, prosimo, da to store sigurno do tega termina. Tudi vse poverjenike prosimo, da do tega časa zaključijo s pridobivanjem članstva, da pošljejo bloke in članarino za vse člane. Vse pa, ki se zanimajo za umetnost, opozarjamo na izredno ugodnost, ki jo nudi Umetniška Matica. Za letnih 24 Din dve sliki ter ena monografija. Priglasite se za člane — ker bomo izdali le toliko edicij, kolikor se bo priglasilo članov do 30. t. m. — Odbor Umet. Mat. v Ljubljani.

* **Svečana otvoritev Masarykovega doma v Hercegovcu.** V Hercegovcu v Savski banovini sta bila pretekio nedeljo na svečan način otvorjena Masarykov dom in Benešova češkoslovaška šola. Slavnostni otvoritvi so prisostvovali zastopniki oblastev in mnogo sveta iz Hercegovca in okolice. Godba je odsvirala jugoslovensko in češkoslovaško himno, nakar je predsednik Češke besede s slavnostnim govorom otvoril novo poslopje. Poudaril je, da so tamkajšnji Čehoslovaki z lastnimi sredstvi zgradili novo šolo. Ataše češkoslovaškega poslaništva v Beogradu je v imenu ministra dr. Beneša pozdravil navzoče ter jim čestital, da so si postavili Masarykov dom, ki naj bo kulturno žarišče za tamkajšnje Čehoslovake. Zastopnik ministrstva za gozdove in rudnike ter šolski nadzornik sta Čehom čestitala na lepem uspehu. Lepa svečanost se je zaključila z domoljubno pesmijo »Hej Slovani!«. Nj. Vel. kralju Aleksandru je bila odposlana pozdravna brzojavka.

* **Za reformo farmacevtskih študij.** V Sarajevu se je v zadnjih dneh vršil kongres Unije lekarnarjev. Zastopanih je bilo na kongresu devet držav. T... k... je prečital poročilo o delovanju Unije, kar je kongres vzel na znanje, potem pa je razpravljal o reformi farmacevtskih študij. Sprejet je bil predlog, naj bi se takoj po maturi pričel teoretični študij in naj bi se šele potem vršila praksa. Prihodnji kongres se bo vršil leta 1931 v Varšavi.

* **Smrtna kosa.** V Radečah pri Zidanem mostu je 6. t. m. umrl g. Filip **Frank**, državni mostninar v pokoju, svak g. Josipa Christofa iz Ljubljane. Pogreb pokojnega se je vršil v torek dopoldne ob mnogobrojni udeležbi občinstva, ki je prihitelo od blizu in daleč, da spremlja pokojnega na njegovi zadnji poti. Pokojnik je bil povsod spoštovan in priljubljen. Svojo trudapolno pot je sklenil v 79. letu starosti, zapustivši užaloščeno soprogo in tri sinove. — V Kumanovem je preminila rojakinja ga Matilda **Potočnikova** rojena Vrenkova, soproga narednika vodnika. Truplo pokojnice se bo prepeljalo v Ljubljano. — Rodbini **Merbarjevi** v Dolenji vasi pri Ribnici je preminil edini sinček Bogdan. — V ljubljanski bolnišnici je umrl v starosti komaj 18 let g. Stanko **Novak** z Ježice. — Pokojnikom blag spomin, žalujočim naše sožalje!

Ali je Vaša prebava v redu? Vzemite na večer 2—3 male ARTIN-dražeje in v jutru nato boste imeli normalno izpraznenje. Dobivajo se v vseh lekarnah. Vsebina škatljice po 8 Din — zadostuje za 4—6 krat 290/1

* **Naša emigracija v juniju.** Po statističnih podatkih izseljeniškega komisarijata v Zagrebu je šlo v juniju iz naše države v prekmorske države 771 izseljencev. Od 1. januarja do konca junija je šlo iz naše države 1377 izseljencev ali za 18 odstotkov manj, kakor v istem razdobju lanskega leta. Iz savske banovine jih je šlo 243, iz dunavske 184, iz primorske 113, iz dravske 89, iz vardarske 83, iz zetske 34, iz vrbaske 16, iz drinske 7 in s teritorija mesta Beograda 2. Od teh je bilo 363 kmetovalcev, 96 kvalificiranih in 101 nekvalificiran delavec, 86 pripadnikov svobodne profesije in 125 rodbinskih članov. V Ameriko jih je šlo 262, v Argentino 228, v Kanado 114, v Urugvaj 68, v Avstralijo 13, v Braziliji 11 itd. V evropske države je šlo v juniju 840 naših izseljencev, od teh samo v Francijo 820. Od 1. januarja do konca junija je šlo v evropske države 16.424 naših izseljencev in sicer v Francijo 7814, v Nemčijo 3096, v Belgijo 1224, v Avstrijo 1163, na Češkoslovaško 336, v Turčijo 461, v Rumunijo 452, na Madžarsko 325, v Italijo 294, na Holandsko 293, v Grčijo 250, v Švico 157 itd.

* **Čuden samomorilni kandidat.** V osiješkem »Grand hotelu« zaposleni ruski emigrant Danilo Usakov je v nedeljo zvečer skočil v Dravo, hoteč izvršiti samomor. Pasanti pa so ga potegnili iz vode in mu rešili življenje. Pred skokom v Dravo je vrgel v reko tudi svojo denarnico, v kateri je imel 5000 Din, ker ni maral da bi se kdo drugi okoristil z njegovim denarjem. Denarnico je voda odnesla in jo niso našli.

* **Danes je izšla** nova številka »Romana«. V trafikah po 2 Din. Četrtletna naročnina 20 Din.

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Tovarna Jos. Reich** sprejema mehko in škrobljeno perilo v ... izvršitev.

* **Pouk na Ant. Rud. Legatovem enoletnem trgovskem tečaju** v Mariboru se je začel in ker so nekatera mesta prosta, se še vršijo vpisovanja. Maribor, Vrazova ulica 4.

Odlična dama

uporablja najpopolnejša sredstva moderne kozmetike

Leciderma-preparate

ki se izdelujejo pod nadzoratvom zdravnikov in kemikov. — Ti preparati imajo v sebi »lecitin« glavne prvine kožnega tkiva, živčevja in krvnih sil. Obnavljajo kožo, nadalje odpravljajo mozole, solnčne in jetrne pege ter ostale madeže kože.

LECIDERMA-KREMA
LECIDERMA - MILO
LECIDERMA-PUDER

za prsa

so zdravniško kozmetično na znanstveno podlago oprta sredstva za negovanje obraza in prs. 283

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1 čas opazovanja, 2 stanje barometra, 3 temperaturo, 4 relativno vlago v %, 5 smer in brzino vetra, 6 oblačnost 1—10, 7 padavine v mm, 8 vrsta padavin.

10. septembra 1930

Ljubljana: 7, 761.7, 15, 90, mirno, megla, 10. **Maribor:** 7, 760.9, 16, 88, mirno, 9. **Mostar:** 7, 761.9, 18, 85, mirno, 0. **Zagreb:** 7, 761.2, 16, 91, NNW 2, 9. **Beograd:** 7, 762.7, 18, 75, SE 2, 0. **Sarajevo:** 7, 763.6, 13, 80, E 2, 0. **Skoplje:** 7, 763.8, 17, 75, mirno, 0. **Kumbor:** 7, 760.9, 21, 80, ENE 4, 0. **Split:** 7, 761.7, 22, 65, ENE 4, 1. **Rab:** 7, 761.5, 23, 80, SE 2, 8. **Vis:** 7, ni depeše.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 20.4, najnižja 14.7, v Mariboru 15.8, v Mostaru 16, v Zagrebu 15, v Beogradu 15, v Sarajevu 11, v Skoplju 11, v Splitu 22.

Solnce vzhaja ob 5.32, zahaja ob 18.20, luna vzhaja ob 19.35, zahaja ob 8.50.

Iz Ljubljane

u— **V ljubljanski operi se bo pela danes** Verdijeva opera »Aida« z go. Vilfan-Kunčevo v naslovni in glavni partiji. Radamesa poje priljubljeni Mario Šimenc, Amneris izvrstna naša ga. Thierryjeva, Ramfisa poje prvič na našem odru g. Križaj, Amonasro g. Primožič, Kralj g. Zupan in drugi. Zasedba partij je prvovrstna, zato opozarjamo vse ljubitelje naše opere na to zanimivo, užitka polno predstavo. Dirigira g. Neffat. Predprodaja vstopnic pri dnevni blagajni.

u— **Razpis ljubljanskega gledališkega abonmaja.** Vse stare, kakor tudi nove gledališke abonente opozarjamo, da se sprejemajo priglasi za letošnji gledališki abonma dnevno v veži dramskega gledališča od 9. do 12. in od 15. do 17. ure. Gledališki abonma z globoko znižanimi cenami, ki se poleg tega plačuje v osmih zaporednih mesečnih obrokih, velja za sezono 1930-31 in sicer za 38 predstav. Od teh 20 dramskih in 18 opernih in operetnih. Uprava opozarja stare abonente, da so jim lanski sedeži rezervirani še danes ves dan. Od jutri naprej pa se ne rezervira nikomur več nobenega mesta. Vabimo k razpisu.

LJUBLJANSKA OPERA

Nocoj

»AIDA«

z Vilfan-Kunčevo, Thierryjevo, Šimencem, Zupanom, Primožičem in Križajem. — Dirigent: Neffat.

u— **Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana,** priredi za svoje člane in njihove goste skupen obisk lovske in gozdarske razstave pod strokovnim vodstvom. Sestanek udeležencev v soboto 13. t. m. ob 15 pred glavnim vhodom na velesejmišče.

u— **K svečanosti pozdrava nove polkovne zastave.** Naprošeni smo za objavo, da se je svečanosti udeležilo osobje direkcije državnih železnic in njenih ljubljanskih edinic **polnoštevilno** s pomočnikom direktorja g. inž. **Klodičem** Maksom na čelu, dočim se direktor g. dr. Borko slovesnosti ni mogel udeležiti, ker je bil službeno odsoten zaradi spremljanja dvornega vlaka.

u— **Pogreb upokojenega kapetana Matije Kumpa.** Včeraj ob 2. popoldne se je vršil iz hiše žalosti v Šelenburgovi ulici pogreb nenadno preminulega bivšega kapetana g. Matije **Kumpa**. Na njegovi zadnji poti je igrala pokojniku kot rezervnemu častniku vojaška godba. Voz s krsto so spremljali vojaki, zadaj v sprevodu pa je korakala častna vojaška četa, ki je oddala na pokopališču častno salvo. Na njegovi zadnji poti je spremljalo pokojnika poleg sorodnikov ... veliko število njegovih prijateljev in znancev ter veliko ostalega občinstva.

u— **Moški zbor Glasbene Matice** bo imel redno vajo izjemoma v petek 12. t. m. namesto v četrtek ob 20. V četrtek 11. t. m. vsi člani (samo moški) na glavni kolodvor ob tričetrt na 19.!

u— **G. Rude Trošt iz Amerike** vabi vse svoje nekdanje srednješolske tovariše in prijatelje na prijateljski sestanek na 20. t. m. zvečer v hotelu Tivoli v Ljubljani. To bo obenem 20letnica mature ljubljanskih srednjih šol. Tovariši z dežele so seveda še posebno dobrodošli.

u— **Izlet članov Rdečega križa.** Samaritanska četa krajevnega odbora Rdečega križa v Ljubljani priredi 14. t. m. izlet v Kamniško Bistrico. Odhod z glavnega kolodvora ob 5.40. Člani in članice se po tem potu vabijo k skupnemu izletu.

u— **Nesreča na nesrečo.** Pred tednom smo poročali o požaru na Ježici, ko so pogoreli mizarju Štefelju hiša, pod, hlev, šupa in svinjak. Ogenj so zanetili sosedovi otroci. Ker je bil hlev obokan, je Štefelj vanj spravil kravo in konja, misleč, da bo za silo še dober, dokler si ne pripravi drugega prostora. Deževje zadnjih dni pa je razmočilo zidovje in včeraj ob 14. je zabobnelo dvakrat po vrsti ter se je hlev razvalil in pokopal pod seboj kravo in konja. Naravnost čudežno se je krava kmalu dvignila iz razvalin; odbit ima en rog, nekaj odrte kože in na eno nogo je dobila udarec, da šepa ko stopa na njo. Hujše se je zgodilo s konjem, ki ga je zidovje tako zasulo, da so ga sosedje, ki so hitro pritekli na pomoč, z največjo težavo oprostili kamenja in opeke. Na telesu nima sicer vidnih poškodb, na glavo pa ga je rušeči se zid tako pritisnil, da mu je udrl čelno kost in ni upanja, da bi še ozdravel, zaradi česar ga je moral lastnik oddati konjskemu mesarju. Štefelj je tako zaradi požara dvakrat nesrečen in ga vsakdo pomiluje. Konj je bil vreden 8000 Din, a sedaj je dobil zanj komaj 400 Din.

u— **Sladoled na cesti.** Ob priliki cerkvenega shoda na Rakovniku na praznik so se pojavili tamkaj tudi številni prodajalci sladoleda, ki so ponujali sladko ambrozijo v nakup romarjem. Med drugimi je bil tamkaj tudi sladoledar Anton H., kateremu pa je prišel nagajat konkurent, Bosanec Džemal Abduran. Ta je tudi delil večje porcije, zaradi česar je postal Tone naravnost besen. V navalu jeze je stopil k Džemalovem vozičku in ga nenadoma prevrnil tako, da se je prevrnila posoda in se je razlezel sladoled po cesti. Preplašeni Džemal je hitel na stražnico, kjer je zadevo naznanil, med tem pa so zajemali sladoled, ki je bil zastonj, številni otroci, ki so našli na stvari svoj »hec«. Anton H., ki je oškodoval Džemala za okrog 300 Din, se bo moral zaradi svoje hude jeze zagovarjati na sodišču.

u— **Od doma izginila.** V petek je od doma izginila Marija Gestrinova, dijakinja II. državne realne gimnazije v Ljubljani, stara 12 let. Za svoja leta je velike postave, suhljata, ima podolgast obraz, modre oči ter plave pristrižene lase. Oblečena je bila v zelenkastobelo križasto obleko; čevlje ima ponošene, lakaste. Kdor kaj ve o njej, ga prosi njena mati, naj ji sporoči na naslov: Marija Gestrinova, Ljubljana, Poljanska cesta 19-I.

u— **Poskušen samomor v policijskih zaporih.** Policija je pretečeno soboto aretirala na velesejmišču 16letnega krznarskega vajenca Vladimira P., ki so ga zalotili pri vlomu v neki paviljon. Aretiranca so spravili v policijski zapor, kjer pa se je skušal v torek dopoldne zadušiti. V samomorilnem namenu si je ovil, ker ni imel drugega pri roki, okrog vratu svoj suknjič, s katerim se je tako močno tiščal da je naposled padel v nezavest. V nezavestnem stanju so ga našli stražniki, ki so takoj obvestili policijskega zdravnika. Ta je nudil mlademu samomorilnemu kandidatu pomoč, nakar so fanta premestili med druge aretirance, tako da bo v družbi in ne bo mogel znova poskusiti samomora.

Vitek stas povzdigniti in obdržati

na kateremkoli mestu telesa brez diete, brez zdravil, kopel in d... ... zdravstvenih nad ... more... s francoskim izdelkom

Embrodanya

Popolnoma zanesljiva poraba. Kvari kože, ne napoča gob. Že ... dne viden uspeh.

Lekarna pri „Sv. Trojstvu“

ZAGREB, ILICA 43,

kjer lahko dobite pojasnilo o tem uspešnem sredstvu. Na tisoče priznanic. 21938

u— **Hud par.** Marija P., stanujoča v baraki na Grudnovem nabrežju, je prišla predvčerajšnjim v gostilno pri Sodčku na Žabjaku v že močno vinjenem stanju. Zahtevala je od natakarice Elizabete Lavrenčičeve liter vina, ki ga ji pa omenjena glede na njeno stanje ni hotela dati. Marička jo je nato začela zmerjati, da je bilo joj. Bljuvala je iz sebe take psovke, da jih na Žabjaku že dolgo niso čuli. Sledniič se je natakarice lotila tudi dejansko in jo ugriznila v levo stran prsi. Hudo žensko so domači naposled potisnili na cesto, kjer je razgrajala in zmerjala dalje, da je bilo vse vkupaj. Priskočil pa je na pomoč tudi njen mož, ki se je zaletel v natakarico in jo pričel oblagati z zaušnicami. Zaradi hrupa je prihitel stražnik, nakar so pijano žensko naložili v zelenega Henrika in jo odpeljali v zapore. Marija P. ter njen mož Viljem povzročata v tamošnji okolici vedno hude prepire, zaradi česar bosta kot nadležneža najbrže izgnana iz mesta.

u— **Ukradeno kolo.** Zidar France Martič, stanujoč v Mostah, je imel predsinočnjim opravila v Mencingerjevi ulici, kjer je za hip pustil svoje kolo pred hišo št. 19 brez nadzorstva. Vrnivši se iz hiše, Martič ni več našel svojega kolesa na mestu, ker ga mu je med tem že odpeljal neznan tat. Markičevo kolo je znamke »A. Gorecs«, črno pleskano, vredno 1000 Din.

u— **Stanovanjske podgane.** Tatovi, ki se ob ugodnih prilikah vtihotapljajo v tuja stanovanja, niso redki. Bili so na poslu že tekom poletja, še bolj podjetni pa postajajo sedaj na jesen. S svojim obiskom so se neprijetno uveljavili pretekli torek tudi v stanovanju Angele Mlakarjeve v Soteski št. 6. Zlikovci so odprli vrata s pomočjo ponarejenega ključa in ukradli iz stanovanja modro moško obleko, vredno 800 Din. V veži je imela Mlakarjeva tudi v škafu namočeno perilo in se je eden izmed tatov polastil tudi mokre moške srajce, tako da je imenovana oškodovana skupno za 900 Din.

u— **Poljska tatvina.** Posestnik Anton Boc z Glinc je že dalje časa opazoval, da zahajajo na njegovo njivo v Mestnem logu poljski tatovi, ki jih dolgo časa ni mogel izslediti. Predvčerajšnjim na vse zgodaj zjutraj se je ponovno podal na prežo in res zalotil 15letno Angelo O. z Glinc ki je baš rezala salato na sosednji njivi. Nabrane je imela že celo košaro, ko se je nenadoma pojavil pred njo g. Boc. Dekle je zbežalo, vendar jo je g. Boc dohitel in pridržal. Naznanil jo je na policijski stražnici na Glincah, ki je na podlagi poizvedovanja dognala, da je kradel na Bocovi njivi tudi neki T., ki redi doma kar tri prašiče, a nima nikakega polja. Posestniku Bocu so tatovi pokradli poleg krompirja in zelenjave nekaj nad 400 kg pese v vrednosti 400 Din.

u— **Stavbna družba „I. 4.“** se je preselila iz svojih dosedanjih prostorov na Vrtači s pisarno na Dunajsko cesto 17 s skladiščem, stavbnim in tesarskim obratovališčem ter z žago pa na Kette - Murnovo (Šmartinsko) cesto 44.

u— **Vpisovanje v plesno šolo TKD »Atene«** bo danes v četrtek od 17. do 19. v beli dvorani Uniona. Vabimo vse od najmlajših do najstarejših.

u— **Zobni atelje IVAN RADOVAN, Selenburgova ulica 4, ostane do 27. septembra zaprt.**

u— **Plesalka Meta Vidmarjeva** sprejema učence v telovadnici ženske realne gimnazije na Bleiweisovi cesti od 8. do 9. ure zvečer.

Konc. zobotehnik
LUJO SCHUBERT
je otvoril svoj
zobni atelje
Pražakova ulica št. 15 (Palača Pokojninskega zavoda) 12070
v Ljubljani,

Brivnica in česalnica
M. MOHAR
se je z današnjim dnem preselila na
Sv. Petra c. 38
Za nadaljno naklonjenost se toplo priporoča M. MOHAR

Autotaksi **M. Juvan**
Kocenova ul. 5. Telefon **2821**
351

Iz Celja

e— **Cvetlični dan Podmladka rdečega križa** v Celju v prid šolske kuhinje na meščanski šoli bo v nedeljo 14. t. m. Meščani, podprite dobrodelno akcijo!

e— **Z gradbo gospodinjske šole pri Sv. Juriju ob južni železnici so že pričeli.** Z zgradbo dvonadstropnega poslopja nove gospodinjske šole pri Sv. Juriju ob južni železnici je podjetje »Probuda« iz Ljubljane že pričelo. Šola, ki se gradi na stroške banske uprave, bo veljala okrog 660.000 Din. Nadzorstvo nad gradbenimi deli vodi tehnični oddelek celjskega sreskega načelstva.

e— **Smrtna kosa.** V Cretu občina Teharje pri Celju je umrla 65-letna posestnica Marija Kolarjeva. Včeraj zjutraj pa je umrl v Celju na Glavnem trgu 16 Anton Bračič, 76-letni mizarski mojster. V celjski javni bolnici sta umrla 58-letni delavec Maks Petelinšek iz Laškega in 53-letni Ludovik Krajnc, delavec v železarni v Štorah.

e— **Prosimo ponovno za pomoč!** Že ponovno so listi pisali o nujni potrebi odstranitve živčno bolne soproge državnega upokojenca g. M. v kak primeren zavod, ker njeni škandalozni pocestni izpadi in nadlegovanja ljudi, dalje večkratni nočni nemiri in ekscesi presedajo že vsemu mestu kakor tudi tujcem in letoviščarjem, ki stalno posečajo Celje. Istotako ne more miniti nobena narodna, državna ali kulturna manifestacija ali javna prireditev, da ne bi omenjena ženska s svojim smešnim in abnormalnim obnašanjem ne nadlegovala civilnih in vojaških predstavnikov oblastev in drugih gostov ter s svojim škandaloznim početjem ne osmešila še tako resne in pomembne slavnosti. Sličen, skrajno neprijeten prizor je moralo vse mesto doživeti pretekli torek ob priliki svečane predaje nove polkovne zastave na Krekovem trgu. Naj bi predstojništvo mestne policije omenjeno žensko ob sličnih prireditvah vsaj za čas trajanja slavnosti nekje konfiniralo, če že ni mogoče najti kakega drugega izhoda.

e— **Razne nesreče.** Pred dnevi se je igral 13letni posestnikov sin Polner Leopold iz Spodnje Hudinje v družbi nekaterih tovarišev s flobertovko. Ko je držal flobertovko v rokah neki njegov znanec, se je petelin nenadoma sprožil in je krogljica zadela Polnerja v levo stegno. — S hruške je padel 10letni sin dninarice Mihael Kos iz Stenice pri Ločah in si zlomil desno nadlaht. — Osemletni posestnikov sin Alojzij Pišek iz Marije Reke se je pred dnevi igral v družbi svojega starejšega brata s sekiro in je poskušal sekati drva. Ko sta se z bratom slučajno ruvala za sekiro, je ta tako nesrečno spodletela, da je ostrina popolnoma presekala dečkove kite v zapestju. — V Vojniku je padel dveletni posestnikov sin Tonček Pugmeister tako nesrečno z mize na tla, da si je zlomil levo nogo v stegnu. — Pri razstreljevanju skalovja se je v nedeljo izredno težko poškodoval 21letni sin malega posestnika Martin Grubin iz Kamenika. Ko je pripravil in zažgal neko močno mino, je ta predčasno eksplodirala in Grubinu razmesarila vso desno roko. Večino prstov je eksplozija Grubinu odtrgala. — Isti dan je ugriznil domači konj 53letnega kočijaža Mateja Bručija s Pužin pri Vitanju v meso leve roke. — Včeraj zjutraj je šel 42letni delavec Anton Mikuš iz Topolščice kot običajno vsak delavnik na delo. Med potjo mu je spodrsnilo na gladkih ilovnatih tleh in je Mikuš padel ter si izpahnil levo roko v komolcu. — Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski javni bolnici.

Kupujte samo
PENKALA BATERIJE
ker goré najdalje! 300

POSEZIJA V ŠMARJEŠKIH TOPLICAH
Jugoslovenski Gastein
od 1. septembra do 30. septembra 14dnevna penzija s kopelmi Din 560.— 11560

e— **Čigavo je zaplenjeno kolo?** Celjska mestna policija je predvčerajšnjim aretirala v Gaberju 34-letnega brezposelnega mesarskega pomočnika Jakoba Z. iz Levca pri Celju, ker je prodajal skoro popolnoma novo moško kolo znamke »Peugeot«, dirkalno, rjavo pleskano, obe kolesi pocinkani, tovarniška številka 427 365 in z gonilno ploščo, izrezano v obliki 3 levov, za malenkostno ceno 700 Din, čeprav je kolo vredno najmanj 1500 Din. Nadalje je policija ugotovila, da zasledujejo razna varnostna oblastva Jakoba Z. tudi še zaradi raznih drugih tatvin. Lastnik kolesa se poziva, naj se takoj zglasi pri predstojništvu celjske mestne policije.

e— **Kdo ima prav?** Natakarici Cilki Grobelnikovi v Bergerjevi gostilni v Kapucinski ulici dolguje delavec Martin L. na plači in jedi znesek 240 Din, pa se za vse njeno prigovarjanje, naj poravna svoj dolg, nič kaj dosti ni zmenil. Predvčerajšnjim pa je prinesel njegov delodajalec v omenjeno gostilno Martinov zaslužek 150 dinarjev, ki jih je pa urna Cilka nemudoma zaplenila. Martin pravi zdaj, da je denar last njegovega brata Franceta, in se je obrnil po pomoč na policijo. Cilka je pa zopet uverjena, da je denar Martinov, in ga nikakor noče dati iz rok. Zadevo bo moralo rešiti sodišče.

e— **Dve tatvini.** Policiji je prijavil Zangerjev hlapec Franc Kolšek, da mu je v noči od 8. na 9. t. m. iz nezaklenjenega kozolca ob Ljubljanski cesti ukradel ne-

snaa tat 4-kolesni ročni voziček. Sled ukradenega vozička vodi v Celje. — Soproga krojaškega mojstra Antonija Kovačeva iz Razlagove ulice je prijavila policiji, da je prišel v torek popoldne v lokal njenega soproga neki okrog 20 let star mladenič in vprašal za delo. Ko je odšel iz trgovine, je gospa opazila, da so izginile z njim tudi velike prikrojevalne škarje.

e— **Štedilnik si je odpeljal.** Helena Gnaišerjeva iz Gaberja ima res smolo s svojimi podnajemniki. Skoro vsak teden mora priromati na policijo z ovadbo, da ji je ta ali oni »cimerher« odnesel toliko in toliko na hrani in stanovanju. Pred dnevi pa je policiji potožila, da ji je neki Rudolf B. iz Jurkloštra pri selitvi iz njenega stanovanja baje odpeljal celo štedilnik.

e— V gostilni sta mu izginila ura in denar. Na policijo se je predvčerajšnjim zatekel po pomoč upokojeni železničar Ivan Molk iz Logatca, katerega je skušal neki neznanec, ki se mu je predstavil za Alojzija Z., tudi upokoj. železničarja iz Bolunca pri Trstu, olajšati za denar in vrednosti, oziroma ga je tudi olajšal. Seznanila sta se slučajno in sta sedla v Kreuhovo gostilno v Matije Gubca ulici, ker sta izpila poldrugi liter vina. Nato je Z. odšel brez slovesa v Zavodno, kar se je Molku zdelo precej čudno. Takoj je nekaj zasumil in ugotovil, da mu je v gostilni izginila iz žepa srebrna ura in pa 70 dinarjev denarja. Klical je za bežečim sopivcem Z., naj počaka, toda ta mu je ušel. Včeraj ga je policija le aretirala in dognala, da ima Z. morda še razne hujše grehe na sebi. Uvedene so bile obširne poizvedbe, dočim je bil Z. izročen sodišču. Z. vsako krivdo dosledno zanika.

Iz Maribora

Razpis mariborskega gledališkega abonmaja

Uprava Narodnega gledališča v Mariboru razpisuje za sezono 1930/31 abonma, obsegajoč 25 predstav, 15 dramskih in 10 glasbenih (mesečno po tri predstave). Abonma, ki znači velik popust napram večernim cenam, se plačuje v osmih zaporednih mesečnih obrokih: prvi obrok na dan podpisa, ostalih sedem obrokov pa v prvih 5 dneh vsakega nadaljnjega meseca.

Cene za vsak mesečni obrok (ves abonma stane torej 8 takih obrokov) so naslednje: ložni sedeži 75, 62, 45, 38, 25 Din; parterni sedeži 60, 53, 42, 33; balkonski 60, 45, 30, 28 in galerijski 25, 20, 14 Din.

Cene za uradnike so: ložni sedeži, obrok po 68, 53, 35, 28, 22 Din; parterni sedeži 50, 45, 37, 30; balkonski 50, 35, 25, 19 in galerijski 20, 15, 10 Din.

Dobe se tudi b l o k i, ki omogočajo obisk gledališča pri poljubnih 15 dram[illegible] in 10 glasbenih predstavah (izvzete so le one predstave, ki imajo oznako »izven« na plakatih). Cene teh blokov so nekoliko višje kot pri navadnem abonmanu. Priglase sprejema gledališka blagajna dnevno od 9 do pol 13. ter od 15. do 17. (ob nedeljah in praznikih samo dopoldne) do četrtka 25. t. m. Za lanske abonente pa ostanejo dosedanji prostori rezervirani do četrtka 18. t. m. Uprava prosi vse, ki se nameravajo abonirati, da to store čimprej. Abonma je neprenosljiv na drugo osebo in med sezono neodpovedljiv.

---

a— **Češkoslovaški in poljski sadjarji,** ki so nameravali na svojem povratku s potovanja po Jugoslaviji prispeti skozi Maribor že v torek zvečer, so prišli šele snoči z vlakom ob 18. Izletniki, ki jih je 31, so prenočili v Mariborskem dvoru; danes dopoldne si bodo ogledali Vinarsko in sadjarsko šolo, Mariborski otok in po možnosti še druge znamenitosti Maribora, popoldne ob pol 16. pa se bodo odpeljali proti severu.

a— **Mariborske knjižnice v avgustu.** »Ljudska knjižnica« v Narodnem domu je izposodila meseca avgusta 622 članom 1532 knjig. Tekom 18. uradnih dni je vstopilo 26 novih članov. — Knjižnica Delavske zbornice v hiši Pokojninskega zavoda pa je izposodila pretekli mesec 758 članom 1251 knjig, a novih članov je pristopilo 25. Skupno sta obedve knjižnici izposodili v avgustu 2813 knjig.

a— **Izmed maturantov-50-letnikov iz leta 1880.,** ki jih živi še — kakor smo javili včeraj — osem, se jih je včeraj sestalo v Mariboru petero, in sicer: dvorni svetnik dr. Miroslav Ploj, notar Oton Ploj, vseuč. prof. dr. Matija Murko, dr. Lastavec in upokojeni župnik Kostanjevec. Slednji je ob 9. v cerkvi sv. Alojzija bral mašo, katere so se udeležili vsi jubilanti, nato pa so imeli prijeten sestanek in kosilo pri obeh bratih Plojih. Vsi jubilanti se še telesno in duševno drže prav krepko.

a— **Epilog h komunističnemu procesu.** Povodom sprejemanja češkoslovaških Sokolov v Mariboru se je komisar obmejne policije g. Jakša Stanič izrazil napram tretji osebi o g. dr. Reismanu, ki je v lastnosti zagovornika komunizma obtoženih železničarjev imel tudi z njim posla, češ, da je tudi on komunist. Dr. Reisman je vložil tožbo in se je danes dopoldne vršila razprava. G. komisar Stanič je pred sodiščem svojo izjavo preklical in podal častno izjavo, da mu nima ničesar očitati. Plačal je tudi vse stroške in 100 Din za JCligo, nakar je dr. Reisman tožbo umaknil.

a— **Kopalna sezona na Mariborskem otoku** se bliža koncu. Z nastopajočimi hladnejšimi dnevi je tudi obisk kopalcev na otoku vedno manjši in je bilo v torek popoldne komaj kakih 30—50 kopalcev. Čujemo, da se razpravlja o zaključku kopalne sezone sredi tega meseca.

a - **Zdravstveno stanje v Mariboru.** Mariborskemu mestnemu fizikatu so bili od 1. do 7. t. m. prijavljeni 4 primeri obolelosti za škrlatinko, 3 primeri davice in 1 primer legarja, ki so pa vsi lažjega značaja.

a— **Smrtna kosa.** V Tvorniški ulici 22 je umrla v torek 9. t. m. gospa Marija Čelofiga, vdova po železničarju, stara 65 let.

a— **Na obrtni nadaljevalni šoli v Mariboru** se začne redni pouk v nedeljo 5. oktobra ob 8 zjutraj. Vajenci in vajenke, ki so vpisani v šolo, naj pridejo po svoje pridelilne listke na mestni magistrat od 29. septembra do 4. oktobra vsak dan od 10. do 12. Zaključek vpisovanja je dne 14. t. m. Kdor dotlej iz lastne krivde ne bo vpisan, bo kaznovan.

a— **Pevski zbor Glasbene Matice** prične z rednimi pevskimi vajami v petek 12. t. m. Odbor se obrača na učiteljstvo in na vse druge muzikalne osebe, naj vstopijo v vrste pevskega zbora in tako podpro kulturno delo društva ob severni meji. V tekočem poslovnem letu bo zbor priredil po možnosti, dve, gotovo pa vsaj eno turnejo.

a— **Krstna slava Udruženja rezervnih oficirjev** bo 15. t. m. ob pol 11. na Trgu Svobode.

a— **Ljudska univerza.** Letošnjo koncertno sezono otvori v ponedeljek 22. t. m. violinski virtuoz Karlo Rupel iz Ljubljane, ki je že predlanskim vzbudil v Mariboru največje zanimanje in priznanje. Na klavirju ga bo spremljal M. Lipovšek.

a— **Enoletni trgovski tečaj Slov. trg. društva** na tukajšnji Trgovski akademiji je bil v torek otvorjen. Otvoril ga je z nagovorom predsednik Slovenskega trgovskega društva g. Branko Mejovšek. Danes se je pričel redni pouk. Poučuje se 14 predmetov. Kot učitelji so se dali na razpolago člani profesorskega zbora Trgovske akademije.

a— **Rana trgatev.** Solnčni dnevi preteklega tedna so tukaj že dobro osladili rujni trtni sad. Kakor nam poročajo, bodo že prihodnje dni brali portugalko. Oblasti so zdaleč odlok, s katerim se za letos točno določa čas trgatve, zdi pa se, da je prebivalstvo Slovenskih goric premalo o tem obveščeno.

a **Konjske dirke,** ki jih priredi kasaško društvo 13. in 14. t. m. na dirkališču na Teznu, bodo letos posebno zanimive. Nad 40 prijav je došlo iz raznih krajev, najštevilnejše pa so zastopani ljutomerski konjerejci, kojih konjereja se od leta do leta zboljšava. Domači konji bodo imeli težko borbo z inozemci, ki imajo naslednje rekorde: Feminist 1.25, Anfängerin 1.25, Conkurrent 1.26, Jon 1.29. Opozarjamo dalje na prvorazredni materijal triletnikov. Na dirkališču na Teznu in na Turnišču trenirajo nove dvovprege. Naša edina kobilarna v dravski banovini g. R. Lippitta pošlje letos na dirko večje število svojih n[illegible] boljših. Dirke se pričnó oba dneva točno ob pol 15. in bo izpred Velike kavarne vozil mestni avtobus na dirkališče.

a— **Prošnja na mestno električno podjetje.** Gornji del Koroščeve ulice je jako slabo razsvetljen. To občutijo zlasti šoloobvezni otroci, ki se vračajo zvečer domov. Tudi se po takih temnah radi potikajo sumljivi elementi, katerih dolge prste je občutila lansko zimo marsikatera vila v tem okolišu. Prizadeti prosijo električno podjetje, naj dobi tudi gornja Koroščeva ulica potrebno razsvetljavo.

a— **Z nožem.** V ponedeljek ob 2. ponoči je bilo mariborsko reševalno moštvo poklicano v Orehovo vas. Blizu Prinčičeve gostilne je prišlo med fanti do prepira, ki se je kmalu izcimil v krvav pretep. 22letni železničar Fran Soršak iz Slivnice je dobil več vbodov z nožem v levo nogo. Ranjenca so z reševalnim avtomobilom prepeljali v mariborsko bolnico.

a - **Policijska kronika.** Od ponedeljka na torek zaznamuje pet aretacij, od teh 3 zaradi hazardne igre. Vendar se je ta zadeva že razjasnila in so aretiranci izpuščeni. — Aretirana je bila tudi 21letna Antonija Koren, ki je svojega enoletnega nezakonskega otroka včeraj dopoldne zanesla v hlev, kjer služi nezakonski oče kot hlapec, in mu ga položila na posteljo. — Osumljena žepne tatvine in aretirana sta bila Fr. Kaiser in Aleksander Lang. V ponedeljek okrog 22. ju je osumil v neki gostilni v Danjkovi ulici rudar Ivan D., ki je vinjen pri mizi zadremal, in ko se je zbudil, je zapazil, da mu manjka 300 Din. Kaiser se je tudi upiral aretaciji in poškodoval stražniku roko. — V kleti samostana šolskih sester pa je pričel v ponedeljek dopoldne tleti premog, ki ga je bilo notri 2000 kg. Požarna bramba je nevarnost preprečila, premog pa so morali znositi na dvorišče.

a— **Zboljšana hrana v Javni kuhinji** na Slomškovem trgu 6 v A-razredu opoldne in zvečer 8.30 Din, v B-razredu 12.30 Din, v C-razredu 14.30 Din. Priglašajte se!

Iz Škofje Loke

šl— **Pri sprejemu polkovne zastave** 52. pp. so še govorili: Za Rdeči križ predsednik August Blaznik; za škofjeloške gasilce trgovec Lovro Planina; za dekliško šolo Pavla Krmeljeva in Tončka Ldovičeva, za Udruženje vojnih invalidov Franc Ravnikar in za Prosvetno društvo filozof Franc Jesenovec. S slavnostnega zbora na Glavnem trgu je bila odposlana Nj. Vel. kralju Aleksandru brzojavka, v kateri izrekata škofjeloško meščanstvo in ves škofjeloški okraj visokemu domu svojo vdanost in zvestobo. Slovesnost sprejema zastave je zaključila vrlo lepo uspela večerna zabava v Sokolskem domu. V prijetnem razpoloženju navzočih je ubirala godba dravske divizije piesne melodije do poznih ur. Dom je bil okrašen z zelenjem, cvetjem in trobojnicami.

šl— **Škofjeloški nogometaši** so odigrali v ponedeljek popoldne tekmo s SK »Orkanom« iz Ljubljane. Igro, ki se je vršila na sokolskem telovadišču, je posetilo prav lepo število občinstva. Oba kluba sta imela lepo, fino igro, ki se je končala z rezultatom 3 : 3. V prvi polovici so bili gostje močnejši.

Iz Kranja

r— **Požar v Vogljah.** V torek 9. t. m. je okrog 11. dopoldne nastal požar v Vogljah, ki je uničil gospodarski poslopji posestnikov Alojzija in Janeza Bobnarja. Na pomoč so takoj prihiteli gasilci domačega društva, za njimi pa društva Trboje (z malo motorno brizgalno, ki je izvrstno delovala), Brnki, Šenčur in Kranj. Zadnja društva niso stopila v akcijo, ker je bil ta čas požar že lokaliziran in udušen. Vzrok požara je zaenkrat še nepojasnjen. Sumi pa se, da je nastal zaradi neprevidnosti. Posestnika trpita precejšnjo škodo, a zavarovana sta bila le za malenkost.

Iz Radomlja

rd— **Tatvina kolesa.** Na veselici gasilnega društva v Dobu je bilo ukradeno posestnikovemu sinu Francetu Kralju iz Radomlja kolo, ki ga je storilec po odvzetju pnevmatike pustil v bližnjem gozdu. Orožniki so storilca, ki je doma iz Vačenberga, izsledili.

Iz Novega mesta

n— **Zagrebški nadškof dr. Ante Bauer** počasti s svojim prihodom večkrat naše mesto. Tudi v torek se je mudil tu nekoliko časa. Njegov avto se je ustavil pred hotelom »Kokl[illegible]«, kjer je nadškof izstopil s svojim spremstvom. Po kratki uri bivanja na restavracijskem vrtu hotela se je g. nadškof odpeljal proti Zagrebu.

n— **Še enkrat o zvezi šentjanške železnice na Dolenjskem z Belo Krajino.** Že opetovano smo opozorili na popolno pomanjkanje prikladne zveze šentjanške železnice z Belo Krajino in pristojno železniško direkcijo prosili odpomoči v tem smislu, da bi mešanec St. Janž—Trebnje št. 9435, ki pripelje sedaj v Trebnje ob 18.40, izpremenil svoj vozni red v toliko, da bi imel priključek na potniški vlak Ljubljana—Karlovac št. 9217, ki pripelje sedaj v Trebnje ob 18.05. Ponovno prosimo odločilna mesta, naj dovolijo šentjanškemu mešancu št. 9435 priključek na potniški vlak Ljubljana—Karlovac št. 9217. Tako bi pri treh dnevnih vlakih imeli iz Mirniške doline vsaj enkrat na dan, in to po dovršenih dnevnih poslih, takojšnjo zvezo z Belo Krajino in Karlovcem in bi bili rešeni obupnega triurnega čakanja ter zapravljanja dragocenega časa v postajni čakalnici.

Iz Gornjega grada

gg— **Visok obisk.** V ponedeljek 8. t. m. sta obiskala nadškofa dr. Jegliča papeški nuncij g. Pelegrineti in zagrebški nadškof g. dr. Bauer.

gg— **Sokolski peš-izlet v Bočno** bo v nedeljo 14. t. m. Odhod ob 13. izpred šole. Vabljeni tudi nečlani.

Iz Pragerskega

pr— **Predavanje o sadjarstvu.** V nedeljo 14. t. m. se bo v pragerski šoli pod okriljem podružnice sadjarskega in vrtnarskega društva vršilo javno predavanje o sadjarstvu. Pričetek ob 2. popoldne. Predaval bo kmetijski referent g. inž. Ferlic o napakah pri vzgajanju sadnega drevja in o določanju najprimernejših sadnih sort za naš okoliš s posebnim ozirom na sadni izbor. Ker bo predavanje velike važnosti, upamo, da se ga bodo udeležili sadjarji v čim večjem številu.

SPORT

Plavalni dvomatch LPP — ZPP

V nedeljo, 14. t. m. nam bo dana lepa prilika, da v celodnevnem tekmovanju v kopališču SK Ilirije vidimo drugič v letošnji sezoni krasno borbo, ki nam jo bosta nudili reprezentanci zagrebškega in ljubljanskega plavalnega podsaveza. Večji del zagrebške reprezentance bo tvorila sušaška Viktorija, ki si je s svojo izborno juniorsko damsko gardo na juniorskem državnem prvenstvu v Ljubljani priborila prvo mesto.

Nastop državnih prvakinj in novih rekorderk v našem plavalnem sportu, Medanić, Župan, Wuinner in Bier, je zadosten povod, da bo borba v damskih disciplinah nadvse ogorčena, kajti ljubljanska reprezentanca pošlje v boj svojo najboljšo damsko gardo: Prekuh, Lampret, Wohlfart, Bradač, Sever, Marn itd., ki bo skušala na vsak način odvzeti reprezentantkinjam ZPP marsikatero zmago, na katero slednje računajo z gotovostjo.

Toda tudi plavači sušaške Viktorije, ki bodo ojačeni z letošnjim državnim prvakom v prsnem plavanju Frankovićem od zagrebške Concordije in nekaterimi člani karlovških klubov KSU in Gradjanskega, so letos v dvomatchu z državnim seniorskim prvakom Jadranom iz Splita dokazali, da spadajo v prvo vrsto jugoslovenskega plavalnega sporta.

Ljubljana postavi v borbo proti Zagrebu najmočnejšo gardo na čelu s favoritom v vseh disciplinah, v katerih starta, odličnim Wilfanom, vendar naši seniorji v splošnem še niso dosegli višine svojih tovarišev. Odličnega pomena za izid dvomatcha bodo tekmovanja v moških in damskih skokih ter waterpolo.

Dočim more ZPP nastopiti samo z enim skakačem izborne kvalitete, našim rojakom Grilcem, razpolaga Ljubljana v Kordeliču, Strnadu, Junteau, Cerčku itd. z odlično trupo skakačev, ki bo v borbi z večkratnim državnim prvakom Grilcem skušala nadoknaditi ves minus v plavalnih disciplinah.

Tudi v waterpolu pričakujemo ugoden rezultat, ker je naš podsavezni prvak ASK Primorje na letošnjem drž. prvenstvu v Dubrovniku kljub nekompletni postavi izvojeval neodločen rezultat in je ljubljanska reprezentanca v kombinirani postavi Ilirija: ASK Primorje brez dvoma znatno močnejša.

V dvomatchu se nam torej nudi v letošnji sezoni krasen užitek v plavalnem sportu, zaradi česar je pričakovati, da bo naša publika prisostvovala tej prvovrstni prireditvi v velikem številu.

Pričetek je dopoldne ob 10., popoldne pa ob 15. uri.

Program dvomatcha LPP : ZPP

V nedeljo, dne 14. t. m. se bo vršil v kopališču Ilirije celodnevni plavalni dvomatch med reprezentancama zagrebškega in ljubljanskega plavalnega podsaveza s sledečim programom in redosledom:

a) Dopoldne, pričetek ob 10. uri:
1. gospodje 50 m prosto;
2. ob 10.15: dame 50 m prosto;
3. ob 10.30: gospodje 100 m prsno,
4. ob 10.45: gospodje, skoki z deske;
5. ob 11.15: gospodje 200 m prosto;
6. ob 11.45: dame 100 m hrbtno.

b) Popoldne, pričetek ob 15. uri:
1. dame 100 m prsno;
2. ob 15.15: gospodje 100 m hrbtno;
3. ob 15.30: dame 4×50 m prosto;
4. ob 15.45: dame, skoki z deske;
5. ob 16.15: gospodje, skoki z stolpa;
6. ob 16.45: gospodje, 4×100 m prosto;
7. ob 17.00: waterpolo.

Za vsako reprezentanco nastopijo v plavalnih in skakalnih disciplinah po trije tekmovalci; v štafetah in v waterpolo po eno moštvo za vsak podsavez. V solodisciplinah se klasificira šest mest z: 13, 8, 5, 3, 2, 1 točkami; watrepolo in štafeti pa prvo mesto s 26 točkami, drugo mesto s 16 točkami.

Razpis propagandnega lahkoatletskega mitinga SK Ilirije

SK Ilirija priredi v nedeljo 28. septembra t. l. propagandni lahkoatletski miting na svojem igrišču ob Celovški cesti.

Tekmuje se v naslednjih točkah: tek 100 m seniorji, tek 60 m juniorji, met diska 1 kg jun., tek 400 m sen., skok v daljavo jun., met krogle sen., tek 1000 m jun., skok v daljavo sen., tek 1000 m sen., skok v višino sen., štafeta 4×100 m sen.

Tekališče je dolgo 386 m in je pokrito z ugaski ter ima dva nedvignjena zavoja. Tekmuje se po pravilih JLAS, pravico starta imajo vsi atleti. Nagrade: prvi trije v seniorskih disciplinah kolajne, prvi trije v juniorskih disciplinah dobe diplome.

Prijave s prijavnino, ki znaša za sen. točko 10 Din, za jun. točko 5 Din in za štafeto 15 Din, je poslati najkasneje do 21. septembra na naslov: kap. Vizjak, Ljubljana, kavarna Evropa.

Kongres Jugoslovenskega olimpijskega odbora

V nedeljo se je vršil v Beogradu olimpijski kongres, ki naj bi rešil ta vseh 10 [illegible] obstoja krnajoči in loveči se olimpijski forum. Od ustanovitve olimpijskega odbora v letu 1919. pa do letošnjega kongresa, naš olimpijski odbor ni mogel najti tistega položaja, ki bi mu moral pripasti po važnosti te sportne institucije. Napaka je ležala v tem, da se je držal olimpijski odbor oblike mednarodnega olimpijskega odbora in ni iskal stikov s savezi v oni meri, kot bi to moral storiti. Nepovoljno funkcioniranje tega odbora v Beogradu v zadnjih letih je dovedlo do preloma na zadnjem kongresu, ki je izvolil upravo za dobo 6 mesecev, a ta uprava ni obnovila po preteku te dobe kongresa ter si je tako sama zapravila funkcijo. Mednarodni olimpijski kongres je povzročil, da se je sklical pri nas ta kongres tik pred kongresom sportnih savezov, ki bo 18. oktobra v Zagrebu. Na tem kongresu je morala pasti odločitev, ali naj ostane olimpijski odbor še nadalje kot samostojni forum, ali naj se priključi Savezu sportnih savezov.

Kongres je vzbudil splošno zanimanje. Prisotna sta bila naša delegata v mednarodnem olimpijskem odboru, gen. Djukić in dr. Bučar, 11 sportnih savezov (veslaški, plavalni, zimskosportni, lahko- in težkoatletski, hazena, boksaški, teniški, kolesarski, moto, mačevalski) Savez Sokola in Savez sportnih savezov. Pokrovitelj Saveza Nj. Vel. kralj je poslal svojega odposlanca, enako minister vojske in prosvete ter beograjska občina. Prvič se je Savez Sokola udeležil olimpijskega kongresa ter s tem omogočil skupno delo vseh interesentov za olimpijizem.

Kongres je zavzel takoj začetkoma stvarno in resno noto, kar je vplivalo na potek zborovanja, da je bil vreden najvišje sportne organizacije. Naša država je bila zastopana na letošnjem olimpijskem kongresu v Berlinu ter je dr. Bučar, ki je predsedoval kongresu, poročal o sklepih in delu tega kongresa. Poročilo je bilo vzeto na znanje, na kar je sledil razgovor o naši udeležbi na naslednji olimpijadi, ki se vrši v Ameriki. Kljub ogromnim stroškim, ki se računajo na 500 dolarjev na osebo, se je načelno sklenilo, da se udeležimo te olimpijade ter da se pravočasno zainteresira vlada za potrebno denarno podporo za udeležbo. Osvojilo se je načelo, naj se iz dobljene podpore omogoči vsem savezom trening, a na olimpijado bodo poslali le one sportnike, ki bodo v tem času dosegli primerne mednarodne rezultate. Savezi bodo morali že sedaj napraviti točen načrt o pripravah za olimpijado in projektirani udeležbi, kar bo služilo za točno ugotovitev potrebne vsote za našo udeležbo. Predvideva se, da bo prišlo 50 atletov v poštev, in sicer v 10 sportnih panogah.

V stvari zakona o telesni vzgoji se je po daljši razpravi sklenila resolucija, ki se bo predložila vladi in v kateri se prosi, da se izda zakon o podpiranju privatne iniciative na polju telesne vzgoje ter da se ustanovi vzorni zavod v državi za vzgojo sportnih učiteljev, napravo stadionov, denarno podporo i. dr.

Razprava o bodočnosti Jugoslov. olimp. odbora je dovedla do sklepa, da mora biti ta odbor izključno institucija savezov, ki so člani mednarodnih amaterskih federacij in pa naših delegatov v mednarodnem olimpijskem odboru. Zaradi tega odpadejo iz odbora hazena savez in amaterski bokserski savez. Izključna naloga odbora je priprava za olimpijade in naša udeležba na njih. Sedež mu je v Beogradu, glavna skupščina pa se vrši najkasneje 6 mesecev po končani olimpijadi. Novost je, da predvidevajo pravila seje upravnega odbora tako, da se morajo vršiti iste vsako četrtletje po ena seja vrsteče se v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Predsedstvo je bilo poverjeno zopet gen. Dušanu Stefanoviću, podpredsedniki so polk. Knežević (Savez Sokola), dr. Stevo Hadži (Tenis), dr. Ciril Pavlin (JZSS), tajnika inž. Popović (plavalni), Macanović (lahkoatletski), blagajnik Carapić; odborniki: Tajić, Josifović (mačevalački), Kilar (veslaški), Joso Gorec (JZSS), Nikola Bošković (kolesarski), Dennich (težkoatletski), nadzorni odbor pa tvorijo: dr. Bogosavljević (kolesarski), Bartole (plavalni), dr Žižek (JZSS).

Kongres je pozdravil brzojavno svojega pokrovitelja kralja in predsednika Stefanovića, ki se nahaja v Solunu.

S to ureditvijo je upati, da se je našla prava rešitev te naše izredno važne organizacije. Savezi so prevzeli ta odbor nase ter s tem odgovornost za delovanje. Vse druge osebe so izločene od vplivanja na delovanje te organizacije. Ker so si savezi ustanovili pred tem tudi Savez sportnih savezov, je sedaj delokrog obeh forumov jasno začrtan, ker ima JOO izključno nalogo skrbeti za naše udeležbe na olimpijadah, SSS pa reševati vprašanja, ki se tičejo vseh savezov in so v interesu celokupnega sportnega pokreta. Za napredek v naši splošni sportni organizaciji služi dejstvo, da Savezi čimdalje bolj uvidevajo velik pomen skupnih medsebojnih nastopov ter da se pri debatah drže strogo stvarnega razpravljanja. To znatno dvigne vrednost razprav in privede do uspešnega dela.

Ako moremo sklepati po delu tega kongresa, je kriza v našem olimpijskem forumu odpravljena in lahko upamo, da smo dobili sposoben Jugoslov. olimp. odbor, ki bo napravil vse, kar je v naših razmerah mo[illegible] — G.

Oj sestrice, čujte, moje,
od Triglava do Balkana,
kaj Vam pravi lepa Janja:
»Brez Albusa ni pranja!«

Odlično kakovost
ALBUS-MILA
pozna vsakdo.

Najzanesljivejše sredstvo za pranje vsakovrstne obleke je
ALBUS
TERPENTINOVO MILO

Službene objave Ljubljanskega plavalnega podsaveza

Za plavalni dvomatch med reprezentancami LPPa in ZPPa, ki se vrši v nedeljo, dne 14. t. m. v kopališču SK Ilirije, se določa sledeča postava:

Dopoldne, pričetek ob 10. uri:

a) gospodje 50 m prosto: Wilfan (P), Fritsch (I), Turnšek (I); rez.: Tuma Ostoj (P), Lavrenčič (I).

b) Dame 50 m prosto: Lampret, Jenko, Bradač; rez. Wohlfart, Fettich (vse I);

c) gospodje 100 m prsno: Sever (I), Sterm (P), Tominšek (Maribor), rez. Grilc (I), Ogrin (P);

d) gospodje skoki z deske: Kordelič (I), Juntes (P), Zvan (I); rez. Cerček (I);

e) gospodje 200 m prosto: Wilfan (P), Turnšek (I), Tuma Ostoj (P); rez: Žirovnik (I);

f) dame 100 m hrbtno: Prekuh Vika (P), Lampret (I), Dolenec (I), rez. Wohlfart in Kušej (I).

Popoldne ob 15. uri:

a) dame 100 m prsno: Prekuh (P), Sever Mara (I), Aplenc (I); rez: Kušej (I), Wohlfart (I);

b) gospodje 100 m hrbtno: Wilfan (P), Žirovnik (I), Bertoncelj (Maribor); rez. Šturm (P), Lavrenčič (I);

c) dame 4 krat 50 m prosto: Lampret, Bradač, Jenko, Wohlfart, rez. Fettich (vse I)

d) gospodje 4 krat 100 m: Wilfan, Tuma Ostoj (P), Turnšek, Fritsch (I); rez. Lavrenčič, Žirovnik (I);

e) gospodje skoki s stolpa: Kordelič (I), Strnad (I), Cerček (I); rez. Trost (I),

f) dame skoki z deske: Baumgarten (I), Pretnar (I), Dovč (I); rez. Wohlfart (I), Dougan Nuša (I),

g) waterpolo: Trampuž (P), Sketelj (P), Grilc (I), Tuma O. (P), Otruba (I), Kolar (P), Bleiweis (P); rez. Štolfa (P), Sever (I), Šramel (P), Turnšek (I).

Opozarjajo se vsi v reprezentanco določeni tekmovalci in tekmovalke, da morajo biti na tekmovališču vsakokrat najpozneje pol ure pred pričetkom tekmovanja.

V interesu ugleda našega plavalnega sporta je, da brezpogojno vsi nastopijo; le tehten razlog jih opravičuje nenastopa toda isti mora biti javljen tehn. referentu LPPa, Savo Sancinu, Tavčarjeva ulica 1, pismeno in sicer najpozneje do sobote ob 18. uri. Proti kršiteljem tega bo LPP prisiljen nastopiti najstrožje glasom pravil JPSa.

Vljudno se pozivata kluba Ilirija in ASK Primorje, da do sobote ob 18. uri imenoma nominirata po pet rediteljev. Isti morajo biti v nedeljo pred kopališčem Ilirije najpozneje ob 9.15 uri. Upr. odbor LPPa.

Službeno iz JLAS. Opozarjajo se klubi, da je zadnji rok za prijave za II. del državnega prvenstva 12. septembra do 12. ure opoldne na naslov tajnika Zdravka Frančiča, Zagreb, Jurišićeva ul. 8.

SK Jadran poziva gg. Matjašič, Pivk, Sever, Klobčaver, Milač, Bezlaj, Steiner in Benedetič, da se brezpogojno udeleže sestanka danes v četrtek ob 20.30 v restavraciji »Mrak«, Prešernova soba.

SK Krakovo. Danes ob 20. seja ožjega odbora v gostilni pri Mraku, Rimska cesta.

SK Svoboda, Vič. V soboto ob 8 seja poslovnega odbora. Drevi prinesite opremo v garderobo.

SK Slovan (predsedstvo) V petek ob 20. odborova seja pri Prešernu. Naprošeni so: Kunaver, Globelnik, Marchiotti, Volkar, Skalar, Kramar, Černivec, Burger, pozivajo pa se: Globelnik L., Vidic, Seunik, Žnidarič, Klučec, Potocky, Pirš.

SK Ilirija (table-tenis). Navedeni igrači naj pridejo na glavni kolodvor danes ob 9 dopoldne zaradi odhoda v Sombor: Dečman, Grimfeld Janez in Franjo, Gosak, Geržinič Slavko in Leo. Javijo naj se vodji g. Denesu.

Svečanosti v Topoli

Že včeraj smo prinesli poleg poročila tudi več slik z velike trojne svečanosti v Topoli. V tem zgodovinskem šumadinskem mestecu je bila v ponedeljek posvečena nova krasna cerkev na Oplencu kot zadužbina naše kraljevske rodbine; v zadužbino so iz stare topolske cerkve prenesli krsto s kostmi vodje Karadjordje, početnika borbe za osvobojenje Srbov in vseh Jugoslovenov, obenem pa so v novi cerkvi namestili stare srbske vojaške zastave, ki so vodile naše junake v osvobodilnih vojnah. Ta dan ostane zato zapisan ne le v zgodovini Topole, temveč dobi skupno z minulo soboto častno mesto v jugoslovenski zgodovini sploh.

Danes objavljamo s svečanosti še par fotografskih posnetkov:

Kraljevska rodbina posluša pred cerkvijo na Oplencu govor patrijarha Varnave. Od desne na levo stoje prestolonaslednik Peter, kraljica Marija, kralj Aleksander, knez Arzen, kneginja Olga in knez Pavle

Patrijarh Varnava (prvi) zapušča z duhovščino staro cerkev v Topoli, da vodi procesijo k novi cerkvi na Oplencu

Poveljniki naše vojske nesejo krsto z zemskimi ostanki velikega Karađjordja v novo cerkev. V prvi vrsti sta na desni vojvoda Bojović, na levi pa vojni minister Hadžić

Kje naj bo sedež laškega sreza

Laško, 10. septembra

Sedaj, ko so polnijo predali naših dnevnikov s članki, razpravljajočimi o potrebi sreske ekspoziture ali celo sreskega načelstva v Trbovljah, in ko se je za njo izrekla zagorska dolina, proti pa hrastniška dolina, torej velik del trboveljske občine same, in istotako občina Dol, je potrebno, da se oglasimo tudi Laščani, ki se nas to vprašanje najbolj tiče in bi utegnilo postati celo vitalnega pomena za obstanek in razvoj našega mesta. Pri zagovornikih trboveljske sreske ekspoziture pogrešamo vsakih stvarnih razlogov, ki bi govorili za njeno ustanovitev. Kajti ni dovolj, če se navaja, da so Trbovlje centrum industrije in štejejo 15.000 prebivalstva. Prav z enako pravico bi lahko zahteval urade Hrastnik, pa se vendarle ne oglasi, nasprotno, celo odkrito priznava, da uradi ne spadajo v sredino industrije. Trdi se menda, da bi se s trboveljsko ekspozituro večini sreza prihranilo pota in stroške potovanja v Laško. Ista trditev pa ni vzdržljiva, temveč bi se ogromnemu številu prebivalstva napravila le še večja bremena. Sicer pa Trbovlje brez Hrastnika štejejo komaj 10.000 prebivalcev in to po večini delavstva, ki nikdar ne potrebuje glavarstva, razen če se izseli v inozemstvo (potni list), ali pa orožni list, če je dotičnik slučajno lovec. V tem oziru pa so Trboveljčani tako preskrbljeni z uradnimi dnevi, da lahko trdimo, da mesečno ne pride 10 ljudi iz Trbovelj na sresko načelstvo v Laškem. Ravno tako je preskrbljeno Zagorje in Hrastnik. Najbolj neumljivo je stališče Zagorjanov. V najboljšem primeru jim bodo Trbovlje dovolile uradne dneve in bodo natančno pri tistem, kakor so danes, odnosno na slabšem, ker ekspozitura jim ne bo mogla nuditi tistega kakor načelstvo. V kakšnem položaju pa bodo Zagorjani, če ne bi imeli uradnih dni, si lahko predstavljamo. Za enkrat ni nobenih komunikacij. Zgraditi cesto preko Bevškega ali Kleka zaradi sreskega načelstva ne bo kazalo. Prišlo bo do ceste, pa ta bo vodila ob Savi in ta pač ne bo služila potovanju sreskega načelstva. Splošno je znano, kako neugodno lego imajo Trbovlje ravno z ozirom na namestitev uradov. Kot dolgo črevo se vleče trboveljska dolina od postaje proti Mrzli... V kateri kot naj pride načelstvo? Zagorjani bodo menda zahtevali tja v Bevško, drugi še bližje postaje, tretji, to so oni, ki si najbolj želijo urade, pa v trg. Oni prostori, ki so baje zdaj pripravljeni, se nahajajo skoro v Podmeji in se brez dvoma merodajni činitelji ne bodo mogli izreči za nje.

Kdo največ potrebuje upravno oblast? Industrija, trgovec, obrtnik in kmet. Delavec-rudar, kakor že zgoraj povedano, skoro nič. In ker je v Trbovljah močna industrija in z njo v zvezi trgovina in obrt, so potrebne številne komisije. Na leto jih je povprečno 24, nekaj od teh jih odpade na Hrastnik, polovica pa na TPD! Na ostalo prebivalstvo pride tedaj kvečjemu 10 komisij letno in če stane ena okoli 300 Din, bi to zneslo letno 3000 Din. Ali so to obresti od glavnice, ki bi se morala vreči v lokale in zgradbo? In vendar bi bila to edina korist, ki bi jo imela trboveljska občina od sedeža sreza. Bolj, kakor kdaj prej, pa postaja aktualno vprašanje ločitve Hrastnika od trboveljske občine in njega združitev z Dolom, kajti nihče ne more zagovarjati še nadaljnji obstoj te nenaravne zveze. In ne bodo Hrastničani z vso pravico zahtevali, da jim mora občina Trbovlje še zgraditi vodovod in šolo?

Zagorjani so navedli še en vzrok za ustanovitev sreskega načelstva v Trbovljah, tako da bi ta srez obsegal vse industrijske kraje. Bogat bi bil ta srez, gradil bi bolnice, hiralnice, šole, ceste, podpiral kmetijstvo, socialne ustanove in ne vem, kaj še vse. Pri banovinski upravi gotovo ne bodo združili v eno celoto same bogate industrijske kraje, v drugo pa samo kmečko in kočarsko revščino. Vsi vemo, da črpa industrija svoje bogastvo iz daljnega okoliša, da pritegne naše delavce, zdrave roke, kmetije pa hirajo in pešajo, ker nimajo delavnih moči ali pa jih morajo drago plačati. Zato pa se mora zenačiti to stanje baš na ta način, da se onim siromašnim krajem povrne potom doklad i. dr. njih neprostovoljno prispevanje k bogastvu industrijskih krajev. To pravilo bo večno in ga tudi nove razmere ne bodo mogle spremeniti.

Ni dvoma več, da ni stvarne potrebe za ustanovitev sreske ekspoziture ali načelstva v Trbovljah, temveč da so to le želje posameznikov. Vse to pa niso razlogi za tako važne in resne spremembe, ki globoko zarežejo v zgodovino gotovih krajev in kjer mora biti salus patriae suprema lex. To načelo bo brez dvoma obveljalo tudi v vprašanju sreske ekspoziture v Trbovljah. Stara stvar pa je, da take ekspoziture nimajo življenske upravičenosti in že avstrijska uprava je bila na stališču, naj se ukinejo vse obstoječe politične ekspoziture. Tudi ona, ki je mišljena v občini Trbovlje, bi imela samo en del poslov sreskega načelstva, tako da bi se prebivalstvo moralo obračati v gotovih zadevah na ekspozituro, v drugih pa na sresko načelstvo. Da se s takim poslovanjem ne pospeši uradovanja v obeh uradih, leži na dlani. Ljudstvo bi bilo prikrajšano, nastalo bi nezadovoljstvo in uspeh ekspoziture bi bil negativen. Kar pa potrebujejo naši industrijski kraji, je policijski komisarijat, ki bi poleg drugih poslov delil tudi potne in orožne liste, imel nadzorstvo nad industrijo itd. Kje naj bi bil sedež, je vprašanje, ki ga bodo reševali v Ljubljani in Beogradu, mislimo pa, da je mesto za ta komisarijat v Trbovljah in ne na Zidanem mostu, kakor se je to že ugibalo.

Po svojem premogu so postale Trbovlje to, kar so, v industriji leži slava, ugled in moč Trbovelj iz nje črpajo svoje bogastvo, od katerega so radodarno dajali drobtine in kose tudi ostalemu okraju, ki je gledal vedno z zaupanjem, hvaležnostjo in ponosom na Trbovlje. Ni jim treba imeti skomin po uradih, ker jih ne potrebujejo in ker jim uradi obeležja in bodočnosti ne bodo predrugačili. In kakor zavisijo Trbovlje od svoje industrije, tako je usoda Laškega v tesni zvezi z uradi. Po njih je Laško nastalo, z njimi živi in pade oni mu dajejo značaj in eksistenco.

Poučna tehniška ekskurzija

Organizacija praktičnih elektrotehnikov in strojnih tehnikov v Ljubljani (OPEST), v kateri so včlanjeni absolventi naših delovodskih šol, je priredila tudi letos svojo vsakoletno ekskurzijo v inozemstvo. Ekskurzija je šla to pot v Avstrijo in na Češkoslovaško, vodil pa jo je gosp. inž. Ditrich. Udeleženci so odpotovali iz Ljubljane 24. avgusta in so si še isti dan ogledali velike hidroelektrične naprave firme STEWEAG (Štajerske elektrarne) v Pereggu in Mixnitzu. Med Pereggom in Gradcem se gradi ob Muri nov kanal, ki bo dolg nad 7 km. Pri gradnji je zaposlenih 1200 delavcev, uporabljajo pa se najmodernejši vrtalni in kopalni stroji. Čez kanal je že montiran železen most, ki je prvi v Avstriji zvarjen električno, brez zakovičnih ali vijačnih šivov. Nova električna centrala, ki bo imela dve turbini z navpično osjo, vsaka po 11.000 konjskih sil, bo oddajala električni tok tudi na Dunaj.

V naslednjih dneh so si ekskurzisti ogledali ogromne Böhlerjeve jeklarne v Kapfenbergu in so prisostvovali tudi izredno zanimivim preizkusom v laboratoriju. Ogledali so si nato še Linz, nakar so se odpeljali v Plzen. Pod vodstvom našega dalmatinskega rojaka inž. Radoslava Semiza so si ogledali ogromne in najmodernejše opremljene Škodove zavode. Zlasti interesanten je bilo pogled na množico parnih in električnih lokomotiv ter vagonov, namenjenih za Kitajsko. Enako zanimiv je bil obisk tudi v svetovno znani plzenski pivovarni »Prazdroj« in v njenih 9 km dolgih, v živo skalo vsekanih tunelih. Lepa slovenska pesem izletnikov je privabila kmalu prijetno družbo domačinov, ki so se pomešali med Slovence, tako da se je razvila prisrčna domača zabava.

Dva dneva sta bila posvečena ogledu krasne bratske prestolnice, zlate Prage, potem pa so se ekskurzisti odpeljali na Dunaj, si tam ogledali tovarne firme Siemens - Schuckert, dunajsko mestno kalorično centralo Simmering in razne druge znamenitosti. Dne 31. avgusta so se izletniki vrnili v Ljub-

ljano, veseli in zadovoljni, da so si na tem lepem potovanju lahko razširili svoje obzorje.

Tostran in onstran Karpatov

(Pismo s potovanja)

Drohobič, koncem avgusta

Pišem v Drohobiču, mestu Vzhodne Malopoljske (bivše Galicije), iz krajev, kjer vre iz zemlje nafta in ki bi že zato zaslužili, da jih bolje poznamo, ali tokrat hočem najprej opozoriti na par stvari, ki sem jih opazil ali doživel na prejšnjem svojem potovanju.

V Mariboru na kolodvoru me je nekaj prijetno iznenadilo: videl sem, da ima prodajalec časopisov tudi krakovski dnevnik »Ilustrowany Kurjer Codzienny« (kratko imenovan Kurjerek), torej tudi poljski časopis. Ko sem ga vprašal, od kdaj že prodaja Kurjerek, mi je rekel, da že dva meseca. To je vesel pojav, pomeni namreč, da mnogo Poljakov potuje skozi Maribor, večinoma na naše morje. Statistika gostov na Jadranu to potrjuje. Aprila meseca so bili na Hvaru gostje skoro samo Poljaki in Nemci. Na severni obali Jadrana so se utaborili Čehi, na jugu pa tudi Čehi, v sredini pa se utaborjajo Poljaki.

En dan sem se mudil na Dunaju, da pogledam nekaj v tamošnji nacionalni, prejšnji dvorni biblioteki. Stopil sem v kavarno »Beethoven«; dobiš v njej tudi dandanes časopise raznih slovanskih jezikov: bilo je »Jutro«, bil je »Obzor«, krakovski »Czas«, praški »Národní Listy«. Spomnil sem se pri tem slovanske mizerije po naših slovanskih mestih: najdemo večkrat edino kak češki časopis (»Lidové Noviny« ali »Národní Listy«, a posebno tudi »Prager Presse«, ki je res odlično redigirana in že zato vredna, da jo človek v roke vzame, a mnogi jo čitajo zato, ker je pisana — nemški, kakor so nekdaj v Ljubljani izmed zagrebških časopisov čitali večinoma in kvečjemu nemški pisani »Agramer Tagblatt«). Ljubljana menda nima v nobeni kavarni poljskega časopisa. Po prizadevanju »Poljsko-jugoslovenskega društva« v Zagrebu ima poljski časopis zagrebška kavarna »Medulić«. Gre pa za to, da bi časopise drugih slovanskih narodov čitali tudi naši ljudje, ne samo potujoči drugi Slovani.

Da ni bilo že zvečer in da niso bile trgovine že zaprte, bi kupil berlinsko »Die literarische Welt« (tako se menda imenuje časopis), ki je izdala »avstrijsko številko«. Čital sem v uvodniku te številke po priliki tole: »Mi (namreč: Prusi, Berlinčani) ljubimo Avstrijo, ali je ne razumemo. Je tam nekaj mehkega, nekaj slovanskega. Avstrija je bila integracija raznih elementov (torej: njih združevanje, spajanje v novo enoto). Pruska pa je abstrakcija (to pomeni: iz grobov vsega prejšnjega je nastala — kakšna uprav nemška filozofska beseda: »abstrakcija« mesto besede: »nasilje«, »uničevanje«, »pobijanje«, realnosti!). *Oesterreich ist entstanden, Preussen ist gewollt*«. (Zopet terminologija nemške filozofije, ki čudovito zna prikrivati istino ali nje pravi obraz pomakniti v meglo nejasnosti.) Ta pruska »abstrakcija«, »dieses gewollte Preußen« odločuje v nemštvu, ne avstrijski Dunaj, ter govori iz ust ministra Treviranusa ne samo Poljakom nego vsem zapadnim Slovanom. Pred meseci je ugleden slovenski pisatelj v nekem ljubljanskem dnevniku rekel, češ, po vojni se je značaj nemškega naroda čisto izpremenil. Kakor da bi se to, kar tiči v jedru nature, moglo izpremeniti tekom par let ali tekom ene vojne, pa najsi je bila ona še tako strašna in zato poučna. Danes se nemška »abstrakcija« pojavlja posebno ostro kot »Drang nach Osten« ter ograža direktno Poljsko; Nemci so dobri metodiki; pride zopet na vrsto »Drang nach Süden«. Zato nam na Jadranu ne sme biti indiferentno, kar Treviranus govori nad Baltikom. Vso pozornost moramo kot Slovani posvečati danes Poljski. Ljubljane se to vse čisto posebno tiče, a baš v Ljubljani je doslej »in polonicis« bilo slabo.

O češkoslovaškem Turčanskem Sv. Martinu sem napisal poseben feljton. Zato sedaj na sever od Karpat!

Južno od Krakova je lep svet, predgorje Tatram. Hribovit kakor Dolenjska, kakor hrvatsko Zagorje ali Slovenske gorice. Poznam tam dobro vse železniške zveze, tudi lokalnih železniških prog. In tako sem pred par dnevi izstopil na neznatni železniški postaji Breznica (Brzeznica) — česa sem iskal tam? Kaj najdem tam, v taki vasi ne daleč od Visle?

V literarni zapuščini Ljudevita Gaja sem našel posetnico Adama Gorczynskega, poljskega pisatelja iz Prešernovih časov, ki je po končanih univerzitetskih študijah gospodaril v Breznici, »pisateljeval« in svoje knjige pošiljal tudi Ilircem. Kdaj in kje se je Gorczynski seznanil z Gajem? Na to vprašanje si doslej nisem mogel odgovoriti. In sklenil sem, oditi v Breznico: je-li tam ostal kak spomin na Gorczynskega? Kakšne knjige ali korespondenca?

Šel sem od kolodvora v vas in vprašal nekoga, ali je v vasi šola ali župnija. »Šola je,« so mi odgovorili. Stopil sem v šolo in tam zvedel od učiteljice iz neke sosedne vasi, da je rodbina Gorczynskih še v Breznici, da je gospodski dvor Gorczynskih takoj gori na hribu.

Gospod Sygmunt Gorczynski, današnji lastnik vlastelinstva, je vnuk Adama — pisatelja, čigar sledove sem iskal. Mislil sem, da najdem samo kakšno starinsko, razpadlo hišo, a v resnici je to dobro ohranjen, velik poljski dvor z velikimi dvoranami, starimi slikami in staro biblioteko. Gospod Sygmunt mi je razkazal obširno svoje vlastelinstvo, a me obenem s svojo soprogo Poljkinjo, rojeno v Tiflisu, bogato pogostil. Literarni spomini deda njegovega Adama so ohranjeni; ko mi vse pripravi, se bom v Breznici lotil literarno-zgodovinskega dela.

Pa da vidite park vlastelinstva! Nikoli nisem videl tako visokih lip, kakor tukaj. Navadno so lipe široke in ne posebno visoke, a te so silno visoke in v krogu stoje, tvoreč na ta način milo prirodno senco. Menda pri nobenem slovanskem narodu ni bil kult lipe tako udomačen kakor pri Poljakih. Odkar je poezija Kochanowskega v 16. stoletju posvetila njegovo lipo v Črnem Lesu, ne izgine lipa iz poljskega pesništva in življenja.

Nazaj na kolodvor nisem več peščil, nego sem se vozil z vlastelinskimi konji. Bil je že mrak, a meni je bilo jasno v [illegible]

Drugačno sliko pa sem gledal sledečega dne, ko me je železnica v Podkarpatju (torej ne glavna in brza proga Krakov-Lvov) nesla na vzhod. Svet je lep kakor oni zapadno od Krakova in vendar, vendar.... zakaj vozili smo se po bojišču l. 1915., po bojišču težke nemške ofenzive iz prvih dni maja 1915, znane v zgodovini svetovne vojne pod imenom ofenzive in bitke pri *Gorlicah*, ki je pomenila konec ruske slave. Gorlic samih ni videti, zakaj leže nekoliko južno od naše železniške proge. Poljak, ki se je vozil z menoj, mi je pojasnjeval položaj. Kakor plin se je nemško-avstrijska vojna sila zalila tam od Novega Sonča, krita s svoje desne strani po Karpatih, v ruske pozicije. Bitka se je bila glavno na treh točkah in ena izmed njih je tik ob železnici: neznatni hribi, z gozdi pokriti, kažejo potniku velika vojaška pokopališča, kmetske hiše so skoro vse nove, zakaj v bitki so bile prejšnje uničene.

Proti večeru sem se pripeljal v Drohobič, v kraljestvo petroleja. *Dr. Fr. Ilešić.*

Slovanski svet

To so Slovani! Med svetovno vojno je nastalo debelo prijateljstvo med Bolgari in Madžari, češ da sta oba naroda mongolskega pokolenja. ... To je bilo takrat, ko so gotovi bolgarski šovinisti z vso resnostjo zatrjevali, da Bolgari sploh niso Slovani, marveč Mongoli. Po vojni, ki se je za Bolgarijo tako nesrečno končala, se je zdelo, da je Bolgare iztreznila nesreča, ki jih je zadela. Bolgarski listi so slovesno proglašali, da je bilo pobratimstvo z Madžari zabloda, ki je bila bolgarskemu narodu samo v sramoto in pogubo. Toda, kakor vse kaže, je ljubimkanje z Madžari v gotovih krogih na Bolgarskem še vedno v modi. Tako obstoja v Sofiji bolgarsko-madžarsko društvo, ki opravlja za Madžare najživahnejšo propagando v bolgarski prestolnici. Tu deluje tudi organizacija, ki širi znanje madžarskega jezika in skrbi za tesne gospodarske stike med Sofijo in Budimpešto, tu je dalje madžarska šola, ki jo marljivo poseča bolgarska deca. Da svoje simpatije do Madžarov še bolj posvedočijo, priredé v septembru iz Sofije veliko ekskurzijo v Budimpešto, da se udeleže »bolgarskega tedna«, ki ga pripravljajo Madžari Bolgarom na čast. Za to ekskurzijo delajo veliko reklamo vsi bolgarski listi, ne izvzemši »Mira«, glasila slovansko orijentirane narodne stranke. Čudni ljudje so Bolgari: pravijo, da so Slovani, pa obiskujejo Italijane in Madžare, nismo pa doslej še čitali, da bi bil kdo v Sofiji sprožil misel, da bi kazalo posetiti Beograd, Zagreb, Ljubljano, ali vsaj Prago ali Varšavo.

V suhi Ameriki

V eni od najboljših newyorških restavracij se je vršila ta teden celo za Ameriko izjemna slavnost. Znani tihotapec alkohola Dunn je stopil v pokoj, ker je zaslužil s kršenjem »suhega« zakona več milijonov dolarjev. Poleg stanovskih tovarišev so bili pri svečanem kosilu navzoči tudi javni delavci: politiki in dr. Dunn je pozdravil številne goste s kratkim nagovorom: Nisem dober govornik. Tihotapil sem samo žganje in pivo. Cariniki me niso ujeli in zdaj bom postal miren državljan. Prosim povabljence, naj se veselijo, kakor hočejo: vse je plačano!« Pri kosilu je bilo 600 oseb in je stalo 15.000 dolarjev.

Sukno, kamgarn

in drugo manufakturno blago kupite najugodneje v novi trgovini

A. Žlender

11562 **Ljubljana**

Mestni trg 22

Iz življenja in sveta

Po požaru v cerkvi

V ameriškem mestu Buffalu je požar uničil tamošnjo katedralo. Slika nam prikazuje ruševine, med katerimi je po čudnem naključju ostal skoro nedotaknjen kip Križanega

Skrivnostna zadeva ameriškega letalca

Nemški častnik-pilot se je smrtno ponesrečil v Rusiji — Njegova vdova je izvršila samomor pod okoliščinami, da je samomor popolnoma neverjeten

Pred nekaj dnevi smo priobčili sliko nemškega letalca Amlingerja in njegove mlade soproge, ki je po smrtni nesreči svojega moža baje sama skočila z letala, da se usmrti na isti način kakor je umrl njen mož. Kakor pa sedaj poročajo nemški listi, je zadeva močno tajinstvena. Že ob smrti letalca Amlingerja so oblasti najprej skušale potlačiti zadevo in javnost je bila obveščena, da se je Amlinger smrtno ponesrečil pri konjskih dirkah v Rusiji. Ker pa je bilo splošno znano, da pokojni letalec ni imel baš nikakšnega smisla za konjski sport, so oblasti priznale, da ga je doletela smrt pri poskusnem poletu na ruskih tleh. V javnosti so začeli šušljati, da ima Nemčija v Rusiji cel park letal in z njimi tudi precej pilotov. Nenadni odstop nemškega generala Heyeja je nekako potrdil to domnevo.

Stvar bi bila morda zaspala, da ni mlada Amlingerjeva vdova izvršila samomora s tem, da se je vrgla z letala, ko je bila na poti v Berlin k moževemu pogrebu. S tem pa je zadeva postala še sumljivejša, kajti javnost je takoj spoznala, da o samomoru ne more biti govora. Skozi ozko okno letala se človek pri brzini 150 km na uro na noben način ne more preriniti, pa naj ima še tako trden namen za samomor. Ako bi se mu pa to kljub vsem težavam posrečilo, je naravnost čudež, da padajoče telo ni poškodovalo krmila. Kakor pa se glasi poročilo, so šele po nekaj urah, ko je letalo že pristalo, opazili, da gospe Amlingerjeve ni več v letalu. Še več: z nesrečno vdovo so se vozile še 3 druge osebe, kojih imen ni mogoče dognati. Pri vseh drugih vožnjah se natančno zapišejo imena potnikov, ker so za to strogi predpisi, le pri tej vožnji so vse te formalnosti odpadle. Razen tega so vsi časopisi poročali o nesreči in izvajali sum, kako se je mogla gospa brez vsake pomoči preriniti skozi okno. Vendar se do danes ni javil nihče izmed treh sopotnikov.

V javnost počasi prodira prepričanje, da gre v tem primeru za dobro pripravljen in premišljen umor z namenom, da izgine obremenilna priča, ki so ji nedvomno znane podrobnosti o poslih njenega moža v Rusiji. Zdaj je tudi že znano, da je poročnik Amlinger v Rusiji poskušal nov tip letala in pri tem izgubil življenje. Vdova bi morda v svoji bolesti izdala kako skrivnost nemških vojaških krogov, ki so tedaj imeli dovolj povoda, da se rešijo neprijetne priče. »Leipziger Volkszeitung«, ki poroča podrobno o tej skrivnostni zadevi, poziva državno pravdništvo, naj uvede strogo preiskavo, kajti na samemu zanikanju vojaške oblasti že nihče več ne verjame.

Moč reklame

V vsaki francoski kavarni dobiva gost na zahtevo primerno drago »zajamčeno pristno pravo importno nemško pivo«. Med tem kaže uradna statistika, da je bilo med eno milijardo osemsto tisoč litrov piva, ki so ga lani popili Francozi, samo 1,200.000 litrov nemškega, 1 milijon angleškega in 600.000 litrov češkoslovaškega blaga. To pomeni, da pride na vsakih 15 tisoč vrčkov domačega francoskega pridelka komaj en vrček angleškega aleja, pristnega monakovskega ali plzenjskega piva. Toda gostilničarji rajši označijo svojo pijačo kot tujo, da jo dražje zaračunajo, in ljubitelji piva jim slepo zaupajo.

Brezbožni cariniki

Cariniki so znani po tem, da jim ni nobena stvar sveta ter da premečejo celo svete pošiljke. To je morala skusiti tudi ameriška svetnica Macphersenova, ki se je nedavno vrnila s potovanja po sveti deželi. Prinesla je s seboj velike kovčege spominov iz Palestine. Prti, kamenja, vode, oljčnih vejic in sličnih predmetov iz svetih krajev. Vsaj na nekaterih kovčegih je bilo tako napisano. Brezbožni cariniki pa so le odprli prtljago svetnice ter med raznimi svetimi spominčki odkrili tudi lepe svilene damske obleke iz Pariza, celo goro finega perila in sličnih modnih potrebščin. Gospa Macphersenova je morala za vse to plačati carino in se ni preveč pritoževala. Pač pa ji je bilo preveč, ko so neverni cariniki odmašili steklenice z vodo iz Jordana in iz Rdečega morja, ker so slutili v njih kako krepkejšo pijačo. Resnici na ljubo pa je treba povedati, da so se možakarji opekli, kajti v steklenicah je bila res voda.

Taksa za poljube v Italiji

V Firencah je bila nedavno obsojena na 3 mesece zapora dvojica mladih ljudi, ki sta napravila ta grozoviti zločin, da sta se na ulici javno poljubila. Odvetniku, ki je branil obtoženca, se je posrečilo po dolgem trudu omečiti sodnika, da je izrekel kazen pogojno za leto dni. Kakor izgleda, pada težka pest fašistične pravice na vsakogar, ki daje slab vzgled drugim in širi javno pohujšanje. Vendar je treba pripomniti, da sodišče ne čuva morale po vsej Italiji z enako neizprosno strogostjo. Za takšen zločin, ki mu v Firencah sledi kazen treh mesecev, se dobi v Rimu le globa 40 lir. Pri obravnavah o teh zločinih se mora sodišče zanesti le na izpoved bistrookega stražnika, ki je zapazil in ovadil kaznivo dejanje. Od njegove izpovedi zavisi višina kazni, kajti stražnik lahko oceni pohujšanje po lastni uvidevnosti in sodnik mu je dolžan verjeti.

Grozna noč

Petorica mladih Američanov je v družbi neke gospodične napravila izlet z jadrnico po Massachusettskem jezeru. Nenadoma pa je zbruhnil silovit vihar. Izletniki so [illegible] in čoln se je prevrnil. Nesrečna [illegible] je plavala [illegible], e oprijemala polzkega grella in morala [illegible] valovom. Opolnoči je z [illegible] krikom kot prva utonila [illegible] mogla gospodična. Kmalu so [illegible] sledili drug za drugim moški sopotniki. Šele ob svitu so rešili ribiči na pol mrtvega Fadena Garcijo, sina bostonskega odvetnika, kot edinega od nesrečnih izletnikov.

Pogumna plesalka

Znana ameriška plesalka Peg Joyce je potolkla vse mednarodne rekorde na področju ločitev, ker se je poročila že 14 krat. Zdaj je izdala knjigo »Moje življenje«, kjer popisuje vso to zakonsko zgodovino. Povzročila je v Ameriki veliko senzacijo, ker navaja vse svoje može s popolnimi imeni. Prvič je šla v zakon s 15 leti in vzela cirkuškega kolesarja Hartna. Ušla mu je s premožnim posestnikom Archerjem, pa je z njim vzdržala samo pet dni. Postala je potem soproga gledališkega podjetnika Hopkinsa, ki jo je vpeljal na oder in razširil njeno slavo. Kmalu pa je seznanil mlado ženo z nekim gledalcem, vplivnim politikom in že [illegible] ga večera tri mesece po zakonu je izgubil ženo. Potem je Peg postala grofica Mornero, dokler se ni naveličala grofa. Njenega brnega življenja, ki je zanj komaj prostora v beli knjigi, sploh ni mogoče popisati. Zadnji soprog, gospod Joyce, je zelo bogat. Peg je izdala za priprave pred svatbo en milijon dolarjev v enem tednu. Tega moža tudi menda ne bo tako nepremišljeno zapustila.

Belgijska prestolonaslednička dvojica

Prestolonaslednik Leopold in soproga princesa Astrid, ki je nedavno rodila dečka. Po vsej Belgiji vlada veliko sadovoljstvo in vrše se obširne priprave za slavnostni krst.

Morska bolezen

Pasteurjev zavod v Parizu je v svojem proučevanju morske bolezni opazoval učinke valov na vseh mogočih živalih. Izkazalo se je, da so psi silno občutljivi za enakomerno nihanje, ki ga povzročajo morski valovi. Popolnoma nedostopne pa so morski bolezni race in gosi, ki jih najsilnejše valovanje ne spravi iz ravnotežja. Zanimivo je, da valovanje morja ne vpliva na zlate ribice, v laboratoriju pa niso vzdržale umetnega valovanja in so se vse obrnile s trebuščkom navzgor.

Dobičkanosna tatvina

Navadno vrže tatvina dobiček tatu, ne pa okradenemu. A ni pravila brez izjeme, o čemer se je prepričal krznar Emile Saudrona v Parizu. Zvečer se je vrnil iz trgovine domov in našel vlomljena vrata. V sobah je bilo vse razmetano. [illegible] krznar je takoj pričel pregledovati svoje imetje. Kmalu pa se je oddahnil, ker je videl, da ni ničesar izgubil. Ne samo to, marveč je pod posteljo našel celo zavojček z dragulji v vrednosti 200.000 frankov. Menda je nekdo prepodil tatove, pa so v naglici pozabili dobiček prejšnjega izdatnejšega vloma. Namesto izgube bo zdaj dobil Saudron vsaj najdnino ali pa tudi kaj več, če se ne bo našel pravi lastnik.

Obleke za dijake in površnike za jesen
najceneje pri tvrdki 169
Drago Schwab, Ljubljana

Zračna vojna brez pilotov

Skupina letal ameriške mornarice, ki jih upravljajo brezžično s kopnega. Vzdignila so se v zrak brez letalcev ter lete proti sovražniku.

SOKOL

Sokolska nastopa v Kranju in Stražišču

V proslavo rojstnega dne svojega starešine Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, je priredilo sokolsko društvo v Kranju v soboto ob 20. uri javen nastop svojih oddelkov.

Park pred Narodnim domom je s svojim zelenjem in lepo razsvetljavo [illegible] [illegible] ob [illegible] cele prireditve. [illegible] so prikorakali na telovadišče vsi društveni oddelki in se razvrstili pred [illegible] Narodnega doma. [illegible] dece [illegible] je [illegible] postavili na [illegible] je nastopil [illegible] in pozdravil vse navzoče ter očrtal pomen prireditve. V svojem krasno zamišljenem in lepo podanem govoru je najprej omenil jubilej Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, poudaril [illegible] ljubezen vsega [illegible] ške dece do njega in nato očrtal pomen [illegible] svečanosti. V [illegible] besedah nam je predočil vrednost starih polkovnih zastav, teh novih prič junaških in krvavih bojev, teh svetinj na še zmagovite [illegible] kot simbol edinstva celega našega naroda. Svoj govor je končal z vzklikom kraljevini Jugoslaviji, sokolskemu starešini prestolonasledniku in Nj. Vel. kralju Aleksandru, kar je izzvalo vihar navdušenja. Moška deca je nato zapela državno himno.

Kot prva telovadna točka je nastopilo 13 članov sokolskega društva Naklo, ki so izvajali proste vaje za vsesokolski zlet v Zagrebu l. 1906. Njih nastop in izvedba sta bila res strumna, kar je še bolj presenetljivo, če upoštevano, da je bilo društvo šele v juliju [illegible] ustanovljeno. Upamo in želimo, da bi se društvo se nadalje razvijalo v tem pravcu. Za njimi je 8 članic prav lično izvajalo proste vaje, lastno sestavo njih vodnice s. Geister. Prav dober je bil zatem nastop moške dece s prostimi vajami za vsesokolski zlet v Beogradu, pod vodstvom neumornega, rekli bi drugega očeta, učitelja br. Stanka Zavrnika. Za moško deco je prikorakalo na telovadišče 12 članov domačega društva pod vodstvom br. načelnika C. Žebreta, ki so precizno in skladno izvedli proste vaje sokolskega društva Ljubljana I. za l. 1929. Ženska deca pod vodstvom N. Kušarjeve je žela s prostimi vajami aplavz. Njim je sledil nastop 60 moške dece s pestro točko: igre. To je res panoga sokolskega telovadnega sistema, ki prija tudi našim najmlajšim, jim je v zabavo in krepi obenem v rani mladosti njih telo. Tudi v nizu telovadnih točk javnega nastopa je to svetel moment, ki zanima in razveseljuje vse občinstvo. Moški naraščaj je nastopil z vajami O. S. Ž. za l. 1924. Ta točka nas ni povsem zadovoljila, najbrže zato ne, ker smo bili dosedaj vajeni, da je nastop moškega naraščaja izmed vseh oddelkov najstrumnejši in najeksaktnejši, zlasti pa nas je razočaralo majhno število (7) sodelujočih. Kam se porazgube mladi telovadci, ko odrastejo moški deci, ki je že precej let sem jako številna: Moškemu naraščaju je sledil nastop 6 članic z vajami s kiji. Rutinirane telovadke, katerim je bilo videti, da so se udeležile že marsikaterega nastopa, so izvedle vaje res vzorno in žele pri občinstvu velik aplavz. Kot zadnja točka vzporeda je 6 članov predvedlo simbolično vežbo »šesatero boj«. Njih nastop in izvajanje sta bila prav dobra, dasi zahteva vaja izvežbanih telovadcev, in bi bila vsekakor še boljša, če bi se vršil nastop na gladkih tleh.

Ves nastop je potekel hitro v določenem redu, brez nepotrebnih pavz in zavlačevanj. Vse telovadne točke je spremljala na klavirju sestra Hani Sajovičeva. Društvu je bilo naklonjeno tudi nebo, ki je spremljalo ves nastop z bližajočim se grmenjem in bliski, pa je vendar poslalo prve kaplje dežja šele po zadnji točki nastopa.

Kranjsko meščanstvo ni pokazalo za nastop zadostnega zanimanja, celo društveni odbor ni bil polnoštevilno navzoč, kar je oboje vsekakor zelo žalostno. Vsi oni pa, ki so nastopu prisostvovali, so sledili točkam z velikim zanimanjem in niso štedili s pohvalo.

V nedeljo popoldne ob 15. uri pa je priredilo svoj javni nastop sokolsko društvo v Stražišču, s sodelovanjem bratskih društev Kranj, Škofja Loka in Tržič.

Kot prva točka je nastop [illegible] 57 moške dece s prostimi vajami, izvedba dobra.

Njim je sledil ličen nastop ženske dece (22) s prostimi vajami za zlet v Beogradu. 22 članov je izvajalo Murnikove vaje, ki so kljub dolgoletnemu vežbanju trd oreh za vsa naša društva, njih nastop je bil razen posameznih gibov (vzročenje) dokaj zadovoljiv. Pri sledečem nastopu članic (16), ki je bil boljši od članov, je motila neenotno uvežbanost posameznih gibov pri različnih društvih. K orodni telovadbi so nastopile 4 vrste članstva, ena na drogu, 2 na bradljah in četrta z reševalnim platnom, ki je skrbela za zabavo občinstva. Med vajami smo videli nekaj skoro vrbunskih vaj, v splošnem pa naj bi člani raje izvajali nekoliko lažje vaje in te sigurno ter precizno, kakor pa, da poskušajo prvino, ki se jim le posrečijo. Nesigurna izvedba vpliva mučno na gledalca. Najlepša točka je bil nastop 7 članic domačega društva z vajami z robčki, želo so obilno in res zasluženo pohvalo. Spored je zaključil nastop 17 članov s prostimi vajami sokolskega društva Ljubljana I. za l. 1929, ki je bil skladen, vendar bi bila izvedba vaj lahko nekoliko bolj strumna. Nastop je vodil društveni podnačelnik br. Oman, telovadne točke pa je spremljal orkester domačega društva.

Med publiko, ki je bila žal jako maloštevilna, smo opazili tudi brata saveznega načelnika Bajžlja, ki je rodom iz Stražišča.

Oba nastopa v Kranju in Stražišču sta pokazala neumorno delovanje naših sokolskih društev, ki zaslužita iskreno pohvalo.

Ves svet pozna ASPIRIN tablete in njihov sijajni učinek pri vseh boleznih prehlada in revmatičnih boleznih.
Enako važno pa je vedeti, da je samo **jeden pravi**
Aspirin.
Nezmotljivi znak je Bayer-ev križ na vsakem ovoju in vsaki tableti in pa modro-belo-rdeča znamka na kartonu.
Pazite v lastnem interesu na te znake, katerih ni mogoče zgrešiti.
BAYER

Velika sokolska prireditev v obmejnem trgu v Gornji Radgoni

V nedeljo 7. t. m. se je na severo-zapadni meji vršila v sokolski postojanki v Gornji Radgoni pomembna sokolska prireditev. Ves trg je bil v zelenju in v jugoslovenskih zastavah. Po prisrčnem sprejemu sokolskih gostov iz Prekmurja, Murskega polja in Slovenskih goric so se vršile na lično okrašenem telovadišču skušnje za popoldanski nastop, ki so pokazale popolno pripravljenost. Domače društvo je postavilo primerno število telovadečih v dobrem stilu, le mladinskim oddelkom je treba posvetiti v bodoče še več pažnje! — Posebno so se pri skušnjah odrezali kot gosti člani iz Veržeja s slikovitimi sokolskimi vežbami in moškim naraščajem. Ves dopoldan je vladalo na veselišču živahno vrvenje, enako tudi na ulicah, ki so bile polne številnih gostov in občinstva. V avtomobilih so se pripeljali tudi Sokoli iz Maribora, Sv. Lenarta in Sv. Antona ter Sv. Benedikta, z njimi so prispeli tudi pevci »Jadrana«. Točno ob 3. je krenila iz telovadnice po trgu številna sokolska povorka, v kateri je bilo do 200 Sokolstva, četa gasilstva, ljutomerska godba in številno narodno občinstvo ter razne nacionalne organizacije, kakor Narodna odbrana, Meja, Jadranska Straža, ki so s svojim predsedstvom še povečali povorko in slavje. Izpred mestne hiše je pozdravil v značilnem govoru Sokolstvo in goste v imenu Gornje Radgone g. obč. odbornik Ivan L a n č i č, nakar je bil svečan zaključek povorke na telovadišču, kjer se je zahvalil za številni poset društveni starosta br. K. M a v r i č in očrtal kratek historijat nacionalnega gibanja — posebno Sokolstva ob meji — do današnjega dne. Z vzklikom prvemu starosti Nj. Vis. prestolonasledniku P e t r u, k r a l j u in k r a l j e v s k e m u d o m u ter odsviranjem državne himne je bil završen oficielni slavnostni del, nakar se je pričel telovadni del pod vodstvom br. nač. dr. P o t o č n i k a, br. S t a n o v n i k a in C. P r e l o g o v e. Žal, je dež prekinil lep in bogat spored. Med številnimi gosti smo opazili g. M ü l e r j a, zastopnika sreskega načelstva, br. žup. podst. dr. G o r i š k a in br. ter. s. žup. načelnika in načelnico M a č u s a. V splošnem je moralen uspeh kar največji, kar posebno poudarjamo združenju vseh narodnih sil ob meji za procvit in utrditev nacionalne jugoslovenske misli.

Zdravo! —ar.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV

Četrtek, 11. septembra.

LJUBLJANA 12.30: [illegible] 13: Napoved časa, borza, plošče. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 18.30: Koncert radio orkestra. — 19.30: Otroška ura. — 20: Plošče. — 20.30: G. Deržaj poje slovenske nar. pesmi. — Ga Sax-Pristovškova zapoje štiri balade. — 21.30: Prenos z Bleda. — 22.30: Napoved časa in poročila. BEOGRAD 10.30: Plošče. — 12.30: Koncert radio orkestra. — 17.30: Jazz-band. — 20.30: Jugoslovenski večer (prenos iz Zagreba). — 21.20: Koncert radio kvarteta. — ZAGREB 12.30: Opoldanski koncert. — 20.30: Jugoslovenski večer (instrumentalen koncert). — 21.20: Prenos iz Beograda. — PRAGA 17: Prenos koncerta iz Brna. — 19.35: Program iz Brna. — 20: Prenos simf. koncerta iz Karlovih Varov. — [illegible]: Koncert na orgle. — BRNO 17: Orkestralen koncert. — 19.35: Humoreske. — 20: Prenos simf. koncerta iz Prage. — VARŠAVA 17.15: Violinski koncert. 20.15: Večer mednarodnih plesov. — 21.30: Sluhoigra. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 15.15: Lahka godba orkestra. — 19.30: Prenos iz drž. opere: Massenet: »Manon«. — Tonfilmska glasba. — BERLIN 10.30: Koncert pevskega zbora. — 20.30: Dunaj - Pariz; odlomki iz operet dveh narodov. — Godba za ples. — FRANKFURT 19.30: Instrumentni orkester. [illegible] program. — 20.30: Orkestralen in pevski koncert. — LANGENBERG 17.30: Večerni koncert. — 20: Orkestralen in klavirski koncert. — 21: Simfoničen koncert. — Nočni koncert in ples. — STUTTGART 19.30: Prenos vsega programa iz Frankfurta. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 17.40: Ciganska godba. 20.35: Koncert na treh klavirjih. — 21.45. Plošče

GOSPODARSTVO

Šumarska razstava in naše gozdarstvo

Kakor je že tako na svetu, se ljudje mnogo premalo zanimajo za najbolj koristne stvari. To lahko trdimo o letošnji šumarski razstavi na Ljubljanskem velesejmu.

Najvažnejša gospodarska panoga je gotovo [illegible] Poljedelstvo posebno v gorskih krajih komaj toliko donaša, da se more kmetovalec skromno preživljati, za kritje drugih potrebščin pa si mora na drug način zaslužiti denar.

Razmeroma udobno žive le tisti prebivalci Slovenije, ki prebivajo v krajih, kjer se nahajajo dobro oskrbovani gozdovi. Od [illegible] imajo dohodke posestniki gozdov, [illegible] les sekajo, ki ga vozijo na žage, delavci na žagah kakor tudi lesni industrijci in trgovci. Vsi žive od gozda.

[illegible] je bilo gotovo zelo primerno, da se je ob desetletnici velesejmska uprava odločila prirediti šumarsko razstavo, da prikaže na čim bolj nazoren način bogastvo naših gozdov, racionelno izkoriščanje gozdov, gojitev gozdov, gozdne škodljivce, moderno gozdno tehniko itd.

[illegible] imarji, ki so razstavo priredili, so kaj dobro pogodili, ko so ob vsakem primeru [illegible] gospodarstvo. Vzemimo samo gospodarsko važnost drevesnic. Na razstavi imamo priliko videti kakšne so sadike v prvem, drugem ali tretjem letu, kako [illegible] imajo presajene sadike, kakšne so godne za saditi in slično.

[illegible] važno za naše posestnike je nadalje, da vidijo kako hitro raste eno ali drugo drevo, in kako se razlikuje kakovost lesa raznih vrst in slično. Prav poučno je prikazana [illegible] uporaba lesa in racionelno žaganje, pri katerem se skoraj nič lesa ne izgubi. Baš to bi bilo zelo priporočljivo, da bi si ogledali naši žagarji z dežele, ki so v mnogih primerih gluhi za vse dobre nasvete in jih niti slabo prodajanje ne izuči. Prav poučno je prikazano tudi spravljanje lesa.

Zanimiv je kotiček nadupravitelja Josipa Goedererja iz Turjaka, ki si je za vso razstavo, poleg predsednika dvornega svetnika g. Rubbie in neumornega šumskega referenta g. Josipa Vodopivca, priboril največ [illegible]. V njegovem oddelku vidimo [illegible] tudi tehnično plat. Prav tako praktično, kakor je prikazal poslovanje v knjigah, je na drugi strani izloženo tehnično delo. Žal, da omenjeni razstavljalec ni svojega kotička raztegnil in zainteresiral za svoje tabele, ki si jih je sestavil v teku večdesetletne prakse, tudi take posestnike, ki poznajo kubičen meter lesa le kadar ga lahko primejo. Merjenje prirastka s posebnim svedrom, ki ga je sam izumil, bi se dalo koncem koncev tudi praktično prav tako raztolmačiti kakor se dajo pazljivim učencem tolmačiti logaritmične tabele. Da gospod nadupravitelj ni samo teoretik, marveč tudi velik praktik, ter da je mojster v nazornem pouku, je najbolje dokazal [illegible] miniaturno žago, ki jo občudujejo vsi posetniki razstave. Ta žaga je pač bolj zanimiva in mnogo važnejša kakor tista lesena cerkvica in še marsikaj drugega o nenje[illegible] v naših dnevnikih.

[illegible] zanimanje vzbuja med posetniki [illegible]. Tudi to izkoriščanje gozda je [illegible] za posestnike gozdov [illegible] vidimo tri različno [illegible] debla, iz katerih se redi [illegible] v kakršne navadno sadimo [illegible]. En način je nemški, drugi je francoski, tretji pa avstrijski. Najrentabilnejši in priprostejši je videti nemški, ki so ga pred par meseci uvedli v mariborski okolici v tamošnjih borovih gozdovih. Seveda bo tudi pri pridobivanju smole, ki se sedaj prodaja za prav lep denar, treba stroge [illegible], da se to ne bo [illegible] gozdov.

Kakor že v uvodu omenjeno, dobi pazljiv posetnik [illegible] razstava prirejena, mnogo premalo [illegible] za to velevažno gospodarsko prireditev.

Delna krivda leži morda v neprimerni propagandi, ki bi jo morali delati prireditelji sami, posebno pa oblasti, ki imajo skrbeti za ugodni gospodarski razvoj in napre[illegible] [illegible] stejša predavanja bi bila priporočljiva.

Zborovanje žateških hmeljarjev

Pretekło nedeljo se je v Žatcu vršilo veliko zborovanje hmeljarjev, ki ga je sklicala nemška sekcija žateškega združenja hmeljarjev. Ker se je skupščine udeležilo 4000 [illegible] ki je razpravljal zlasti o ukrepih za zaščito hmeljarjev in o potrebi reforme provenijenčnega zakona. Daljša razprava se je vršila zlasti glede sramotnih cen, ki jih nudijo trgovci za letošnji hmelj.

[illegible] zahtevajo hmeljarji reformo provenijenčnega zakona v tem smislu, da se ob[illegible] na hmelj, ki se rabi za domači konsum. Nadalje se zahteva [illegible] valorizacij hmeljskih cen z državno pomočjo za ves letos pridelani hmelj, pri čemer naj se istočasno hmeljarji, ki bodo v okviru tega valorizacijskega sistema prodali svoj hmelj, pravomočno obvežejo, da bodo hmeljske kulture nadalje skrčili za 30 [illegible] hmeljar izkazali, da je v letih 1929, 1930 odposlal [illegible] 40 %.

Nadalje pozivajo hmeljarji češkoslovaško vlado [illegible] trgovinskih pogajanjih s konsumnimi državami doseže primerno znižanje uvoznih carin na hmelj v teh državah. Vlada naj ugodi tudi dolgoletni zahtevi hmeljarjev po ukinjenju tranzitnih skladišč in naj s sedežem v Žatcu postavi posebnega komisarja za hmelj. Prepove naj se vsaka terminska kupčija s hmeljem. Čim prej se mora ustanoviti prisilni [illegible] za hmeljsko trgovino, ki naj določi enotne nakupne in prodajne pogoje.

*

Vprašanje prisilne porabe domačega hmelja v Nemčiji. Deputacija nemškega združenja hmeljarjev je te dni obiskala državnega ministra za prehrano Schieleja, da podpre predloge bavarske vlade glede [illegible] nih ukrepov za hmeljarstvo. Minister Schiele [illegible] da [illegible] prisilna [illegible] že zakonsko uveljavljena, če ne bi bil razpuščen državni zbor. Obljubil je deputaciji, da bo prisilno porabo domačega hmelja kot nujni predlog stavil novemu državnemu zboru, čim se sestane. Trgovinska pogajanja s Francijo zaradi povišanja carine na hmelj pa se bodo že v kratkem pričela.

Pogoji za uveljavljenje preferenčnega carinskega sistema

Kakor znano, je varšavska konferenca agrarnih držav osvojila načelo Jugoslavije, Rumunije in Madžarske glede zahteve po uvedbi preferenčnih (ugodnostnih) carin za evropske agrarne proizvode v evropskih industrijskih državah. S tem je napovedala [illegible] jene klavzule o največjih ugodnostih. V znani češki reviji »Hospodářská Politika« je bila [illegible] preferenčnega sistema te dni objavljena zanimiva razprava češkega gospodarskega strokovnjaka Bittermanna, ki poudarja, da je zahteva po agrarnih preferenčnih carinah enostranska, dokler ni predvidena istočasna uvedba preferenčnih carin za uvoz industrijskih izdelkov v evropske agrarne države. Industrijske preferenčne carine so po [illegible] skega agrarnega preferenčnega sistema. Agrarne preferenčne carine v industrijskih državah in industrijske preferenčne carine [illegible] izpopolnjevati. Nadaljnji pogoj za uvedbo evropskega preferenčnega sistema je ta, da mora tak sistem s svojimi prednostmi nadomestiti industrijskim državam vso trgovinsko - politično škodo, ki bi nastala zaradi retorzijskih ukrepov prekomorskih držav. Velike evropske industrijske države pa imajo znatne izvozne interese izven Evrope, ki bi bili po uvedbi preferenčnega sistema oškodovani. Končno pa je mnenja, da bo uspeh prizadevanj agrarnih držav mnogo odvisen od tega, če bo mogoče preferenčni sistem spraviti v sklad z mogočnimi interesi agrarcev v industrijskih državah.

— Financiranje cestnih in železniških gradb. AA. Udruženje jugoslovenske industrije za predelovanje železa in bakra je izročilo ministru za trgovino in industrijo vlogo, v kateri prosi, naj priporoča kraljevski vladi, da se velika javna dela po načrtu gradbenega ministra s predvidenimi stroški 1800 milijonov Din. ne odstopijo tujim podjetjem, ki bi hkrati tudi finansirala ta dela. Udruženje predlaga, da ministrstvo za zgradbe vzame izvedbo predvidenih del v svoje roke in jih izvrši v lastni režiji. Udruženje zlasti naglaša, da bo državna uprava na tej podlagi dobila mnogo povoljnejše pogoje za uspešnost del, kar je nekaj čisto drugega za delodajalca, v tem primeru za državo, če ni odvisna od podjetnika, ki s pogodbo finansira ta dela. Upoštevati je tudi treba, da tuji podjetniki pri sklenitvi pogodb dobe velike ugodnosti, ki gredo na škodo ne samo gospodarstvu, nego tudi državni blagajni. Te ugodnosti obsegajo med drugim carine prost uvoz orodja in materijala, dovoljenje za zaposlitev tujega tehničnega in strokovnega osobja in naposled oprostitev raznih državnih in samoupravnih dajatev.

— Izplačilni promet Poštne hranilnice z Rumunijo. Te dni se je ravnatelj Poštne hranilnice dr. Nedeljković mudil v Bukarešti, kjer mu je uspelo vzpostaviti zvezo za virmanski in izplačilni promet z Rumunijo. Poštna hranilnica vrši izplačilni in virmanski promet že z večino držav in je sedaj izpopolnila vrzel, ki je obstojala v prometu z Rumunijo. Ker Rumunija nima poštno-hranilnične ali državne čekovne institucije, je naša Poštna hranilnica stopila v zvezo z Rumunsko trgovsko banko (Banque Commerciale de Roumanie), ki bo izplačevala vse vloge za Rumunijo. Uvedba tega prometa je tem važnejša, ker z Rumunijo še nimamo niti običajnega poštno nakazniškega prometa.

— Brodska tvornica vagonov proučuje možnost produkcije tovornih avtomobilov. Z Dunaja poročajo, da se posebna komisija strokovnjakov Brodske tvornice vagonov in njene večinske delničarke dunajske Staatseisenbahngesellschaft peča z vprašanjem [illegible] Naj [illegible] fabrikacije tovornih avtomobilov. Brodska tvornica vagonov bi v tem primeru vzela licenco za izdelavo gotovih tipov tovornih avtomobilov od kake inozemske specialne tvornice.

— Znižanje diskonta v Avstriji. Avstrijska Narodna banka je včeraj znižala diskont od 5 in pol na 5 odstotkov. Dosedanji diskont 5 in pol odstotka je bil v veljavi od 24. marca t. l. S tem znižanim diskontom je avstrijska Narodna banka le delomа pri[illegible] dejstvo, da se privatni diskont giblje v zadnjem času na višini 4 in eni osmini odstotka in da stanejo kratkoročni dolarski in funtovi krediti komaj 3 do 31 in en četrt odstotka letno.

Dobave. Dir. drž. rud. Velenje sprejema do 15. t. m. ponudbe za dobavo kemikalij; do 22 t. m. glede dobave 1000 kg avtomobilnega olja, 300 kg olja za dinamo in 800 q žganega apna. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 11. t. m. ponudbe glede dobave 2000 kg olja in 3000 kg [illegible] do 27 t. m. pa glede dobave 2000 kg karbolineja. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 19. t. m. ponudbe glede dobave [illegible] za [illegible] stroj, do 22 t. m. pa glede dobave 3000 kg mila. (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

— Dobave. Splošni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 13 t. m. ponudbe glede dobave 30 komadov rešilnih skrinjic; do 15. t. m. pa glede dobave 1 otomane; prometno-komercijalni oddelek do 15. t. m. ponudbe glede dobave 150 komadov vzvodov za signalne stranske svetiljke; gradbeni oddelek pa do 28. t. m. ponudbe glede dobave pohištva za železniške postaje. (Predmetni pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave krede za markiranje mokrega lesa, 100 tub sidola, do 22. t. m. pa glede dobave parnih ventilov in ležajev. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 18. t. m. ponudbe glede dobave 900 kg pločevine. Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 23 t. m. ponudbe glede dobave pločevine, lopat za premog in bencina. (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.) Dne 12. t. m. se bo vršila pri dravski stalni vojni bolnici v Ljubljani licitacija glede dobave živil (meso, mleko, kruh, riž, zdrob, testenine, sladkor, čaj, fižol, olje itd.). (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI, pogoji pa v pisarni omenjene bolnice.) Dne 25. t. m. se bo vršila pri glavnem sanitetskem skladišču v Zemunu ofertna licitacija glede dobave 150 komadov posod za premog in 100 komadov železnih umivalnikov. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI, pogoji pa pri istem skladišču.)

Vse knjige ki jih rabiš, kupi v knjigarni Tiskovne zadruge LJUBLJANA, Prešernova ul. 54.

Knjigarna ti da pri nakupu šolskih knjig brezplačno lepo knjigo po izbiri

BORZE

10. septembra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet zopet slab in je bilo le v devizah Oslo in Budimpešta nekaj več prometa. Tečaji so z malimi spremembami ostali skoro nespremenjeni.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda nadalje čvrsta. Za aranžma se je danes trgovala po 442, za december pa po 442.5 — 443. V ostalih državnih papirjih ni bilo prometa. Med bančnimi vrednotami je bilo več zaključkov v Prašted1oni po 922.5 do 925 in nekaj v Jugobanki po 78 ter v Poljodelski po 56. Med industrijskimi papirji pa je bil promet v Trboveljski po 309, v Dubrovački po 460 in v Dravi po 217.5 do 220.

Devize in valuta.

Ljubljana. Amsterdam 22.74, Berlin 13.455, Brusel] 7.8796, Budimpešta 987.55 do 990.55 (989.05), Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9632—7.9932 (7.9782), London 274.65, Newyork [illegible], Pariz 22.73, Praga 167.62, Trst 294.60—296.60 (295.60), Oslo 1509.80—1513.80 (1511.80).

Zagreb. Amsterdam 22.74, Dunaj 796.32 do 799.32, Berlin 13.44 — 13.47, Brusel] 787.96, Budimpešta 987.55 — 990.55, Milan 294.676 do 296.676, London 274.25—275.05, Newyork [illegible], Pariz 22.73, Praga 167.22—168.02, Zürich 1094.40 do 1097.40.

Curih. Zagreb 9.12875, Pariz 20.23, London 25.06, Newyork 515.1750, Brusel] 71.90, Milan 26.99, [illegible] Amsterdam 207.[illegible], Berlin 122.7650, Dunaj 72.77, So[illegible] 3.[illegible], Praga 15.2950, Varšava 57.70, Budimpešta 90.25, Bukarešta 3.0750.

Dunaj. Beograd 12.5225 — 12.5625, Berlin 168.33 — 168.83, London 34.38125 — 34.48125, Milan 37.115 — 37.115, Newyork 706.75 do 709.25, Curih 137.13 — 137.63; dinarji 12.45 do 12.51.

Efekti.

Ljubljana. 8 % Blair 98 bl., 7 % Blair 87.25 bl., Celjska 160 den., Ljub. kred. 122 den., Prašted1ona 925 den., Kreditni zavod 170—180, Vevče 124 den., Ruše 280—300. Stavbna družba 40 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda [illegible] in kasa 442 — 442.50, za december [illegible] investicijsko 87.75 [illegible] 8 % Blair 97 — 98, 7 % Blair [illegible] do 96, 6 % begluške 76.25—77; bančne vrednote: Prašted1ona 925 — 927.50, Union 192 — 194, Jugo 77.50—78, Narodna 8100 do 8200, Srpska 188 den., Zemaljska 130—132, Poljo 56—57.50, Ljublj. kreditna 122 den.; industrijske vrednote: Nar. šumska 25 den., Našička 1100—1250, Gutmann 152.50 —160, Slaveks 60 den., Slavonija 200 den., Drava 215—225, Šećerana 312.50—315, Brod vagon 98—100, Union 120 den., Vevče 124 den., Isis 40 — 50, Dubrovačka 400 — 405, Trbovlje [illegible] — 400.

Blagovna tržišča

LES

+ Ljubljanska borza (10. t. m.). Tendenca nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Povpraševanje je za 2 vagona [illegible] bukovega oglja (80 % canello in 20 % kosovnega oglja, takojšna dobava). Nudi se 100 m. lesnih, tesanih tramov, 1 vagon lepega belega javorja (plohi, 27—100 mm) in partija brzojavnih drogov.

ŽITO

+ Ljubljanska borza (10. t. m.). Tendenca za žito nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Ponujali so (vse za slovensko postajo, plač. 90 dni): pšenico: baško 80/81 kg po 225 do 227.5, 79/80 kg po 215—217.5, 78/79 kg do 212.5; koruzo: baško, rešet., za prompt no dobavo po 177.5 — 180; ječmen: baški ozimni, 66/67 kg po 175 — 177.5; oves: baranjski po 205—207.5; rž: baška, 72 kg 167.5 — 170; moka: baška »0« po 360 do 365.

+ Novosadska blagovna borza. (10. t. m.) Tendenca mirna. Promet: 19 vag. pšenice, 42 vag. koruze, 7 vag. moke in 5 vagonov otrobov. Pšenica: baška in gornjebaška 79,80 kg 157.50 — 162.50; banaška, Tisa, šlep. 79.80 kg 162.50—167.50; gornjebanaška, 79/80 kg 16 — 162.50; sremska, slavonska, 78 kg 147.50—152.50. Oves: baški in sremski 127.50—132.50. Ječmen: baški in sremski, 63/64 kg 107.50—110. Koruza: baška in sremska 110—115; banaška 107.50—112.50; ladja Dunav 112.50—117.50. Moka: baška »0g« in »0gg« 285—295; »2« 255—265; »5« 220—230; »6« 172.50—182.50; »7« 115 do 120; »8« 95—100. Otrobi: baški, sremski 80—85. Fižol: baški, beli 260 —280.

+ Budimpeštanska terminska borza (10. t. m.). Tendenca mirna; promet srednji. Pšenica: za oktober 13.80 — 13.82, za marec 17.23—17.24, za maj 17.59—17.60; rž: za oktober 9.60—9.63, za marec 10.82—10.83; koruza: za september 14.86—14.90, za maj 14.29—14.30, tranzitna za maj 12.55 — 12.60.

Iz Ljutomera

lj— Iz občinske seje. Na svoji zadnji seji je občinska uprava sklenila, da se pokojninska zadeva bivšega tajnika Kollerja uredi pozneje. Dalje je priznala novemu tajniku primerno stanarino, dokler mu ne nakaže službenega stanovanja. Proračun za klavnico se zviša na največ 200.000 Din, dela pa se razpišejo in oddado brez ozira na najnižjo ponudbo. Mestna hranilnica v Ljubljani je izjavila svojo načelno pripravljenost, da da mestni občini posojilo 3,000.000 Din, ki bi se naj porabilo za zgradbo novega uradnega poslopja za sresko načelstvo, občino in druge urade. Posojilo bi se amortiziralo v 30 letih. Občina razpiše tudi oddajo regulačnega načrta ter najame za to tudi primerno posojilo. Tri prošnje sokolskega društva in sicer za prodajo starega požarnega stolpa, za prodajo male zemljiščne parcele in za črtanje letošnjega obroka za stavbišče Sokolskega doma so bile odklonjene. Nato je uprava določila minimalne cene za vino letnika 1928. Ker obstoja v Ljutomeru že mestna hranilnica, je občinska uprava mnenja, da je ustanovitev nove (banovinske) hranilnice nepotrebna. Dalje se je sklenilo, da se naj predlaga banski upravi združitev obeh cestnih odborov (ljutomerskega in gornjeradgonskega) v en odbor za ves srez. Invalidu Erhartu Mavriču se dovoli, da postavi na Glavnem trgu ličen paviljon za trafiko; v to svrho mu da mestna občina prostor s površino 8 kvadratnih metrov v najem. Nato je uprava obravnavala nekatere prošnje Olepševalnega društva zaradi obcestnih kanalov pri novih občinskih hišah zaradi napisnih tabel zoper vožnje po pešpotih, zaradi onesnaženja Ščavnice ter nekatere manj važne zadeve.

lj – Prenos. Pretekli teden so dvignili rakve ban. umrlega dr. Karola Grossmanna in njegove žene Matilde iz grobnice obitelji Zemljič, v kateri sta začasno počivala, ter ju prenesli v novo grobnico, ki so jo pustili zgraditi otroci pokojnikov poleg grobnice Laska Rajha.

Iz Slov. Bistrice

sb— Uboj. V noči od 7 na 8 t. m. je obhajala gospodinja velikega pohorskega kmeta Jožeta Podkrižnika, podomače Moma iz Frajhajma blizu Sv. Areha godovanje. Godci so veselo svirali, gospodar pa je došle sosede prijazno pogostil. Okrog polnoči se je pridružil veseljakom še kovaški pomočnik Kovač, ki pa je bil že precej vinjen. Ko se gostje pričeli okrog treh zjutraj odhajati, je hotel objestni Kovač za vsako ceno ostati pri dekli, s katero je baje imel ljubavne odnošaje. Vse prigovarjanje ni pomagalo in ko je gospodar hotel trmastega gosta energično odpraviti iz dekline čumnate, je ta potegnil dolg lovski nož ter nenadoma in z vso silo zabodel svojega gostitelja Podkrižnika v srce, tako da je nesrečni gospodar v lastni hiši trenutno izdihnil. Nenavadni primer posurovelosti vzbuja v vsej okolici ogorčenje, zlasti še, ker je bil zabodeni kmet v vsej soseščini zelo priljubljen.

Iz Ptuja

j— Podružnici CMD priredita v nedeljo 12. oktobra svojo običajno tombolo s krasnimi dobitki. Odbor prosi ostala narodna in kulturna društva, da se ozirajo na zgorajšnji datum pri določanju svojih prireditev.

j— *Društvo jugoslovenskih akademikov v Ptuju.* Na IX. rednem občnem zboru 5. t. m. je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik cand. ing. Tonejc Stane, podpredsednik cand. med. Pogorelc Stanko, tajnik stud. iur. Zajšek Mate, blagajnik stud. pharm. Tobias Brunon; odbornika stud. pharm. Gorjup Zdenko in stud. iur. Kolarič Karl; revizorja cand. med. Toplak Lojze in stud. iur. Žagar Ignac. Častno razsodišče: dipl. iur. Brumen Anton, dipl. iur. Petrovič Simon in stud. iur. Rubin Maks.

Dopisi

BOSTANJ OB SAVI. V ponedeljek 1. t. m. je bila v svrho razširjenja šolskih prostorov pri nas komisija, katero so tvorili višji šolski nadzornik Škulj, banovinski stavbni inženjer, sreski načelnik doktor Šiška, sreski zdravstveni referent dr. Vidmar in sreski šolski nadzornik Levstik. Navzoča sta bila tudi šolski in občinski odbor. Po vsestranskem preudarku je projektirano novo šolsko poslopje na zemljišču posestnice Redenškove poleg sedanjega šolskega vrta. Prvo nadstropje sedanje šole se bo preuredilo v učiteljska stanovanja, v pritličju se pa preuredijo lokali za gasilno društvo, Strojno zadrugo, občinsko pisarno itd. Z realizacijo tega posrečenega načrta bo dobil Boštanj moderno šolsko poslopje, obenem bo pa tudi rešeno vprašanje javnih in društvenih lokalov.

ŠOLSTVO

Glasbena šola v Kranju. Vpisovanje v glasbeno šolo bo v ponedeljek 15. t. m. od 9. do 10. in od 16. do 17. v glasbeni sobi v pritličju gimnazije. Redni pouk se prične v torek 16. t. m. Poučevala se bosta klavir in violina, po potrebi tudi drugi instrumenti in teoretični predmeti.

Zvezni učni zavod za gradbeno stroko in umetno obrt, Gradec, Brockmanngasse 70. Vpisovanje bo 16. t. m. za gradbeno strokovno šolo in umetnoobrtni oddelek (4 letniki). Sprejemni izpiti bodo od 16. do 18. t. m. Vpisovanje v javne učilnice (umetno-obrtno risanje osnutkov, figuralno risanje, modeliranje, verski umetnostna zgodovina in strokovno risanje za obrtnike) od 1. oktobra dalje v začetku vsakega meseca. Vpisovanje v gradbeno rokodelsko šolo 15. oktobra (3 zimski tečaji). Programi in druga pojasnila se dobe od direkcije. Telefon 30—23.

Iz uradnih in drugih službenih objav

Okrajni cestni odbor mariborski razpisuje za zgradbo prvega kilometra občinske ceste prvega reda Sv. Ožbolt—Kapla, pričenši pri Sv. Ožboltu ob Dravi, prvo javno pismeno ofertno licitacijo v skrajšanem roku 14 dni na dan 30. t. m. ob 10. v prostorih okrajnega cestnega odbora mariborskega, Koroška cesta [illegible] II. [illegible] računa, ki znaša 318,504.94 Din. Okrajni cestni odbor [illegible] ponujene vsote.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Antiseptično preparirana »OLLA« GUM..! Čuvajte svoje največje blago — ZDRAVJE! Dokazano najbolj dovršena. 265

Modni salon damskih klobukov 11595
L. Dergane, Sv. Petra 27
ima stalno na zalogi
NAJNOVEJŠE DUNAJSKE MODELE
Cene najnižje! Točna postrežba!

Starši! Učitelji!
ČRNIVČEVI
RAČUNICI
za osnovne šole I. in II. del
izideta v novi izdaji prve dni oktobra tl.
Knjigi sta neutrpen pripomoček otrokom pri učenju doma
Naročite takoj! 12975
Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani

Žrebanje v drž. raz. loteriji

Dne 8. t. m. (III. razred) so bili izžrebani sledeči dobitki:

Din 1.000 št. 1.858, 39.550, 98.971.

Din 400 št. 1.888, 9.726, 9.723, 13.870, 17.917, 17.942, 19.134, 27.758, 29.241, 36.659, 37.782, 38.171, 39.515, 39.520, 39.534, 39.537, 44.118, 46.675, 47.420, 48.342, 48.369, 48.385, 49.434, 49.447, 57.358, 57.360, 57.371, 66.441, 66.455, 66.456, 66.458, 66.489, 67.576, 67.588, 73.762, 73.786, 73.983, 75.045, 75.064, 75.073, 76.632, 76.663, 77.228, 77.247, 78.030, 81.283, 86.946, 87.217, 87.251, 87.252, 87.819, 87.968, 87.973, 96.614, 98.102.

Za male dobitke izžrebane srečke zamenjamo za neizžrebane, tako da omogočimo našim igralcem igranje na visoke dobitke.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

W. [redacted]

Kdo jo je umoril?

[redacted]

»Prav tisti večer, ko se je zgodila tragedija, sem se vozil preko Kanala; zvedel sem o njej šele iz pariških listov. Zdaj seveda izprevidim, da bi se bil moral takoj vrniti.«

»Pričakovali sva te,« je z rahlim očitanjem rekla gospa Lakeova; »brez gospoda Kenyona in Georgea bi bili popolnoma zapuščeni.«

»Seveda je bilo neoprostljivo z moje strani, a vendar si tega ne smeta razlagati s pomanjkanjem sočutja. Ko sem se vrnil, je trajalo še nekaj časa, predno sem vaju našel.« Zadnje besede so bile nekam negotove in tihe.

Utihnili so. Vsak je hotel nekaj reči, a nobeden ni našel prave besede.

Naposled je Anthony vstal, rekoč: »Dajva, milostiva, pojdiva se malce izprehajat po obali. Artur in Madelina se bosta gotovo hotela kaj pomeniti.«

Madelino je izpreletelo, a rekla ni niti besedice. Gospa Lakeova je bila Anthonyjevega predloga vesela. Čeprav je drugače sovražila nastope, se ji je vendar zdelo, da je krepka nevihta med »otrokoma« edino sredstvo, ki še more očistiti zrak.

Madelina je počakala, dokler nista bila ona dva dovolj daleč, nato pa je stopila pred Arturja. Še nikoli v svojem življenju ni bil videl, da bi obličje ženskega bitja izražalo tolikšno besnost. »Lopov! Ti podli lopov! Tak to je bilo! Ne zini mi besedice, drugače te udarim po obrazu. Ali misliš, da sem bila ves ta čas slepa? Opazovala sem te in dobro videla, kako si se vtihotapil v Kittino srce. Upala sem, da boš toliko mož in se boš premagal — [illegible] boš popolnoma pustil ali pa mi odkrito in pošteno povedal, da ljubiš Kitty, ne mene. Namestu tega si pa še dalje hlinil nagnenje do mene — in to so zdaj posledice.«

Potegnila si je zaročni prstan s prsta in ga vrgla ob tla.

»Na! Vzemi ga nazaj! Tako mi je, kakor da bi mi zastrupljal roko. In pojdi — pojdi! Zakaj še nisi odšel?! Morda najdeš kje drugod odpuščanje! Pri meni ne! Pri meni ne!!«

Gledala je v obraz, ki ni bil nič manj besen od njenega. S stisnjenimi pestmi je stopil proti njej.

»Da se le drzneš izreči zoper mene to peklensko obdolžitev! Pobil bi te, če bi bila mož!«

»Jaz na tvojem mestu se ne bi pomišljala,« je odgovorila; glas ji je drhtel od brezmejnega zaničevanja.

Le z največjim naporom se je premagoval.

»Madelina, ali me res dolžiš, da sem umoril tvojo sestro?«

»Pri tebi je vse mogoče! A to bi bilo v mojih očeh manjši zločin kakor ono drugo — — — ono drugo!«

Stal je, kakor da je treščilo vanj. »Blazna moraš biti, blazna! Slovesno ti zastavim častno besedo, da me po krivem obdolžuješ. Strahota je, da moreš le pomisliti na to.«

»Oh, če bi ti smela verjeti, če bi me mogel prepričati!! Pokleknila bi predte in te prosila odpuščanja! A to ni mogoče. Videla sem vaju skupaj; imenuj me vohunko, če hočeš — borila sem se za svojo ljubezen. Videla sem, kako te je gledala. Ženska se v takih stvareh ne moti.«

»Bila si slepa od ljubosumnosti pa si videla strahove!«

»Ali se upaš trditi, da je nisi ljubil? Če je v tebi le še iskrica moštva, povej zdaj resnico!«

»Bog mi odpusti, da, ljubil sem jo.« Pobesil je glavo.

»Da, Bog ti odpusti!« je kriknila z zaničevanjem. »Le kliči Boga, kakor da bi stal na strani zapeljivcev.«

»Lažeš, Madelina,« je zakričal v onemogli besnosti. »Ali te ne more res nič prepričati? Povedal sem ti resnico. Da ljubil sem jo, a to ni v ničemer zmanjšalo moje ljubezni do tebe — prisežem ti, da ji nisem nikoli pokazal svojih čustev.«

»Kakšna podlost, kakšna prezrekljiva nizkota! Spravi se! Že tvoja navzočnost okužuje zrak! Nikoli več te nočem videti, dokler bom živa! Glej, da se spraviš, ali pa pokličem ljudi na pomoč!

Mešalo se ji je. Artur je vzel svojo potno torbo in se okrenil, da bi odšel. »Prišel bo dan, ko ti bo žal, da si me pahnila od sebe. Dotlej pa odhajam iz tvojega življenja kakor sama hočeš.«

Madelina je ostala sama. Skušala je poteptati prstan s petami. Nato se je s krčevitim ihtenjem zgrudila in skoro nezavestna obležala na tleh.

Tako sta jo našla gospa Lakeova in Anthony, ko sta se vrnila; mati jo je pobrala in jo nežno peljala k naslanjaču. Kaj se ti je zgodilo, dragica, in kje je Artur?«

Madelina se je komaj premagovala. »Če me imaš kaj rada, mama, ne izreci pred menoj nikoli več imena tega človeka. Odšel je za zmerom.«

Anthony se je zdrznil in na njegovem licu se je pokazal začuden izraz.

Žalost, ki ni več poznala upanja, se je bila spustila na hišo.

8. poglavje.

Narednik Curtis gre na delo.

Narednik Curtis se je dobro zavedal svoje odgovornosti. Naloga, razjasniti »littleworthsko skrivnost«, je bila težka in vrli mož je živel v neprestanem strahu, da mu ne bi vzeli zadeve iz rok.

Ko je stopila v njegovo pisarno visoka postava Kenyonova, spremljana po redarju, je presenečen dvignil glavo iznad papirjev.

»S čim vam lahko ustrežem?« je vprašal in vstal.

»Vi uradujete v zadevi Kitty Lakeove, kaj ne, gospod narednik?«

Da, jaz.«

»Rad bi šel v svojo hišo, da vzamem neke papirje, ki sem jih pustil tam. Moj voz čaka zunaj in če utegnete, bi vas prosil, da bi se peljali z menoj.«

»Prav rad. Samo po ključe stopim, pa vam bom takoj na razpolago.«

Čez nekaj minut sta se peljala po strmi cesti, ki vodi skozi gozdove k nesrečni hiši. Zbrzela sta mimo cerkvice, skrite med gostim zelenjem, in njene sosede, majcene šole, kjer so se vsako jutro zbirali kmečki otroci k pouku. Kmetije so bile raztresene daleč naokoli, tod blizu pa ni bilo nikjer videti človeškega bivališča.

Kenyonova hiša je kazala sledove zanemarjenja. Trata je bila podivjala in povsod je poganjal plevel. Oknice so bile zaprte in ljudska praznovernost je že snovala okoli hše vse polno strašnih istorij o nočnih strahovih in pošastnih tožbah, ki se oglašajo v njej. Kmetje so ponoči le tedaj ubirali pot mimo hiše, če so bili v to neizogibno prisiljeni. Pri vrtnih vratih sta moža obstala.

»Čudno,« je rekel Curtis, »kaj lahko napravi zanemara v nekaj dneh. Človek bi si mislil, da je hiša že več mesecev zapuščena.«

»Jaz ne bom tu nikoli več stanoval,« je rekel Kenyon.

»Najbrže jo mislite prodati?«

»Ne, pustil jo bom tako, kakor stoji.«

Curtis se je zasmejal. »Tedaj bo gotovo postala znamenitost. Posebno Američani bodo drli semkaj, da se nagledajo zaklete hiše. Le pazite, da Cook ničesar ne zve o tem.«

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din.
Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičoče se malih oglasov naj priloži v znamkah **2 Din** sicer ne bo prejel odgovora!

CENE MALIM OGLASOM

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Naslovi malih oglasov

in druge informacije tičoče se oglasov, se dobijo tudi v podružnicah »JUTRA« v

Novem mestu Ljubljanska cesta št. 42 in na **Jesenicah** pri kolodvoru št. 100

Male oglase in inserate naročajte v naših podružnicah.

Službo dobi

Učenca
pridnega in poštenega s potrebno šolsko predizobrazbo, dobrega računarja, sprejme veleka trgovina z mešanim blagom na deželi. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe pod »Marljiv učenec« na ogl. odd. »Jutra« v Ljubljani. 36000-1

Vajenca
poštenih staršev sprejmem v trgovino z meš. blagom. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 35939-1

Korespondentinjo
dobro izvežbano na stroju z znanjem hrvatskega, nemškega jezika in stenografij išče za takoj tvornica »Titan« d. d. v Kamniku pri Ljubljani. — Dobra plača. Obširne ponudbe poslati direktno na tvornico. 35897-1

Dobro šiviljo
za platnenine in eno navijalko (špularico) sprejmem takoj za stalno. Pojasne se v trgovini »Pri Škofu«. 36390—1

Praktikantinjo
ki je z dobrim uspehom dovršila trgovsko [illegible] trgovsko [illegible] sprejmem. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Stalno mesto M«. 36481-1

Dobrega kamnoseka
sprejmem takoj. Delo v notranjosti posojila za 3 mesece. Stavbenik Schell, Mavrarjeva ul. 29, Ljubljana VII. 36466—1

4 lepe vitke plesalke
gospodične za zbor »girls« [illegible] za zimsko sezono v Zagrebu [illegible] na oglasni oddelek »Jutra« pod »Iz vseh krajev drage [illegible]«. 36493-1

Kroj. pomočnika
in vajenca sprejmem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36502-1

2 mizar. pomočnika
in vajenca sprejmem. Soderska ul. 2. Andlovic. [illegible]-1

Dekle
ki je vajeno samostojne kuhe ter vseh gospodinjskih del, najraje z gospodinjskim tečajem, sprejme družina z enim otrokom. Ponudbe na naslov Mira Vidic, Laška. 36505—1

Gospodična
lepe zunanjosti, do 20 let stara, kavcije zmožna (1500.—), ki ima veselje do gostilniške obrti, se sprejme takoj v boljši gostilni kot začetnica. Dobra računarica predpogoj. Izve se v oglasnem oddelku »Jutra«. 36519—1

Učenca
s predpisano šolsko izobrazbo, iz dobre hiše, takoj sprejme v trgovino mešanega blaga Josip Polanc, Potrovče pri Celju. Hrana in stanovanje v hiši. 36335-1

Brivskega vajenca
poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, doma iz Ljubljane, sprejme brivnica in česalnica Mohar, Sv. Petra cesta 38, Ljubljana. 36458—1

Sprejmem družinc
delovno in pošteno, katera je zmožna oprejavati mleko in jago, in ki razume potrebna popravila. — Ponudbe na [illegible] Maruja, Stara Loga št. 44, p. Černomošnjice. 36403—1

Hišno
za šoo dnevno od 7. zjutraj do 7. zvečer proti kompletni hrani in plači išče za takoj fina familija. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36445—1

Prodajalko
izurjeno v manufakturi s večletnimi spričevali in znanjem nemščine sprejme Ivan Savnik, Kranj. 35801-1

Trgov. pomočnika
[illegible] manufakturista [illegible] prostega, sprejme v na trgov. z mešanim blagom mesto na deželi. Ponudbe z navedbo dosedanjih službovanj in plačilnih zahtevkov pod »Agilen pomočnik« na ogl. oddel. »Jutra«. [illegible]-1

Izložbenega aranžerja
z večletnimi izpričevali, ki je tudi dober prodajalec, sprejme Ivan Savnik, Kranj. 35800-1

Plačil. natakarja
srednjih let z letnimi izpričevali, sprejmem. Dopise na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Plačilni natakar«. 36388—1

Služkinjo
res pridno, kuhanja in otrok vajeno, katera to reflektira na stalno mesto sprejmem takoj. Oglasiti se pri Mira Krek, Einspilerjeva cesta, Vila Krek Ljubljana. 36353—1

Briv. pomočnika
samo za striženje »Bubi frizure« sprejme takoj damski salon Gjud Aleks., Ljubljana, Kongresni trg 8. Reflektira se samo na prvovrstno moč, katera je v tej stroki popolnoma samostojna. 36524—1

Vzgojiteljico
razumno tudi pri hišnih in gospodinjskih delih, z znanjem nemškega in francoskega jezika in glasovirja, iščem. Poleg tega iščem popolnoma samostojno pisarniško moč z večletno prakso, z znanjem [illegible] čim po možnosti tudi francoskega jezika. Ponudbe pod šifro »Vzgojiteljica« [illegible] na oglasni oddelek »Jutra«. 36404—1

Mlajšo služkinjo
katera je vajena kuhanja in sobe v redu in čisto držati, torej za vsa hišna dela, se sprejme takoj k 3 osebam. Pismene ponudbe z navedbo plače, starosti in prepis spričeval na gospo Lizeto Rozman, [illegible]. 36486-1

Pekov. vajenca
sprejme takoj pekarna Doleno Pavel, Domžale. 36442-1

Varuhinjo otrok
k dvoletnemu in 3 letnemu otroku sprejmem. Pismene ponudbe s prepisi spričeval in fotografijo na [illegible] serja, Zagreb, Žerjavićeva [illegible]. 36437-1

Pismoslikarski pomočnik
mlajši, dobi takoj mesto. Pismene ponudbe na D. Podbrašk, Zagreb, Prera lovićeva 34. 36481—1

Učenca
s potrebno šolsko predizobrazbo in dobro vzgojo sprejme velika trg. z mešanim blagom v mestu na deželi. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe pod »Dober računar« na oglas. oddel. »Jutra«. 36438—1

Vzgojiteljico
s perfektnim znanjem slovenščine in nemščine prejmem k tri in osemletni deklici. Ponudbe z navedbo plačilnih zahtevkov, prilogo prepisov spričeval in slike pod »Vzgojiteljica« na oglasni oddelek »Jutra«. 36434—1

Hlapec
pošten in marljiv, dobi službo pri pekarni za raznašanje kruha in druga dela. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Pekarna«. 36466—1

Čevljar. pomočnika
za boljša dela sprejmem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Franc Pajk, Hude - Stična. 36476—1

Trgovski potniki

Potnika
manufakturne stroke, za obisk privatnih strank za [illegible] sprejmem pod ugodnimi pogoji v stalno službo. Cenj. ponudbe na podružnico »Jutra« na Jesenicah pod šifro »Potnik Gorenjsko«. 36211—5

Vinskega potnika
sprejme velevinogradnik. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Veleveinograd [illegible]«. 36002-5

Potnik
da polštevorni avto za potovanje ev. prevoz na račun [illegible] tovarn [illegible] prodajanje zastopa [illegible] proti dogovoru šoferski izpit imam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Dogovor«. 36152-5

Trgovski potnik
v Sloveniji dobro uveden, z lastnim avtom, prevzame zastopstvo večje solidne firme. Ponudbe pod šifro »Soliden trgovec« na oglasni oddelek »Jutra«. 36470—5

Zaslužek

Zastopnika
papirnate stroke, dobro uvedenega po vsej Sloveniji išče proti visoki proviziji zagrebška veletrgovina. Ponudbe z referencami poslati na pošt. pret. 34 Zagreb I. 35661

Šivilja
boljša moč, se priporoča za delo obleke, plaščev, [illegible] Gre tudi na dom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36531—8

Pouk

Visokošolka
želi poučevati v fini družini vse predmete ruske gimnazije proti stanovanju in hrani. Ponudbe pod značko »Visokošolka« na oglasni oddelek »Jutra«. 36362-4

Oblastv. koncesionirana
Šoferska šola Camernik, Ljubljana
Dunajska cesta štev. 36 (Jugoavto) telefon 2236. Pouk je praktičen voznje. 281

Gosli poučuje
bivši učitelj konservatorija, Stedentovska ul. 9/I. 36648

Oblastveno koncesionirana
Šoferska šola Gojko Pipenbacher
Gospasvetska 13. — Sosmesečni kurs. 36595

Višji uradnik v p.
s sposobnim spričevalom, poučuje nemščino, francoščino, event. italijanščino. Slovnica, konverzacija. — Prijatek pouka 16 9. Ciril Metodova 19/I—4. 36487—4

Prvovrsten klavirski pouk
daje pianistka Jadviga Poženel. Velika ugodnost: 100 Din mesečno. Prijave Mestni trg 17. 36375—4

Francoščino in klavir
poučuje otrokovo izprašana učiteljica. Wolfova ul. 10/II. (Hiša na dvorišču). 36465-1

Službe išče

Ekonom
neoženjen, verziran v vseh panogah kmetijstva, išče službo oskrbnika ali gospodarskega pristava na veleposestvu. Cenjene dopise na oglas. oddel. »Jutra« pod »Pristava«. 35709

Kinooperater
izprašan, išče službe. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Nastopim takoj«. 36417-2

Kot trgov. učenka
[illegible] poštenih kmečkih staršev z dežele, išče v mestu ali na deželi mesto v trgovini, za kar ima posebno veselje. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Pridna učenka«. 36412—2

Udova
stara 40 let išče službe k [illegible] stojnemu gospodu. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »P[illegible]«. 36400-2

Kuharica
samostojna, govori tudi nemško, išče službe pri kaki boljši družini ali samskem gospodu s 15. septembrom. Naslov v ogl. oddel. »Jutra«. 36444—2

Priden, pošten fant
[illegible] slovenskih in nekaj pisarniških del, govori slovensko, srbohrvatsko in nekoliko [illegible] v oglasnem oddelku »Jutra«. 36426-2

Knjigovodinja
perfektna bilancistinja z [illegible] prakso [illegible] slovenskega, nemškega in italijanskega jezika [illegible] pisarniških del, išče službo. Ponudbe na oglasni [illegible] »Trst«. 36471-2

Gospodična
vestna in točna, želi nameščenje kot pisarniška moč. Cenj. tvrdke naj pošljejo naslove na oglasni oddelek »Jutra« pod [illegible]. [illegible]

Blagajničarka
želi mesto v trgovini ali kot pisarniška moč. Ponudbe se prosijo na oglasni oddelek »Jutra« pod »Točna v računih«. 36474-2

Brivski pomočnik
želi premeniti službo. Dobra moč. — Reflektira na stalno službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36467—2

Izprašan strojnik
išče stalne službe, gre eventualno tudi za kurjača. Razume se tudi pri elektriki. Najboljša spričevala. Nastop takoj ali kasneje. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 36464—2

Trg. sotrudnica
želi premeniti mesto z 1. oktobrom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36518—2

Abiturijent
[illegible] mernega nameščenja v lesni industriji. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« [illegible]

Prodam

2 okni kompletni
62 krat 1.65 m in železni štedilnik prodam. Cesta v [illegible] 36. [illegible]

Daljnogled »Zeiss«
šestkratna povečava, ugodno naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36033-6

Veliko prešo
za grozdje [illegible] ro in 50 jesenih polšak (postelj) (Feldbett) proda Cvek Kamnik 36564-6

Puhasto perje
kg po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg, potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82, kemična čistilnica perja. 262

Lesene jermenice
vseh dimenzij [illegible] za [illegible] Rudolf Brezar, Ljubljana, Fokdvorska ul. 28. 265

Lep premog
trboveljski, ter drva, dostavlja na dom najceneje ter tudi na obroke Franc Slovša, Kolesijska 20. 204—6

Dalmatinsko vino
[illegible] po Din 4.- (za mesto s trošarino po Din 7.50) naprodaj v Jav[illegible]

Za sejmarje, Krošnjarje! pod tovarniško ceno prodam 80 kosov
raznega sukna
[illegible] Železnikar, Ljubljana, Mestni trg 2. 36479-6

Otroški voziček
lep, pontiljan, prodam za Din 350. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36512—6

Ford avto
Roadster (tudi) zaprt, ne [illegible] zelo dobro ohranjen radi nabave večjega voza ceno naprodaj. Pismena vprašanja na oglasni oddelek »Jutra« pod »Nov Ford«. 36358-10

Chevrolet-avto
4 sedežen, 4 cilindrski, odprt, z 2 rezervama, v najboljšem stanju, se radi bolezni lastnika takoj proda za Din 26.000 in sicer [illegible] pogoji. Ogleda se je v avtogaraži Kapiteljska ulica 9 [illegible]

Radio

»Radione«
tri ali štiricevni, dobro ohranjen, kupim. Naslov v [illegible]

Kolesa

Moško kolo
rabljeno, kupim poceni. Kolo naj se pokaže: Poljanski nasip 40 pri vratarju. 36414—11

Motorna vozila

1 Oakland Sedan
5 sedežen, zaprt avtomobil, 6 kompletnih koles, vse nove pnevmatike, kovčeg za prtljago v zelo dobrem stanju, za ceno od Din 60.000 —

1 Pontiac Coah
5 sedežen, zaprt avtomobil, v vozno pripravnem stanju, dve rezervi, cena 32.000 Din, proda »Bekae«, družba z o. z., Gosposvetska c. 8, Ljubljana. 35880-10

Kupim

Gepelj
na konjski pogon, dobro [illegible] kupim. [illegible], Dobrepolje. 36543—7

Parni kotel
polovan, od 7—12 atmosfer, z ogrevalno površino [illegible] uprava Rudnika »Kostelace«, pošta Požarevac. 36658

Železno blagajno
rabljeno dobroohranjeno [illegible] ponudbe pod [illegible] na oglasni oddelek »Jutra«. 35618

Posestva

Trgovska hiša
v Ljutomeru je po ceni na prodaj. Najbolj pripravna za večjega stokirarja. Pojasnila daje A. Lenix, Maribor, Aleksandrova 67. 36527—20

Lepo posestvo
18 oralov, letošnji pridelek [illegible] ob cesto, ki se gradi, naprodaj. Potreben kapital Din 60.000.- Vpraša se v pisarni dr. Kodermana, Maribor Aleksandrova 12. 36562-20

Hišo v Konjicah
kupi samo na prometnem kraju za trgovino ali drugje Fraser, Ilica 58 v Zagrebu. Posredovanje plačano. 36430—20

Hišo
z enim stanovanjem in dvema [illegible] dvoriščem in kletjo prodam v centru mesta. 36518—20

Posestvo
ki leži 25 min od kolodvora in meri 20 oralov, pol gozda, polovica obdelane zemlje, dosti sadja in tri četrt orala vinograda s hramom, vse v enem kosu, z hišo in gospodarskim poslopjem vred, zelo poceni proda radi starosti in preselitve za 95.000 Din — če potrebno, tudi za ugodne plačilne pogoje. [illegible] v Kozjem št. 100. 35811 20

Lepa parcela
pod ali na Rožniku na prodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36583—20

Parcela
vogalna, na suhem prostoru naprodaj [illegible] temelj v zemlji. Poizve se v oglasnem oddelku »Jutra«. 36600 20

Načrte in proračune
za zgradbe izvršuje tehnični biro »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg št. 25-I.

Hotel z mesarijo
prodam zaradi bolezni s vsem inventarjem vse v [illegible] stanju, v prometnem manjšem mestu Slovenije. Letovišče, državni uradi, sreska sodišče, davčna uprava, ob glavni progi Maribor—Ljubljana. Vse pri hiši: mesnica, klavnica, ledenica, kopalnica, hlevi, električna luč, vodovod, parketne sobe, vrt in nekaj zemljišča. 36350

Hišo z lokalom
ali brez lokala se išče za trgovino mešanega blaga blizu farne cerkve ali v veliki stranski vasi, v najem. Pozneje se tudi kupi. Ponudbe poslati pod »Trgovina na Dolenjskem« na oglasni oddelek »Jutra«. 35500

Parcela
gozdna, za hišo poljubne velikosti, studenec in elektrika na razpolago, ¼ ure hoda do mesta, nudim prijateljem narave po ugodni ceni. Vprašanja pod »Sotnčna lega« na oglasni oddelek »Jutra«. 36473—20

Kapital

Kompanjona
iščem za dobro idočo lepo trgovino na deželi, s 10.000 Din. Obresti se izračunajo in plačajo vsak mesec takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36364-16

Gospodična
z lastno koncesijo za tr[illegible] kolonijalnega blaga in delikates, išče družabnico(ka) s premoženjem radi ustanovitve ali prevzema kake [illegible] trgovine v mestu ali na deželi. Ponudbe pod značko »Koncesija št. 86« na oglasni oddelek »Jutra«. 36[illegible]

Družabnika (-co)
sodelujočega, za staro dobro [illegible] trgovino [illegible] Dopise pod 20—30.000 na oglasni oddelek »Jutra«, Maribor. 36330-16

Vrednote

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ul. 3. 33

Pohištvo

Oprava za mlekarno ali slaščičarno
ali pa delikateso, cela, poceni naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36493—12

Mizarski mojstri!
Kdo bi hotel izdelovati mehko pohištvo srednje kvalitete za trgovino. Ponudbe s ceno na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Konkurenčna cena«. 36505—12

Prehrana

Več dijakov in delavcev
sprejmem na dobro domačo hrano. Kosilo Din 6.—, večerja Din 3. Poizve se. Rimska cesta 18, v mlekarni. 36321—14

Oblačila

Damski plašč
jesenski, popolnoma nov, naprodaj za srednje velikost postavo. Na ogled samo v dopoldanskih urah v Prisojni ul. št. 3, parter levo. 34353

Lokali

Pisarniški prostori
se oddajo v najem. Poizve se Krekov trg 10. 35665

Lokal na Jesenicah
pripraven za čevljarja, brivca ali pa za manjšo trgovino, oddam. Poleg lokala tudi stanovanje. Naslov v podružnici »Jutra« na Jesenicah. 36469—19

Lokal v Karlovcu
s stanovanjem, dobro uvedenim poslom, na glavni cesti na prometnem kraju prodam radi družinskih ozirov. Lašić, Šetalište 3. 35783—19

Tovarniško podjetje
išče trgovski lokal z lepimi izložbami v središču mesta. Ponudbe z navedbo cene poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod »Podjetje«. 36470-19

2 trgovska lokala
oddam takoj v najem. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36469—17

Brivnico
prodam na lepi prometni točki v Celju. Vpraša se pri g. Cohu, Ljubljanska cesta 6, frizerja v Celju. 36624—19

Les

Bukova drva
suha in lepa prodam v vsaki množini po znižani ceni v trgovini L. Usenik, Boršnikov trg 2. 36343-15

Bukova drva
samo prima, vsako množino kupi »Drvara« Zagreb, Kamaufova 4. 36561-15

TIVAR OBLEKE

za gospode od . . . Din	240·— — 790·—
za dečke 11—16 let od Din	200·— — 420·—
za otroke 3—10 let od Din	110·— — 160·—
zimske suknje od . . Din	300·— — 750·—
hlače po . . . . Din	89·— — 150·—

Ogledate lahko ne da bi kaj kupili!
Samoprodaje po vseh večjih krajih!

Prodajalnica v Ljubljani: 294

IVAN KOS
Sv. Petra c. 23, Celovška c. 63

G. Th. Rotman:

Sambo in Joko

Vesela levja zgodba.

85.

Rrrompompompom! Električna pritropoče mimo in kakor keglji na kegljišču popadajo vsi hrabri junaki na tla, da se jim nosovi kar plošči jo ob kamenju. Res pretresljivo je gledati tak poraz!

V najem

Hlev
oddam v najem za več let. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36399—17

Prostore
ki so zelo prikladni za izdelovanje cementnih izdelkov, dam v najem. [illegible] posestvo ob državni cesti in železniški postaji. [illegible] oglasni oddelek »Jutra« [illegible]

V najem
vzamem srednje posestvo na daljšo dobo. Naslov v podružnici »Jutra« na Jesenicah. 36428—17

Gostilniško kuhinjo
oddam v [illegible] gostilni. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« [illegible]

Pridelki

Mleko, čajno maslo in sir
nudi po konkurenčni ceni in dostavi na dom šele nova mlekarna Mlekarske zadruge Medvode-Svetje. 36582 30

Dijaška stanovanja

1 ali 2 dijaka
sprejmem v celo dobro oskrbo. Zračna soba s [illegible] lego. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. [illegible]

2—3 nižješolce
sprejme učiteljska družina v solnčno sobo in dobro hrano. Bliz realke, obrtne in meščanske šole. 36418—22

Mlajšega dijaka
sprejmem v vso oskrbo — Strogo nadzorstvo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36488—22

Dijake
sprejme [illegible] družina v vso oskrbo [illegible] strogo nadzorstvo [illegible] Čisto, zračno stanovanje v neposredni bližini vseh srednjih šol. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. [illegible]

Dijaka
sprejmem v popolno oskrbo. Nemška konverzacija. Poizve se v oglasnem oddelku »Jutra«. 36497—22

Dijaka
samo iz fine hiše, sprejmem v celo oskrbo v središču mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36500—22

2 dijaka (-inje)
sprejmem v vso oskrbo po 600 Din mesečno. Klavir na razpolago. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36466—22

2 mlajši dijakinji
sprejme boljša družina sredi mesta v solnčno sobo z vso oskrbo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36480—22

Dijaka
sprejmem k mirnemu dijaku II. let. srednje tehnike. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. [illegible]

Boljšega dijaka
sprejmem v oskrbo. Solnčna soba [illegible] gimnazije [illegible] 18 [illegible] levo. [illegible]—22

Srednješolca
sprejmem na stanovanje in hrano [illegible] Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. [illegible]

Dijaka
sprejmem na stanovanje s zajtrkom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. [illegible]

Dijaka
sprejmem na stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. [illegible]

Dve dijakinji
[illegible] sprejmem v [illegible] strogo nadzorstvo, vrt, glasovir, na željo inštrukcija. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36583 22

Dijaka srednješolca
sprejme učiteljska družina v [illegible] sobo in dobro oskrbo [illegible] Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. [illegible]

Dva dijaka
sprejme v skrbno oskrbo uradniška rodbina v središču mesta. Nemška konverzacija. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. [illegible]

1 ali 2 dijaka
sprejmem na stanovanje in dobro hrano v središču mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36250-22

Dijaka
sprejmem v popolno oskrbo v bližini srednje tehnične šole in realke. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. [illegible]

2 dijaka nižješolca
sprejme učiteljska družina v dobro oskrbo in pod strogo nadzorstvo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 36159—22

Dijakinjo
sprejmem na dobro hrano in zračno sobo. Miklošičeva cesta 6-II, levo stopnice, levo. 36379—22

Franc Jager

tapetništvo
Ljubljana, Sv. Petra nasip 29.
Priporoča svoje najmodernejše spalne fotelje vseh vrst modroce, otomane itd. 12890
Oglejte si razstavo na velesejmu paviljon „E" 54-56

1 dijaka (-injo)
[illegible] sprejmem v središču mesta na stanovanje in dobro domačo hrano. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36335—22

Dijaka, dijakinjo
sprejmem na stanovanje in hrano v vili v bližini obrtne šole in realke za Din 650.—. Klavir na razpolago. Cenj. ponudbe pod »Bliže šole« na oglasni oddelek »Jutra«. 36320—22

2 dijaka
sprejmem v celo dobro oskrbo. Zračna soba s [illegible] lego. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. [illegible]

Dijaka
nižješolca iz boljše rodbine sprejmem na hrano in stanovanje. R. L. Ljubljana, Poljanski nasip št. 12 II. nad., vrata št. 10. 36417

Dijakinjo
sprejmem v Mariboru na stanovanje in hrano. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36181

Učiteljica
sprejme [illegible] v vso oskrbo v [illegible] Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. [illegible]

Dva dijaka
sprejmem na stanovanje in eventuelno na hrano. Zaloška cesta 10, Novi Vodmat. 36441—22

Dijaka
sprejmem na dobro hrano in stanovanje v središču mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36413—22

Dva dijaka
nižješolca, sprejme učiteljska družina za 650 [illegible] Elektrika. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. [illegible]

Dijakinjo
sprejmem na stanovanje in hrano po zmerni ceni. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36390a—22

Dijakinjo
sprejmem v vso oskrbo. Nemška konverzacija na razpolago. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36419—22

Dijakinjo
sprejmem na stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36411—22

Dijakinjo
sprejme boljša družina. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36416—22

Dva dijaka (-inje)
sprejmem na stanovanje [illegible] v vso oskrbo. Solnčna soba z elektriko v središču mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36410 22

Dva dijaka (-inji)
sprejmem na stanovanje [illegible] oskrbo v središču mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. [illegible]

Dijaška stanovanja
se [illegible] cesta 3 II. stop. II. nad. vrata 9. [illegible]

2 boljši dijakinji
sprejmem v vso oskrbo v središču mesta. Klavir. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36456—22

Stanovanja

Solnčno stanovanje
4 sobe, s kopalnico in [illegible] pritiklinami na [illegible] cesta, oddam s 1. oktobrom v najem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Solnčno stanovanje«. 36111 21

Stanovanje
2—3 sob s kopalnico in ostalimi pritiklinami išče za 1. oktober ali 1. november [illegible] Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Brez otrok«. [illegible]

Stanovanje
oddam takoj. Stožice 101. 36436—21

Stanovanje
ali lokale 3 sob, pritiklin, elektr., plin, oddam takoj na Dunajski cesti. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36455—21

Lepo stanovanje
[illegible] iz 3 sob in pritiklin se odda v središču mesta. Ponudbe pod »Centrum mesta« na oglasni oddelek »Jutra«. 36311 21

2 sobno stanovanje
oddam takoj ali s 1. oktobrom. Poizve se v gostilni Zvezda, Sp. Šiška. 36434—21

Stanovanje
sobe in kuhinje oddam onemu, ki da 3000—4000 Din naprej. Več v oglasnem oddelku »Jutra«. 36457—21

Stanovanje
3 ali [illegible] kabineta [illegible] kuhinje in pritiklin [illegible] oktober [illegible] na stranke. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Tobak plačnik 12«. 36477 21

Stanovanje
trisobno, komfortno, z vsemi pritiklinami, oddam s 1. novembrom 1930 v najem v [illegible] Poizve se [illegible] Gledališka ul. 8. 36511—21

Sobe

Sostanovalca
sprejmem na hrano in stanovanje. Lepa soba, poseben vhod, elektrika, mesečno Din 650.—. Restavracija »Soča«, Sv. Petra c. 3. [illegible]

Sostanovalca
mladega, sprejmem v celo oskrbo. Elektrika, parket. Cena nizka. Stari trg 34, II. nad., levo, vrata 1. 33731 [illegible]

Lepo solnčno sobo
oddam gospodu ali dami v bližini tehnične srednje šole. Cena zmerna. Eventuelno tudi s hrano. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36381—23

2 prazni sobi
veliki, za mirno pisarno oddam za 1. oktober. Tavčarjeva 12/I, vrata 4. 36334—23

Lepo sobo
s posebnim vhodom in elektriko oddam [illegible] Tabora. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. [illegible]

Sobo
oddam gospodu zakoncema ali gospodičnama. — Beethovnova 4, pritl. [illegible] desno. 36402 23

Lepo sobo
oddam takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36438—23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo, oddam s 15. sept. oziroma 1. okt. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. [illegible]

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom v I. nadstropju, strogi center mesta, oddam. Vpraša se v trgovini I. Sax, Mestni trg 14. 36401—23

Preprosto sobico
išče nižji poštni uslužbenec, po možnosti v centru. Ponudbe pod »Din 200« na oglasni oddelek »Jutra«. [illegible]

Prazno sobo
elektrika, parket, poseben vhod, v središču mesta, iščem. Plačam 400—500 Din. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod [illegible] 36409 23

Lepo sobo
takoj oddam s hrano ali brez. [illegible] 36411

Opremljeno sobo
lepo, s posebnim vhodom, elektriko, parket, eventuelno z zajtrkom ali klavirjem oddam enemu ali dvema gospodoma takoj [illegible] I. nad. des. 36515 [illegible]

Sobo
oddam. Beethovnova 15, desne stopnjice, vrata [illegible]. 36416 [illegible]

Lepo sobo
[illegible] z [illegible] oddam [illegible] Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36517—23

2 prazni sobi
oddam v centru mesta. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36520 23

Zračno sobo
oddam. Hrenova [illegible] 36130 [illegible]

Sobo s štedilnikom
oddam v Koleziji. Poizve se [illegible]

4 pisarniške sobe
lepe, oddam takoj v Kolodvorski [illegible] 36136 [illegible]

Sobo
s separ. vhodom išče urad[illegible] Ponudbe pod »So[illegible]« na oglasni oddelek »Jutra«. 36462-23

Podstrešno sobico
prazno in suho v svrho shrambe knjig iščem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Suha sobica«. 36461—23

Več gospodov
sprejmem na stanovanje in hrano. Parket, elektrika, središče mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36501—23

Sobo
s klavirjem [illegible] Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« [illegible]

Lepo sobo
s posebnim vhodom oddam zakonskemu paru brez otrok blizu Zvezde. Cena 500 Din mesečno. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36475

Sobo
s posebnim vhodom iščem za takoj v središču mesta. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj 11«. 36474—23

2 gospodični
sprejmem v vso oskrbo [illegible]

1—2 gospodičnam
oddam lepo parketirano sobo z elektriko in vso [illegible]

Sobo
z 2 posteljama, zelo elegantno, iščem za takoj v bližini glavne pošte. Ponudbe pod »Wien 100« na oglasni oddelek »Jutra«. [illegible]

Sobo
s malo k[illegible] ali [illegible] za takoj. Ponudbe pod »Snažnost 24« na oglasni oddelek »Jutra«. 36404—23

Sobo
prazno ali opremljeno v bližini glavne pošte, prikladno za pisarno, vzamem takoj v najem. Ponudbe pod »Wien 101« na oglasni oddelek »Jutra«. [illegible]

Filatelija

Znamke lepe
več tisoč, zamenjam za [illegible] Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36490—30

Dopisi

Katera boljša dama
[illegible] do 40. let, bi reflektirala na prijateljstvo inteligenta srednjih let ter mu pomagala razširiti obrat z [illegible] do 40.000 Din. Samo resne ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Udeležba na dobičku«. 36702

Morje 10
Prosim za Vaš naslov na oglasni oddelek »Jutra« pod značke »Udovec«. 36445—24

Lepemu kapelniku
vsa čast, tvoje smo tudi [illegible] »Lepe kop[illegible]«. [illegible]

Lepi kapelnik
Odsotno radi dežja. Kje te vidimo lepe rožice. 36408 24

Vrhniški kapelnik
[illegible] pri Na[illegible] pila. 36400—24

Po lepoti vrhniškega kapelnika
[illegible]

Ženitve

Trgovec
star 45 let, [illegible] ali vdovo brez otrok s premoženjem. Le resne ponudbe s sliko in [illegible] 36406—25

Glasbila

Klavir
dobro ohranjen, z lepim glasom, po nizki ceni prodam [illegible] Kamniku. 35971-26

Klavirji
Predno kupite klavir [illegible] prvovrstnih klavirjev [illegible] brez vsakega pribitka ali vračunanja kakršnih koli obresti. Izposojevalnica WARBINEK, Ljubljana, Gregorčičeva 5 [illegible] 36447 26

Mandolal
v najlepšem stanju, še zagrana, naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36401—26

Glasovirji in pianina »Dalibor« (ČSR)
opetovano razstavljeno na Velesejmu v Ljubljani. Paviljon E od 31. 8. do 15. 9. 1930. Izrabite to priliko za nakup prvovrstnega instrumenta »Dalibor« pocenì in pod ugodnimi plačilnimi pogoji. 34972

[illegible] violino
dobro [illegible] Franc [illegible] 36125 [illegible]

Lep gramofon
velik, s ploščami, prodaj. Bleiweisova 37/II 36176 26

Maverjev leksikon
[illegible] prodam [illegible] 36[illegible] 26

Živali

Grlica
je [illegible] 36[illegible] 28

Srno
zlato udomačeno, 3½ meseca staro, prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36396-27

Lovska psica
ponterca bele barve z rjavimi lisami, dolgim repom, se je zatekla. [illegible]

Mlad črn psiček
star približno 4 mesece, se je našel. Lastnik naj se oglasi pri Bakovc Mariji, Vošnjakova ul. 20. 36507—28

Izgubljeno

Trije ključi
[illegible]

Stroji

Pletilni stroj
8/50 »Ideal« prodam ter kupca tudi naučim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36350-29

Obrt

Pokrajinske razglednice
po Vaši sliki ali negativu v pristni fotografiji izgotovi do 20.000 dnevno tvornica kart Lojze Šmuc, Ljubljana VII, Aljaževčeva št. 36. Zahtevajte ponudbe in cenik! 342

Priporočilo!
Avtokarosery [illegible] v [illegible] novi moderni, z [illegible] stroji [illegible] električno [illegible] se priporoča Ferdo Laznik splošno kolarstvo Radeče. 36318

Razno

Pustite kajenje
ker Vam škoduje na zdravju in denarju! Nikoprost Vas odvadi takoj. Stane [illegible]

za
'ta trd premog,
suha drva
ali koks
kličite tel 2056
ali naročite v
Wolfovi 1 pri
Dom Cebin 280

IZVANREDNA PRILIKA!
Železna službinska patent postelja zložljiva, s tapeciranom madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, nočne službe in potujuće osobe stane samo Din 390. — Razpošiljam po pošt. pouzeću.

Lesena patent postelja, zložljiva s tapeciranim madracom zelo praktična stane samo D 280

Ležalka za sunčanje — [illegible] najnovije vrsti stane samo Din 150.

Madraci punjeni z volnom stanejo samo D 750.
L. BROZOVIĆ, ZAGREB ILICA 82. 262

ŠOLSKE ZVEZKE
risalno orodje in druge šolske potrebščine na debelo in drobno najceneje kupite pri
L. PEVALEK,
Židovska ulica 6.
12641

Rimske Toplice
Radio-aktivno termalno kopališče, sezona maj—oktober. Odlično proti revmatizmu, ženskim boleznim, nervoznemu živčnemu stanju (penzija pred in po sezoni 60 Din). V glavni sezoni 80 Din dnevno. — Pojasnila daje brezplačno kopališčno ravnateljstvo — Rimske Toplice. 117

Stavbeni materijal

vedno in najceneje na zalogi pri
MATERIAL
d. z o. z.
LJUBLJANA, Dunajska cesta 36.
Tel. 27—16. Brzojav: Material
157

Spreimemo strojnika.
ki se razume na obratovanje z elektromotorji.
Gradbeno podjetje **Ing. Fran Tavčar**, Ljubljana, Dolenjska cesta 26. 12962

DEKLIŠKI ZAVOD PETERSHOF
Gradec (Graz) — St. Peter
specijalne stroke: trgovski tečaj in jeziki. Nadaljna izobrazba: gospodinjstvo, glasba. Krasna lega, lastna vila v velikem vrtu. Najboljše reference, prospekti. 12941

Zahvala

Za mnogobrojne izraze sožalja povodom smrti naše nepozabne
Mary Drašlerjeve
izrekamo vsem iskreno zahvalo. Posebno se zahvaljujemo požrtvovalnemu g. dr. Fr. Zupanu, obitelji Košutovi, članstvu tukajšnjega Sokola za častno stražo ob krsti pokojnice, za častno spremstvo ob sprevodu, nadalje zastopnikom vrhniškega in preserskega Sokola, vsem darovateljem številnih vencev in šopkov, pevcem za ganljive žalostinke, vsem udeležencem pogreba, sploh vsem, ki ste kakorkoli izkazali in izrazili sočutje ob nenadomestni izgubi naše mile rajnke.
Borovnica, 8. septembra 1930.
Žalujoča rodbina Drašlerjeva.
12972

†

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša srčno ljubljena soproga, zlata, dobra mamica, hčerka, sestra itd., gospa
Matilda Potočnik, roj. Vrenk
soproga narednika-vodnika v Kumanovem
po kratki, mučni bolezni, v starosti 40 let, dne 7. septembra 1930, ob eni ponoči, mirno v Bogu zaspala.
Truplo nepozabne pokojnice se začasno pokoplje v Kumanovem ter se začetkom oktobra prepelje v Ljubljano k večnemu počitku.
Kumanovo — Ljubljana, dne 10. septembra 1930. 12981
Potočnik Rudolf, narednik-vodnik, soprog. **Dušan in Majda**, otroka. **Marjeta Vrenk**, mati. **Malči Vrenk**, sestra, in ostali sorodniki.

Kljub vsemu zmaguje
LIGIS LIGA
nad vsemi ostalimi brezalkoholnimi pijačami! Kdor enkrat poskusi, ostane za vedno njen pripadnik. 11607

Kranjske klobase, pravi **kraški pršut** in pristni **kraški teran** v paviljonu 12537
K. Jarc na Velesejmu.

ADVOKATA
dr. Josip Hacin
in
dr. Josip Sajovic
STA PRESELILA SVOJO PISARNO z dnem 9. septembrom
iz Kolodvorske ulice štev. 8
v prvo nadstropje poslopja
Prve hrvatske štedionice
na vogalu Aleksandrove ceste in Beethovnove ulice (vhod iz Beethovnove ulice) 12866

†

Naš nad vse ljubljeni sinček edinček
BOGDAN
se je v torek 9. t. m. po daljšem bolehanju preselil k svojemu ateku.
Pogreb bo v četrtek 11. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Dolenjavas 28, na pokopališče v Prigorici. 12966
Dolenja vas pri Ribnici, 9. septembra 1930.
MARA MERHAR, mati. **MILENA**, sestrica

INSERIRAJTE V „JUTRU"

POROČILA STA SE
JOSIP RUS in MINA MRAK
Javorje — Beograd Kranjska gora
dne 11. septembra 1930 12973

Dvokolesa, motorji, šivalni stroji,
otroški in igračni vozički, pnevmatika, posamezni deli — Velika izbira, najnižje cene. - Prodaja na obroke, ceniki franko. 6

TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovška cesta št. 4.

Podjetje v Dalmaciji sprejme
KVALIFICIRANEGA STRUGARJA
za vsakovrstne lesene izdelke. Prednost imajo oni, ki so verzirani tudi v poliranju. Plača po sporazumu. Nastop po možnosti takoj.
Samo prvovrstni in solidni reflektanti s potrebnimi spričevali naj se osebno predstavijo v hotelu Union, Ljubljana, 13. ali 14. septembra med 14. in 16. uro. 12946

†

Potrti in žalostni sporočamo vsem, ki nas poznajo, da nam je nenadoma umrl v ljubljanski bolnišnici in da smo v torek 9. septembra pokopali pri Sv. Jurju v Stožicah našega ljubljenega brata in sina edinca, komaj 18letnega
Stankota Novaka
Hkratu se prav toplo zahvaljujemo vsem, ki so nam v urah žalosti stali na strani s tolažili, ter onim, ki so dragega nam pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo g. župniku Koširju in g. organistu Cerarju, dalje fantom, ki so nosili krsto, pa onim, ki so pokojnemu poklonili rož in cvetja, zlasti ožjemu krogu tovarišev pokojnega za prekrasen venec in govor na pokopališču.
Vsem prisrčna hvala, pokojnega pa priporočamo v molitev
Ježica — Stožice, 10. septembra 1930.
Rodbina Novakova.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.

30-lecie pracy naukowej uczonego jugosłowiańskiego

Prof. Franciszek Ilesić, twórca i prezes polsk jugosłowiańskiego zbliżenia, profesor literatur słowiańskiej w Zagrzebiu, obchodził w r. b. trz dziestolecie swej pracy naukowej. W związk z tem ku jego czci odbył się obchód w Prad Czeskiej, a następnie w Poznaniu i w Warsz wie. Prof. Ilesić jest gościem Stowarzyszen polsko-jugosłowiańskiego.

Konto żyrowe: Dom bankowy A. Holzer — Kraków.
Konto czekowe Nr.: 140-735 (Warszawa). 400 200 (Kraków)

31. Nr. 281.

HWILE

Ostrze do golenia
ROX
dla wybrednego pana

531 6

strzeżenia, prośby pozostały więc bezużytecznemi. Teraz trzeba natychmiast zedrzeć z ich twarzy maskę pacyfistyczną i chrześcijańską i postawić pod pręgierzem hipokryzji i faryzeuszostwa pokoju".

„Nasi konsulowie w Turcji i Indjach muszą podburzyć i zapalić okrucieństwem cały świat Islamu przeciw temu wstrętnemu narodowi kupczyków, kłamców i idjotów, bowiem jeśli mamy z...